

กระบวนการการผลิตสื่upข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ
สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

Scoop Production Process of Special News Team,
Thairath News Agency

กระบวนการการผลิตสื่upข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ
สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

Scoop Production Process of Special News Team,
Thairath News Agency

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2560

©2560

จรูญ ขจรกิตตินที

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

เรื่อง กระบวนการการผลิตสื่upข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

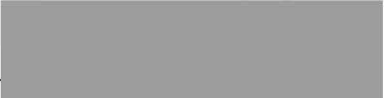
ผู้วิจัย จริญญา ขจรกิตตินที

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริชัย อรรถอุดม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สตะเวทิน)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.ปภาภรณ์ ไชยหาญชาญชัย)

(ดร.คันสนีย์ เทพปัญญา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

24 พฤศจิกายน 2560

จรรยา ขจรกิตตินที. ปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์, พฤศจิกายน 2560, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

กระบวนการการผลิตสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ (69 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมมา สตะเวทิน

บทคัดย่อ

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง “กระบวนการการผลิตสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการ และการนำเสนอเนื้อหาของสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีในการสื่อสารมีการพัฒนาไปมาก ส่งผลต่อกระบวนการสื่อข่าวมีการเปลี่ยนแปลงไป รวมไปถึงการนำเสนอเนื้อหาสื่upข่าวออนไลน์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษาจากผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) กับบุคคลที่ทำงานในสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ และวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

สำหรับผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การนำเสนอสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ก่อนผลิต ระหว่างผลิต และหลังผลิต โดยมีการคัดเลือกประเด็นแบ่งเป็น 2 มิติ คือ คัดเลือกจากข่าวหรือที่เป็นกระแสในขณะนั้น และประเด็นที่คิดค้นขึ้นเอง หากเป็นประเด็นข่าวในกระแสนั้นจะมีการนำเสนอข้อมูลอย่างรวดเร็ว โดยไม่ทิ้งความลึก เพราะต้องยึดหลักความน่าเชื่อถือ หากเป็นประเด็นที่คิดค้นเอง จะยึดหลักความลึกของข้อมูลข่าวสาร โดยมีการใช้ทรัพยากรในเครือไทยรัฐกรู๊ป ทั้ง 3 ส่วน ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และกองบรรณาธิการออนไลน์

คำสำคัญ: การผลิตสื่upข้าว, สื่อออนไลน์ ไทยรัฐ

Khajonkittinatee, J. M.Com.Arts (Strategic Communications), November 2017,
Graduate School, Bangkok University.

Scoop Production Process of Special News Team, Thairath News Agency (69 pp.)

Advisor: Asst.Prof.Patama Satawedin, Ph.D.

ABSTRACT

The study of Scoop production process of special News team, Thairath News agency. This research was aimed to explore the process and content presentation of special news team, Thairath News agency. Presently, technology in communication is developing step by step. And influence the news media process has changed including the content presentation of the online scoop. This study based on qualitative research design focus to the target participant who work for Thairath News agency by used in-depth interview technique. And documentary research was used to complement in this study also.

The result were as, the scoop presentation of special news team, Thairath News Agency consist of 3 process. The three process were pre-production, production and post-production. The issue selection is divided into 2 dimensions were select issue from news or current situation at that moment and the new invention's issue. For the news or current situation issues will be used fast data presentation without deep description, because of it must be based on credibility. For new invention's issue will be based on deep description by using three resources in the Thairath News agency consisting of newspapers, television and online editors.

Keywords: Scoop Production, Thairath, Online Media

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สตะเวทิน อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำแนะนำตั้งแต่ เริ่มต้นงานวิจัยที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยเลือกหัวข้อสอดคล้องกับความสนใจ เพื่อให้กระบวนการวิจัยมี ประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้อัตุประสงค์การวิจัยนี้มีความ สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ กองบรรณาธิการสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ และ ทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ที่มอบโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้าสัมภาษณ์ถึงกระบวนการและ แนวทางการทำงานเกี่ยวกับการทำสื่อบข่าวกว่าที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณชน เนื่องจากเห็นว่างานวิจัยฉบับ นี้เป็นประโยชน์ต่อแวดวงสื่อสารมวลชน

ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ตลอดจน คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องที่ให้โอกาสสมอบทุนการศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต รวมถึงกอง บรรณาธิการไทยรัฐออนไลน์ที่เอื้อเฟื้อเวลาการทำงาน ครอบครัว และเพื่อนของผู้วิจัยทุกคนที่เป็น กำลังใจและแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้เหล่าคณาจารย์ที่ คอยประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ส่วนข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ อาจเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และยินดีจะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่จะเข้ามา ศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อแวดวงงานศึกษาวิจัยต่อไป

จรรุญ ขจรกิตตินที

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 คำถามนำวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและกระบวนการสื่อข่าว	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อบุคคล	19
2.3 ความเป็นมาของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์	22
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	24
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ บรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ และผู้สื่อข่าว ถึงกระบวนการทำสื่อบุคคล ทีมเฉพาะกิจ	27
4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอสื่อบุคคล และ ผลงานสื่อบุคคลเฉพาะกิจ ไทยรัฐออนไลน์ เป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560 เพื่อจำแนกประเภทสื่อบุคคล	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	62
5.2 การอภิปรายผล	64
5.3 ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ประวัติผู้เขียน	69
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการขออนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1: รายชื่อและประเภทสื่ूपัฒนเฉพาะกิจ เดือนมกราคม	45
ตารางที่ 4.2: รายชื่อและประเภทสื่ूपัฒนเฉพาะกิจ เดือนกุมภาพันธ์	48
ตารางที่ 4.3: รายชื่อและประเภทสื่ूपัฒนเฉพาะกิจ เดือนมีนาคม	50
ตารางที่ 4.4: รายชื่อและประเภทสื่ूपัฒนเฉพาะกิจ เดือนเมษายน	53
ตารางที่ 4.5: รายชื่อและประเภทสื่ूपัฒนเฉพาะกิจ เดือนพฤษภาคม	56
ตารางที่ 4.6: รายชื่อและประเภทสื่ूपัฒนเฉพาะกิจ เดือนมิถุนายน	59

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1: รูปแบบ (Model) การทำข่าว	16
ภาพที่ 2.2: การเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวของสำนักข่าว AP	17
ภาพที่ 4.1: กระบวนการทำสื่อบุคคลของทีมข่าวเฉพาะกิจสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์	28
ภาพที่ 4.2: ตัวอย่างไทยรัฐฉบับพิเศษ ใช้ข้อมูลจากทั้ง 3 สื่อ	38
ภาพที่ 4.3: ตัวอย่างสื่อบุคคล เปรี้ยวฆาตกรสวยหั่นศพ EP.1	43
ภาพที่ 4.4: ตัวอย่างสื่อบุคคล เปรี้ยวฆาตกรสวยหั่นศพ EP.2	43
ภาพที่ 4.5: ตัวอย่างสื่อบุคคล เซ็กซ์แลกเกอร์ EP.1	44
ภาพที่ 4.6: ตัวอย่างสื่อบุคคล เซ็กซ์แลกเกอร์ EP.2	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข่าว คือ เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ที่เกิดขึ้น หรือข้อคิดเห็นที่ถูกรายงานโดยสื่อมวลชน ปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่าข่าวมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น เกษตรกรต้องพึ่งพาข่าวพยากรณ์อากาศ นักลงทุนต้องติดตามสถานการณ์ในตลาดหลักทรัพย์ หรือ ประชาชนทั่วไปต้องรับฟังข่าวสารบ้านเมือง เพื่อให้ทราบความเป็นไปที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้นบทบาทของข่าวจึงมีความสำคัญต่อคนทุกชนชั้น “ข่าวสารของสื่อจะต้องเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง ยุติธรรม ตรงไปตรงมาและสอดคล้องกัน” (McQuail, 1994)

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ทำให้การนำเสนอข่าวมีการเปลี่ยนแปลงไป แพลตฟอร์มเดิม จากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ สู่ข่าวออนไลน์ ซึ่งเป็นสื่อใหม่ (New Media) ที่สามารถรวมเอาเทคโนโลยีภาพ เสียง และข้อความ เชื่อมโยงเป็นข้อมูลข่าวสาร และส่งผ่านอินเทอร์เน็ตไปยังเครื่องรับ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแม้กระทั่งผ่านระบบโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ กระทั่งถึงมือผู้รับข่าวสาร ทั้งนี้จากการสำรวจของ We Are Social ดิจิตอลเอเจนซีของประเทศสิงคโปร์ พบว่า ในปี พ.ศ. 2559 มีคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตจำนวน 38 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 56 ของประชากร 68 ล้านคน จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบนสมาร์ตโฟน ประมาณ 30 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 45 ของประชากรทั้งหมดและมีแนวโน้มจะเติบโตมากขึ้น (สมาคมโฆษณาดิจิทัล, 2559)

จากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีทำให้นักข่าวทุกแห่งล้วนให้ความสำคัญ และพัฒนา นำเสนอข่าวออนไลน์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลโดย พสุ เดชะรินทร์ (2559) ได้เขียนบทความลงเว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจว่า “Digital Transformation เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของโลกเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคทำให้องค์กรไม่สามารถทำงานแบบเดิมได้ แต่ถ้าอุตสาหกรรมในองค์กรท่านอยู่ ยังไม่ได้รับผลกระทบมากนัก การเปลี่ยนแปลงอาจจะยังไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นโดยเร็วก็ได้ จากการสำรวจดูทั้งจากข่าวสารและงานวิจัยต่าง ๆ ก็พบว่ามียุ่ 5-6 อุตสาหกรรม ที่ได้รับผลกระทบแบบเต็ม ๆ และต้องเข้าสู่โหมด Digital Transformation อย่างเร็วและแรง เริ่มจากอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและสื่อสารโทรคมนาคม อุตสาหกรรมสื่อที่ตัวอย่างชัดเจนสุดคือรูปแบบและช่องทางการโฆษณาที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากคนบริโภคสื่อในรูปแบบเดิม (โทรทัศน์หนังสือพิมพ์ วารสาร) น้อยลง (พสุ เดชะรินทร์, 2559)

จากสื่อเก่าเข้าสู่สื่อใหม่ ทำให้หนังสือพิมพ์หลายแห่งต้องเร่งปรับตัว แต่ถ้าปรับตัวไม่ทันจึงต้องประกาศยุติ ดังเช่น หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ได้ประกาศยุติผลิตสื่อกระดาษแล้ว เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 มีการเลิกจ้างพนักงานบางส่วน แต่ยังคงเหลือในส่วนของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ทั้งนี้สาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้หนังสือพิมพ์ปิดตัวเนื่องจากผู้อ่านลดลง รายได้จากโฆษณาตกลงมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ นายไตรลจัน นวะมะรัตน์ นายกสสมาคมมีเดียเอเยนซี และธุรกิจสื่อแห่งประเทศไทย ระบุว่า งบโฆษณาในสื่อหนังสือพิมพ์ลดลงจากเดิม 20% โดยเงินที่มีเลือกใช้ในสื่อโฆษณา ซึ่งผลสำรวจดังกล่าว คือสิ่งสะท้อนที่ชัดเจน “องค์กรสื่อสิ่งพิมพ์ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวด้วยการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน และเลือกใช้วิธีการในการเข้าถึงอย่างถูกต้องจะทำให้ผ่านวิกฤตการณ์ไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริโภคผ่านสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น ก็จะช่วยให้การทำตลาดสำเร็จได้ง่ายขึ้น” (วิชชีรานนท์ ทองเทพ, 2560)

นอกจากเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาแล้ว ในส่วนตัวผู้สื่อข่าวก็ต้องปรับตัว นักข่าวที่สามารถปรับตัวในการรายงานให้เข้ากับหลายสื่อหลายช่องทางอย่างเช่น ทวี วิทย์ ออนไลน์ และโซเซียลมีเดีย ยังเป็นที่ต้องการของตลาดโดยเฉพาะในยุคภูมิทัศน์สื่อกำลังเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกันกับพฤติกรรมของผู้ชมรายการโทรทัศน์ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ก็เสพสื่อในช่องทางออนไลน์มากขึ้น ในทางกลับกัน นักข่าวที่ไม่สามารถปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงได้ มีโอกาสถูกเลิกจ้างได้สูงเช่นกัน (วิชชีรานนท์ ทองเทพ, 2560)

สำนักข่าวไทยรัฐ ถือว่าเป็นสื่อชั้นนำของประเทศไทย แห่งหนึ่งที่มีการปรับตัว โดยเริ่มทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ด้วยการก่อตั้งบริษัท เทรนด์ วิจิ 3 จำกัด (TREND VG3Co.,Ltd.) เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2551 เพื่อให้บริการข่าวออนไลน์ ซึ่งข่าวออนไลน์ของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ได้มีการแบ่งหมวดหมู่ต่าง ๆ ออกเป็น 7 หมวด ได้แก่ ข่าวในพระราชสำนัก การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทั่วโลก ต่างประเทศ และอาชญากรรม

ซึ่งนอกจากนำเสนอข่าวออนไลน์แล้ว ยังให้ความสำคัญกับการผลิตสื่ूपข่าวออนไลน์ด้วยการผลิตสื่ूपข่าวนั้นมีความแตกต่างจากเนื้อหาข่าวทั่วไป เนื่องจากสื่ूपข่าว คือ รูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวที่มีสาระมากกว่าข่าวทั่วไป เพราะสื่ूपข่าว สามารถแสดงความคิดเห็นต่อข่าวนั้นได้ และยังให้รายละเอียดของข้อมูลซึ่งอาจจะมาจากของเหตุการณ์ที่มีความรอบด้านมากกว่ารายงานข่าวธรรมดา (Straight News) โดยปกติแล้วการทำสื่ूपข่าวมักจะเลือกข่าวในประเด็นสำคัญ และมีเนื้อหาสาระที่อยู่ในความสนใจของคนของคนในสังคม (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2542)

จากความสำคัญของสื่ूपข่าว ทำให้สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ได้ก่อตั้งทีมข่าวเฉพาะกิจขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของกองบรรณาธิการข่าว สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ โดยได้ผลิตสื่ूपข่าวออนไลน์ทุกวัน วันละ 1 ชิ้น เพื่อต่อยอด ขยายความ ข้อมูลที่ได้นอกเหนือจากข่าวโดยเนื้อหาที่นำเสนอจะมีความแตกต่างจากสำนักข่าวอื่น ๆ โดยเน้นเรื่องราวการเจาะลึกข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวที่บุคคลในสังคมให้

ความสนใจ หรือแม้กระทั่งข่าวเชิงสืบสวนที่ต้องใช้เวลาในสืบเสาะหาข้อเท็จจริง ซึ่งข้อเท็จจริงจากข่าว บางข้อมูลอาจจะไม่ตรงกัน ดังนั้น จึงต้องมีการสืบเสาะเพื่อนำข้อมูล ข้อเท็จจริง นำเสนอให้กับ ประชาชนได้อย่างรอบด้านอย่างน่าเชื่อถือ

สื่ूपข่าวชิ้นแรกของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐ ได้เผยแพร่เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2557 คือ “ไขข้อสงสัยคดีเกาะเต่า ตอน 1 แรงจูงใจ-อาวุธ ไม่แปลกคนตัวเล็กฆ่าคนตัวใหญ่กว่าได้” (2557) ซึ่งตอนนั้นได้เกิดคดีใหญ่ที่ประชาชนคนไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจ คือ การฆาตกรรม 2 นักท่องเที่ยวอังกฤษ ทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ เป็นสำนักข่าวแห่งหนึ่งที่เกาะติด และให้ความสำคัญกับข่าวนี้อย่างพยายามหาข้อมูล สัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เกี่ยวข้องทุกคดี เพื่อให้ ได้สื่ूपข่าวที่มีคุณภาพ รอบด้าน เพื่อตอบข้อสงสัยของสังคมที่เคลือบแคลงในการทำคดีของเจ้าหน้าที่

ตลอดระยะเวลาของการผลิตสื่ूपข่าว ของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์มี ผลงานมาแล้วเกิน 1,000 ชิ้นงาน เคยได้รับรางวัลจากเวทีการประกวดข่าวจากเวทีชั้นนำมาแล้วหลาย เวที อาทิ ได้รับ 5 รางวัล จากสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ (SONP) โดยรางวัลชนะเลิศ 1 รางวัล จาก ประเภทข่าวออนไลน์ส่งเสริมสังคมยอดเยี่ยม (Social Development News) ได้รับรางวัลชนะเลิศ ข่าวด้านสิทธิมนุษยชน

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นนำมาสู่ความสนใจศึกษาเรื่อง “กระบวนการผลิตสื่ूपข่าว ของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” ศึกษาว่าการผลิตสื่ूपข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ มีกระบวนการผลิตเป็นอย่างไร ศึกษาวิธีการนำเสนอสื่ूपข่าว ซึ่งคาดว่าจะ เป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านนี้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตสื่ूपข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์
- 1.2.2 เพื่อศึกษาการนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่ूपข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

1.3 คำถามนำวิจัย

- 1.3.1 กระบวนการการผลิตสื่ूपข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ เป็นอย่างไร
- 1.3.2 การนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่ूपข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบถึงกระบวนการและรูปแบบการผลิตสกู๊ปข้าว ของสำนักข้าวออนไลน์ และการปรับตัวของผู้สื่อข่าวในอนาคต

1.4.2 ผลการวิจัยช่วยให้นักหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหน่วยงานด้านสื่อสารมวลชน ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบ ตลอดจนจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (Professional Code of Ethics) และกรอบการปฏิบัติงานวิชาชีพ (Professional Practices Framework) ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.5 นิยามศัพท์

สกู๊ปข่าว หมายถึง รายงานข่าวที่มีการให้รายละเอียด ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น รอบด้านกว่าข่าวสารทั่วไป

ทีมข่าวเฉพาะกิจ หมายถึง ทีมข่าวเฉพาะกิจของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

กระบวนการผลิต หมายถึง ขั้นตอนการทำงานในการผลิตสกู๊ปข่าว โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ก่อนผลิต อาทิ การคิด เลือกประเด็น ระหว่างผลิต ช่วงที่นักข่าวลงพื้นที่ หรือติดต่อแหล่งข่าวเพื่อสัมภาษณ์ และหลังผลิต คือ การเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง “กระบวนการการผลิตสื่upข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” อาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและกระบวนการสื่อข่าว
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสื่upข่าว
- 2.3 ความเป็นมาของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและกระบวนการสื่อข่าว

2.1.1 ความหมายของคำว่า “ข่าว”

จากอดีตถึงปัจจุบัน นักวิชาการ และนักปฏิบัติการได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ข่าว ในยุคก่อนดิจิทัล จะพบว่า คำจำกัดความของ Joseph Pulitzer น่าจะครอบคลุมมากที่สุด กล่าวคือ ข่าว ต้องมี ต้นตอใหม่ (Original) ชัดเจน (Distinctive) เร้าอารมณ์ (Dramatic) แสดงถึงความหวาดเสียว (Romantic) ตื่นเต้น (Thrilling) ไม่เหมือนใครอื่น (Unique) ก่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น (Curious) น่าสนใจ (Quaint) ขวนขวาย (Humorous) แปลกประหลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ John B. Bogart บรรณาธิการข่าวในประเทศของหนังสือพิมพ์นิวยอร์กซัน ได้กล่าวไว้ว่า “หมากัดคนไม่เป็นข่าว แต่เมื่อคนกัดหมานั่นแหละคือข่าว” (When a dog bites a man isn't news but whole a man bites a dog that's news) ซึ่งคำกล่าวดังกล่าวเป็นที่ยอมรับ และถูกบันทึกไว้ในหนังสือ The Stolen Story and Other Newspaper Stories (Williams, 1899) อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญและนักวิชา และนักปฏิบัติการด้าน Journalism จะขาดเสียไม่ได้คือ ข่าว ต้องเป็นการนำเสนอสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง เช่น ประชัน วัลลิโก (2532) บอกว่า ข่าว คือการรายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้

“ข่าว” ตามคำนิยามราชบัณฑิตยสถาน (2554) หมายถึงคำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งโดยปรกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็นที่สนใจ, คำบอกกล่าว, คำเล่าลือซึ่งตามกระบวนการสื่อสารจะต้องประกอบด้วยผู้ที่ทำให้เกิดข่าวผู้ส่งข่าวสื่อกลางที่ใช้ในการส่งข่าวและผู้รับข่าว

ส่วน สุภา ศิริมานนท์ (2525) ให้คำนิยาม คำว่าข่าว คือ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์บางอย่าง หรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเกี่ยวข้อง

จากนิยามข้างต้น สรุปได้ว่า “ข่าว” คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีการรายงานข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การที่จะเป็นข่าวได้นั้น จะต้องมิตันต่อใหม่ ชัดเจน ไร้อารมณ์ หรือมีประเด็นที่ประชาชนสนใจอยากรู้ อยากเห็น ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงจัง จะเป็นเรื่องขบขันก็ได้

2.1.2 ประเภทของข่าว

ในแต่ละวัน “ข่าว” ปรากฏตามสื่อมวลชนมีมากมายหลายประเภท ซึ่งนักวิชาการด้านวารสารศาสตร์ได้วางหลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทข่าวต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

ข่าวหนัก (Hard News) หมายถึง ข่าวที่มีความซับซ้อนทำความเข้าใจได้ยากลำบาก เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ธุรกิจหรือข่าวที่เป็นเรื่องโครงการ นโยบายต่าง ๆ ของทางภาครัฐ หรือเอกชน ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งข่าวหนักนี้จะเน้นให้สาระ ความรู้ ให้ประโยชน์แก่สังคม ผู้ที่อ่านข่าวประเภทนี้ต้องมีภูมิความรู้ด้านต่าง ๆ มาก่อน หรือ มีความสนใจเรื่องดังกล่าวอย่างลึกซึ้งถึงจะทำให้เข้าใจข่าวประเภทนี้ได้อย่างถ่องแท้ แต่ถ้าไม่มีภูมิความรู้เกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอมาเลย จะทำให้อ่านข่าวหนักไม่เข้าใจ ไม่สามารถวิเคราะห์ข่าวที่เกิดขึ้นได้ สุดท้ายจึงไม่สามารถนำข่าวดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ

ส่วน ข่าวเบา (Soft News) นั้น หมายถึง ข่าวที่อ่านแล้วเข้าใจทันที มีเนื้อหาข้อมูลไม่สลับซับซ้อน อาทิ ขาวบันเทิง ที่เป็นข่าวดาราดาราเล็กกับแฟน หรือ หย่าล้างกัน ข่าวอาชญากรรมก็นับเป็นข่าวเบา เนื่องจากอ่านแล้วเข้าใจทันทีที่เกิดอะไรขึ้น ขณะที่ข่าวตลกขบขัน ก็เป็นข่าวที่อ่านแล้วเข้าใจทันที เป็นต้น

2.1.3 การประเมินคุณค่าข่าว

โดยทั่วไปประชาชนผู้รับข่าวสารจะไม่รู้ว่าข่าวดังกล่าวมีคุณค่ามากน้อยเท่าใด แต่ Mencher (n.d. อ้างใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2545, หน้า 28-33) นักวิชาการวารสารศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบียซึ่งถือเป็นต้นกำเนิดมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่มีการเรียนการสอนวิชาการด้านวารสารศาสตร์ ได้ประเมินคุณค่าข่าวด้วยการแบ่งตัวชี้วัดออกไป 7 ประการ ดังนี้

1) ความทันด่วนของข่าว (Timeliness) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน แล้วมีการรายงานถึงผู้รับสารอย่างรวดเร็ว เช่น ข่าวเหตุการณ์ไฟไหม้ ยิ่งปัจจุบันมีการสื่อสารที่ทันสมัย ยิ่งทำให้การรายงานข่าวได้รวดเร็วขึ้น ยิ่งมีความสดมากเท่าไร ข่าวก็ยิ่งมีคุณค่ามากขึ้นเท่านั้น

2) ผลกระทบของข่าว (Impact or Consequence) ผู้สื่อข่าวจะเรียกเหตุการณ์ลักษณะนี้ว่า มีนัย (Significance) มีความสำคัญ (Importance) เป็นข้อมูลข่าวสารที่บุคคลทั่วไปสนใจหรือผู้สื่อข่าวพิจารณาแล้วว่าบุคคลทั่วไปต้องการทราบ เพราะผู้รับข่าวสารเลือกรับข้อมูลข่าวสารเนื่องจากต้องการคำชี้แนะในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเหตุการณ์/ เรื่องราวใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสาธารณชนถือเป็นข่าวสำคัญ

3) ความเด่น (Prominence) หรือความเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงของบุคคล สถานที่ องค์กร สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่อยู่ในข่าว คนทั่วไปมักให้ความสนใจกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล หรือองค์กรที่มีชื่อเสียง แม้ว่าเรื่องราว/ เหตุการณ์เหล่านั้นไม่ได้มีคุณค่า ผลกระทบหรือความสำคัญ ต่อผู้อ่าน ผู้ชมข่าวนั้นเลยเช่น ข่าวอุบัติเหตุของบุคคลที่มีชื่อเสียง ถึงแม้ว่าอุบัติเหตุในแต่ละวันจะมี มาก แต่หากเกิดกับบุคคลดัง ประชาชนก็จะให้ความสนใจในความเด่นดังเป็นพิเศษ

4) ความใกล้ชิดของข่าวที่มีต่อผู้รับข่าว (Proximity) ทั้งความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์และความ ใกล้ชิดทางใจหรือความรู้สึก (Emotionally) เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้ ๆ ตัว มีคุณค่าสูงได้ พอ ๆ กับเรื่องราว/ เหตุการณ์ที่ไกลตัวแต่มีความรู้สึกเกี่ยวข้องต่อผู้ส่งสาร เช่น เกิดเหตุเครื่องบินของ ประเทศมาเลเซียหายสาบสูญโดยไม่ทราบชะตากรรมของลูกเรือทั้งหมดเกือบ 800 คน ในจำนวนนี้มี นักท่องเที่ยวชาวไทยรวมอยู่ด้วย 15 คน เป็นต้น เหตุการณ์นี้ถือเป็นความใกล้ชิดในแง่ความรู้สึกของ ผู้อ่านนอกจากนี้ สถานที่และตัวบุคคลก็มีส่วนทำให้เกิดความใกล้ชิดได้

5) ความขัดแย้ง (Conflict) ระหว่างบุคคลหรือองค์กรเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่สะท้อน ให้เห็นความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างมนุษย์ ความขัดแย้งทางกายส่วนใหญ่จะมีคุณค่าของข่าวหรือ ได้รับความสนใจจากสาธารณชนมากกว่าความขัดแย้งทางใจ เพราะเห็นได้ชัดเจนกว่า ในขณะที่ความ ขัดแย้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม จะมีคุณค่าทางข่าวมาก แต่อาจได้รับความสนใจน้อยกว่าความขัดแย้งของบุคคล

6) ความผิดปกติ (Unusualness) ของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ผิดความคาดหมาย หรือ ผิดปกติธรรมดาทั่วไป รวมถึงความแปลกประหลาด ความมีเงื่อนไข เช่น สัตว์ออกลูกมาไม่เป็นไปตาม ธรรมชาติ พบร่องรอยประหลาดคาดว่าเกิดจากสิ่งเหนือธรรมชาติ หรือการเสียชีวิตของบุคคลอย่างมี เงื่อนไข เป็นต้น

7) เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในกระแสความสนใจของสาธารณชน (Currency) หรือ ที่เรียกว่า “ประเด็นสาธารณะ” เช่น ข่าวการขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มของภาครัฐ เนื่องจากเป็นข่าวที่ เกี่ยวข้องกับทุกคนในสังคม เป็นต้น

พิศิษฐ์ ขวลาธวัช (2549, หน้า 15-21) กล่าวว่า นอกจากกรอบของการประเมินคุณค่าของ ข่าวที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีนักวิชาการด้านวารสารศาสตร์หลายคนได้จำแนก “องค์ประกอบของ ข่าว” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของข่าวไว้แตกต่างกันไป ทั้งนี้องค์ประกอบข่าวที่ใช้ในการพิจารณา คุณค่าของข่าวอยู่ 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความรวดเร็วฉับพลัน (Immediacy) ความรวดเร็วดังกล่าวอาจเป็นความรวดเร็วในเชิง เวลาที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น (Time of Occurrence) และความรวดเร็วในเชิงการค้นพบเหตุการณ์ (Time of Disclosure) ทั้งนี้ เทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบันก้าวหน้าไปมาก ยิ่งทำให้ความรวดเร็ว ฉับพลัน หรือ ค้นพบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2) ความใกล้ชิด (Proximity of Nearness) เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วผู้คนมีแนวโน้มจะสนใจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้ ๆ กับตนเอง หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องตนเองมากกว่าเหตุการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้อง หรืออยู่ห่างไกลออกไป ซึ่งเรื่องของความใกล้ชิดนี้อาจจะเป็นความใกล้ชิดในเชิงกายภาพหรือระยะทาง เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้บ้านในจังหวัด หรือในประเทศ ความใกล้ชิดในเชิงจิตใจ ซึ่งเป็นเรื่องของ ความรู้สึก ความผูกพัน ความรัก หรือความห่วงใยกัน เป็นต้น

3) ความสำคัญหรือความเด่น (Prominence) ทั้งที่เป็นเรื่องของบุคคล เช่น บุคคลมีชื่อเสียง บุคคลสำคัญ หรือความสำคัญของเหตุการณ์ เช่น เหตุการณ์ร้ายแรง เหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือสถานที่ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญหรือเป็นสถานที่ที่กำลังอยู่ในความสนใจ เช่น การลอบวางระเบิดใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจะมีโอกาสได้รับคัดเลือกให้เป็นข่าวมากกว่า เป็นต้น เนื่องจากในขณะนี้พื้นที่ดังกล่าวกำลังอยู่ในความสนใจของคนทั่วไป

4) ผลกระทบกระเทือน (Consequence) เป็นการวัดค่าความเป็นข่าวโดยพิจารณาจาก ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสาธารณชนว่าเกิดผลกระทบในวงกว้างมากแค่ไหน หรือเกิดเฉพาะคนกลุ่มใด

5) ความลึกลับซ่อนเงื่อน (Mystery) หมายถึง เหตุการณ์นั้นมีลักษณะที่ปิดบังซ่อนเร้น หรือ อำพรางข้อเท็จจริงหรือข้อสำคัญบางอย่างไว้หรือไม่ มีอะไรอยู่เบื้องหลังของเหตุการณ์ ปมของปัญญา อยู่ที่ไหน เช่น ข่าวการฆาตกรรมอำพราง ข่าวการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น

6) ความผิดปกติ (Unusual) เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มักจะให้ความสนใจกับเรื่องที่ตนเอง ไม่เคยรับรู้มาก่อน หรือเป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนัก อาจเป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติทั้งที่เป็น ปรากฎการณ์ทางธรรมชาติ หรือทางสังคม

7) ความขัดแย้ง (Conflict) เป็นทั้งความขัดแย้งในเชิงความคิด ผลประโยชน์ หรือความเชื่อ ต่าง ๆ การจะนำเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งมานำเสนอเป็นข่าวต้องพิจารณาว่า เหตุการณ์ความ ขัดแย้งนั้นจะมีผลกระทบกับสังคมภาพรวมหรือไม่และจะนำไปสู่ปัญหาอะไรขอสังคม หากเป็นความ ขัดแย้งส่วนบุคคลที่ไม่ได้มีผลกระทบต่อเนื่องไปถึงผู้อื่นหรือต่อสังคมสิ่งนั้นก็สมควรค่าที่จะเป็นข่าวที่ สำคัญ อาจจะมีการฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งหรืออาญาตามมาได้

8) องค์ประกอบทางเพศ (Sex) มนุษย์เรามักสนใจเรื่องเพศนั้น ถือเป็นเรื่องปกติ ทั้งนี้ข่าว เกี่ยวกับเพศมักเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้คน และเป็นเรื่องที่สามารถเร้าความสนใจของผู้รับสารได้ดี ประเด็นหนึ่ง แต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการนำเสนอเรื่องที่มีองค์ประกอบทางเพศเข้าไปเกี่ยวข้องนั้น จะต้องเป็นเรื่องที่ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่ตกเป็นข่าว และควรจะเป็นเรื่องที่สรรค์สร้าง ประโยชน์ให้กับสาธารณชน อาทิ การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อจากการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

9) อารมณ์หรือความสนใจของมนุษย์ (Emotions/ Human Interest) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเร้าอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ปุถุชน อาจจะเป็นเรื่องความเศร้าสะเทือนใจ หรือความอยากรู้อยากเห็น เป็นต้น

10) ความก้าวหน้าหรือการพัฒนา (Progress/ Development) เหตุการณ์ประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ในเชิงสิ่งดีงามและนำไปสู่การพัฒนา หรือการสร้างแรงบันดาลใจกับผู้คนในสังคม

ที่ผ่านมา การนำเสนอข่าวแต่ละชิ้นไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบครบทั้งหมดตามที่กล่าวมา อาจมีองค์ประกอบเพียงข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อประเมินและให้เหตุผลว่าเหตุการณ์ใดควรจะได้รับกรรายงานเป็นข่าวหรือไม่ อย่างไรก็ตามการคัดเลือกมาเป็นข่าวนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้สื่อข่าว วิจารณ์ญาณในการประเมินคุณค่าข่าว ซึ่งผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการข่าวจะมีวิธีการคิดและประเมินคุณค่าข่าวแตกต่างกัน ดังนั้น ข่าวที่ถูกวางบนหนังสือพิมพ์หน้า 1 หรือจุดเด่นบนหน้าเว็บไซต์ข่าว จึงมีความแตกต่างกัน ตามการประเมินของบรรณาธิการข่าว

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานจริงนั้น นอกเหนือจากจะใช้เกณฑ์ทางวิชาการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นเพื่อประเมินคุณค่าข่าวแล้ว บ่อยครั้งที่การตัดสินใจนำเสนอข่าวจะขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว ดังเช่น

- 1) ประเภทและนโยบายขององค์กรสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กับหนังสือพิมพ์มติชน ย่อมมีความแตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเรื่องอาชญากรรมข่าวทั่วไปที่บุคคลสนใจ ขณะที่หนังสือพิมพ์มติชน เป็นหนังสือพิมพ์แนวการเมือง
- 2) ปัจจัยแวดล้อมทางการเมือง
- 3) บริบททางสังคมในขณะนั้นเช่น การยึดอำนาจของรัฐบาลทหาร การนำเสนอข่าวจึงต้องมีการระมัดระวังเป็นพิเศษ ไม่ให้กระทบกระเทือนต่อความมั่นคง
- 4) ความสนใจและอคติส่วนตัวของผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการข่าว สิ่งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบรรณาธิการหรือผู้สื่อข่าวแต่ละคน

2.1.4 คุณภาพของข่าว (Quality of News)

คุณภาพของข่าวในที่นี้ หมายถึง คุณลักษณะที่ดีของข่าว โดยพิจารณาการทำงานของผู้สื่อข่าวโดยภาพรวมแล้วจะพบว่า ผู้สื่อข่าวจะต้องพยายามรายงานความจริง หรือความเป็นจริงของเหตุการณ์อย่างครบถ้วน โดยการสังเกตจากเหตุการณ์โดยตรงและพยายามใช้แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลที่เป็นทางการมาให้ความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ ประกอบกับแหล่งข้อมูลข่าวธรรมชาติที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และน่าเชื่อถือ โดยพยายามเขียนข่าวให้น่าสนใจ ทันสมัย เข้าใจได้อย่างชัดเจนและมีการอ้างอิงแหล่งข่าวได้อย่างน่าติดตามทั้งหมด ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าลักษณะของข่าวที่มีคุณภาพจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2545, หน้า 48-49)

1) มีความถูกต้องและถูกต้อง (Accurate) หมายถึง ความถูกต้อง เพียงตรง เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่มีการบิดเบือน สามารถพิสูจน์ได้ นอกจากนี้ ยังต้องมีความครบถ้วนของความจริงในทุก ๆ แง่มุม โดยไม่มีการปั้นเสริมเติมแต่งข้อมูลใด ๆ ลงไปในข่าว และยังหมายรวมถึงความถูกต้องในรายละเอียดของบุคคลในข่าวทั้งชื่อ นามสกุล ยศ ตำแหน่ง อายุ อาชีพ เพศ วันเวลา สถานที่ ฯลฯ โดยจะต้องรายงานข่าวให้ถูกหลักภาษา

2) มีความสมดุลและเป็นธรรม (Balance and Fair) การเปิดโอกาสให้ผู้รับข่าวสามารถรับทราบความคิดเห็นหรือข้อมูลในทุก ๆ แง่มุมเท่าที่ผู้สื่อข่าวจะสามารถทำได้ และให้ความเป็นธรรมกับผู้ตกเป็นข่าวอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

3) มีความกระชับตรงประเด็น (Brief and Focused) ข่าวจำเป็นต้องสั้นและกระชับได้ใจความชัดเจนโดยใช้ภาษาหรือประโยคเพียงสั้น ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในเวลาอันจำกัด ไม่ใช่ภาษาบรรยายที่เยิ่นเย้อ แต่จะต้องตรงประเด็น เข้าสู่หัวใจสำคัญของประเด็นข่าวโดยเร็ว

4) ความเป็นกลางหรือภาวะวิสัย (Objectivity) หมายถึง การเขียนข่าวหรือรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมาอย่างไม่มีอคติ ไม่มีใส่อารมณ์ ความคิดเห็นและความรู้สึกตนเองเข้าไปในข่าวที่นำเสนอ ไม่เสนอข่าวโดยเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องในการรายงานข่าว

5) มีการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลที่ชัดเจนและเหมาะสม (Properly Attributed) จะต้องให้รายละเอียดที่มาของข่าว เพื่อความน่าเชื่อถือในข้อมูลที่นำมารายงาน ต้องเขียนให้ถูกต้องตามวิธีการอ้างอิงและต้องคำนึงถึงจริยธรรมแห่งวิชาชีพมีการใช้ภาษาที่ดี การเขียนข่าวโดยใช้ภาษาที่ถ่ายทอดความหมายได้ชัดเจนตรงความหมายและถึงผู้อ่านได้ เช่น การใช้คำและสำนวนที่เข้าใจง่าย ไม่ใช่คำกำกวม หรือมีความหมายหลายแง่มุม

อย่างไรก็ตาม คุณภาพข่าวนั้น จะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น หากมีองค์ประกอบมากเท่าใด คุณภาพข่าวที่สื่อมวลชนนำเสนอออกมา ก็ยิ่งดีมากขึ้นเท่านั้น แต่ประชาชนทั่วไปก็มักไม่ทราบเท่าใดนัก คนที่สังเกตเห็นว่าคุณภาพข่าวดีเยี่ยมมากน้อยเท่าใดกลับเป็นคนในวงการสื่อมวลชนเสียมากกว่า

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อใหม่

ปัจจุบันสื่อใหม่ (New Media) ได้เข้ามามีบทบาทและเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำข่าวเป็นอย่างสูง เนื่องจากสื่อมวลชนจำเป็นต้องรายงานข้อมูลข่าวสารได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ดังนั้น จึงต้องอาศัยสื่อใหม่เข้าช่วยเหลือ โดยสื่อใหม่ หมายถึง สื่อที่เอื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันเป็นการสื่อสารสองทาง และสื่อยังทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน โดยนำเอาเทคโนโลยีของสื่อดั้งเดิม เข้ากับความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสัมพันธ์ ทำให้สื่อสามารถสื่อสารได้สองทางผ่านทางระบบเครือข่ายและมีศักยภาพเป็นสื่อ

แบบประสม (Multimedia) ปัจจุบันสื่อใหม่พัฒนาขึ้นหลากหลาย ที่เป็นที่รู้จักและนิยมกันมากขึ้น (Burnett & Marshall, 2003, pp. 40-41)

มิติของสื่อใหม่ มีความหมายหลากหลายสามารถอธิบายให้เห็นถึงความชัดเจน

นอกเหนือจากคำจำกัดความของ Wardrip-Fruin และ Montfort (2003) ผู้แต่ง The New Media Reader ได้ โดยสรุปมิติของสื่อใหม่ไว้ 8 ประการ ดังนี้

1) สื่อใหม่และโลกไซเบอร์ (New Media and Cyber Culture) ในโลกไซเบอร์สามารถศึกษาถึงความหลากหลายในปรากฏการณ์ของสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับการสื่อสารด้วยอินเทอร์เน็ตและเครือข่าย (Internet and Network Communication) เป็นสถานที่ที่สื่อใหม่เข้ามามีบทบาทเป็นแบบอย่างในการสร้างมิติสื่อใหม่

2) สื่อใหม่เป็นการใช้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นฐานในการกระจายข้อมูล (New Media as Computer Technology Use as a Distribution Platform) สื่อใหม่มีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของสื่อดิจิทัลสำหรับการกระจายข้อมูลและนิทรรศการในรูปแบบของภาพ เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ ดิจิทัล เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การให้คำจำกัดความจะถูกเปลี่ยนใหม่ทุก ๆ สองหรือสามปี เนื่องจากคำว่า “ใหม่” จะถูกปรับเปลี่ยนตามรูปแบบของคอมพิวเตอร์ในการกระจายข้อมูลที่ปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง

3) สื่อใหม่กับการควบคุมข้อมูลดิจิทัลด้วยซอฟต์แวร์ (New Media as Digital Data Controlled by Software) ภาษาที่ใช้ในสื่อใหม่ในความเป็นจริงเป็นการนำเสนอด้วยตัวเลข (Digital Presentation) และระบบของการใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานก็ใช้ตัวเลขเช่นกัน สื่อใหม่ในปัจจุบันถูกสร้างให้ลดข้อมูลตัวเลขโดยใช้การบริหารจัดการด้วยซอฟต์แวร์ซึ่งสามารถสร้างสรรค์งานได้ทุกรูปแบบ

4) สื่อใหม่เป็นการผสมผสานกันระหว่างกฎเกณฑ์ที่ใช้อยู่และกฎเกณฑ์ของซอฟต์แวร์ (New Media as Mix between Existing Culture Conventions and the Conventions of Software) สื่อใหม่ในปัจจุบันสะท้อนภาพความเข้าใจของการผสมผสานระหว่างกฎเกณฑ์แบบเก่าในการนำเสนอข้อมูล การใช้ และการบริหารจัดการ กับกฎเกณฑ์ใหม่กว่าในการนำเสนอข้อมูล การใช้ และการบริหารจัดการเช่นกัน เช่น ในการสร้างภาพยนตร์ซอฟต์แวร์จะถูกนำมาใช้ในบางส่วนเกี่ยวกับการผลิตและในงานส่วนอื่นอาจจะถูกสร้างสรรค์ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสร้างงานอนิเมชัน

5) สื่อใหม่เป็นเช่นสุนทรียศาสตร์ที่ไปด้วยกันกับการแรกเริ่มของทุกสื่อสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร (New Media as the Aesthetics that Accompanies the Early Stage of Every New Modern Media and Communication Technology) ในขณะที่มีแนวคิดกำลังเกิดปรากฏการณ์เข้าขึ้นมาเช่นปกติ กลยุทธ์ทางสุนทรียศาสตร์มากมายก็ปรากฏขึ้น สื่อใหม่จะช่วยให้กระบวนการเหล่านี้

สามารถดำเนินการใช้งานได้จริงและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาภายใต้การวิเคราะห์อย่างมากช่วยให้สามารถเทียบเคียงความสัมพันธ์ประวัติของเทคโนโลยีกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ หรือยุคสมัยใหม่

6) สื่อใหม่เป็นรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจากระบบที่ใช้การปฏิบัติด้วยมือเป็นเทคโนโลยีในรูปแบบอื่น New Media as Faster Execution of Algorithms Previously Executed Manually or Through Other Technologies) คอมพิวเตอร์ในยุคก่อนหน้านี้มีการนำเสนอรูปแบบของความเร็วได้เท่าที่เทคนิคในขณะนั้นจะสามารถทำได้ จึงเป็นที่มาของการสร้างรูปแบบใหม่ ๆ ของศิลปะ หรือลูกเล่นของสื่อขึ้น เช่น การสร้างปฏิสัมพันธ์มัลติมีเดีย (Multimedia Interactive) และเกมคอมพิวเตอร์ (Computer Games) ให้กับผู้ใช้

7) สื่อใหม่เป็นการเข้ารหัสของเอแวนท์-การ์ดี่ สื่อใหม่ คือ เมตามีเดีย New Media as the Encoding of Modernist Avant-Garde; New Media as Meta-media) เมตามีเดียเกิดขึ้นยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernist) ดังนั้น ทั้งสองส่วนทำงานร่วมกันในงานเก่ามากกว่างานสร้างสรรค์งานในรูปแบบใหม่ สื่อใหม่ในรูปแบบของงานเอแวนท์-การ์ดี่ (Avant-Garde) คือการหาทางเข้าใหม่ ๆ หรือการเข้ารหัสเพื่อการสื่อสารและข้อมูลที่มีการบริหารจัดการ เช่น ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) ฐานข้อมูล (Databases) แหล่งค้นหาข้อมูล (Search Engines) เมตามีเดียเป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนสิ่งที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณเป็นคุณภาพด้วยเทคโนโลยีสื่อใหม่และเทคนิคการบริหารจัดการซึ่งสามารถบันทึกสุนทรียศาสตร์สมัยใหม่ลงในสุนทรียศาสตร์ของยุคหลังสมัยใหม่ได้ด้วยความแตกต่างกันที่หลากหลาย

8) สื่อใหม่เป็นความชัดเจนคู่ขนานระหว่างแนวคิดที่มีความเหมือนกันในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และ การคอมพิวเตอร์สมัยใหม่ (New Media as Parallel Articulation of Similar Ideas in Post -WWII Art and Modern Computing) ศิลปะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือ ที่เรียกกันว่า “Combinatorics” รวมเอาจินตนาการที่ได้รับการสร้างสรรค์ด้วยการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบด้วยปัจจัยกำหนดแบบเดี่ยวซึ่งทำให้เกิดการสร้างสรรค์งานที่มาจากจินตนาการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันและโครงสร้างที่ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความคิด การสร้างภาพด้วยระบบทางคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งจำเป็นและเป็นส่วนหนึ่งของสื่อใหม่ซึ่งไม่ต้องขึ้นอยู่กับเทคโนโลยี แต่สามารถสร้างสรรค์ได้โดยมนุษย์

ตามแนวคิดของ Wardrip-Fruin และ Montfort (2003) ได้แสดงความลึกและความหลากหลายมิติของสื่อใหม่เพื่อเป็นเกณฑ์การพิจารณาในเบื้องต้น สื่อใหม่ได้มีการนำสุนทรียศาสตร์และการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้รับสารปลายทางมาใช้ซึ่งเป็นผลต่อพฤติกรรมของผู้คนในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการปรับเปลี่ยนและรับสิ่งใหม่ตลอดเวลาเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมสื่อ

ปัจจุบันสื่อมวลชนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หรือแม้แต่สื่อออนไลน์ ล้วนหวังพึ่งพาเทคโนโลยีจากสื่อใหม่ทั้งสิ้น เพราะเทคโนโลยีจะเป็นส่วนสำคัญต่อการรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ถึงมีผู้รับสารได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังมีส่วนช่วยในการรายงานข่าวได้อย่างน่าชมยิ่งขึ้นด้วย

2.1.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกระบวนการสื่อข่าว

จากการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเทคโนโลยี ส่งผลให้รูปแบบของกระบวนการทำข่าว เปลี่ยนไปจากเดิม กองบรรณาธิการข่าวจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่จะนำสื่อใหม่เข้ามาใช้ในกระบวนการทำข่าว สื่อดั้งเดิมเคย (Traditional Journalism) เคยมีบทบาทสำคัญมาก่อน หากมีการพิจารณาการสื่อสารในยุคดั้งเดิม จะพบว่ามี การสื่อสารแบบทางเดียว จากองค์กรไปสู่ผู้รับสารเป็นหลัก โดยมีบทบาทและหน้าที่ของผู้สื่อข่าวและกองบรรณาธิการข่าว คือ การคัดเลือกข่าวและนำเสนอเรื่อง ที่ผ่านการคัดกรอง โดยพิจารณาจากความจำเป็นผู้รับสารและสังคม โดยส่งผ่านสื่อไปยังผู้รับสาร การมีส่วนร่วมจากผู้รับสารคือในฐานะแหล่งข่าวเมื่อผู้สื่อข่าวต้องการข้อมูล ข้อเท็จจริง และความเห็น ประกอบข่าว การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานข่าวกับผู้รับสารเป็นลักษณะผ่านจดหมายถึงกองบรรณาธิการข่าว (Nip, 2006)

ทั้งนี้ จากโมเดล Traditional Journalism จะพบว่า นายทวารข่าวสาร Gatekeeper คือ นักข่าวหรือกองบรรณาธิการข่าว จะมีความสำคัญมากในการคัดเลือกข่าวที่คิดว่าสังคมจำเป็นต้องรับรู้ โดยคัดเลือกผ่านนโยบายขององค์กร ด้วยการ “กำหนดวาระข่าวสาร” (Agenda Setting) ก่อนนำเสนอไปยังผู้รับสาร โดยมีการกำหนดประเด็น ความถี่ และปริมาณข่าวที่นำเสนอด้วย

ในยุคต่อมา เมื่อมีเทคโนโลยีการสื่อสารถูกพัฒนากระบวนการสื่อข่าวถูกต่อยอดด้วยการทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จึงเป็นที่มาของการหลอมรวม (Convergence) กับสื่อเดิม ซึ่งเป็นแนวทางการปรับตัวขององค์กรข่าวในยุคการสื่อสารดิจิทัล หลักที่นักวิชาการ (Deuze, 2001; Harper, 1998 และ Pavlik, 1999 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 8) เสนอแนวคิดที่ตรงกันคือ การปฏิวัติของงานวารสารศาสตร์ (Revolution in Journalism) เป็นผลมาจากเทคโนโลยีสื่อออนไลน์ที่มีลักษณะเฉพาะของการ เชื่อมต่อข้อมูล การมีปฏิสัมพันธ์ การผลิตสื่อมัลติมีเดีย การสื่อสารสองทาง การมีส่วนร่วมระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ และผู้รับสาร โดยประเด็นสำคัญ คือ ในกระบวนการสื่อข่าวตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการจะเป็นการทำข่าวแบบร่วมมือแบบหุ้นส่วน (Partnership) ในการทำข่าวและการสร้างความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของสังคม ให้ทำงานร่วมกับองค์กรสื่อ (Skoler, 2009 และ Bradshaw, 2007 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 9) บอกว่ากระบวนการทำข่าวแบบใหม่นี้ต้องให้ความสำคัญใน 2 มิติ คือ มิติเร็ว และมิติความลึก ซึ่งเป็นศักยภาพ 2 ส่วนของสื่อออนไลน์ ที่ควรนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยการเสนอการทำงานของกอง

บรรณาธิการใช้สื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ เพื่อรายงานข่าวให้ได้ทั้งมิติลึกและมิติเร็ว โดยแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1) Alert (การเตือนให้ทราบ) เป็นการรายงานเหตุการณ์ว่าเกิดอะไรขึ้น ทันทีที่มีข้อมูลเข้ามา โดยผ่านเทคโนโลยีมือถือและอินเทอร์เน็ต เช่น SMS ข้อความข่าวสั้น Twitter และ Facebook เพื่อเตือนให้ผู้รับสารได้รู้ว่าเกิดเหตุการณ์ขึ้น ซึ่งขั้นตอนนี้ช่วงชิงกันด้วยความเร็วแต่จะมีข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพียงแต่รายงานเพื่อให้ทราบเบื้องต้น

2) Draft (ข่าวร่าง) คือการรายงานข่าวแบบคร่าว โดยให้รายละเอียดที่รวบรวมได้มาอัปเดตเป็นระยะ ซึ่งขั้นตอนนี้จะทำแบบ Real-Time หรือ ณ เวลาที่มีข้อมูลใหม่เข้ามา เพื่อให้ผู้รับสารติดตามได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานข่าวสถานการณ์ หรือ ข่าวที่สาธารณชนสนใจ เช่น ข่าวฆ่าหั่นศพ ที่มีการติดตามตัวฆาตกรแบบ Real-Time หรือข่าวไฟไหม้ครั้งใหญ่ ที่ต้องติดตามว่าจะดับเพลิงได้หรือไม่ เป็นต้น

3) Article/ Package (รายงานข่าว) ระหว่างการทำหน้าที่ในมิติเร็ว และลึกของสื่อออนไลน์ต่อการรายงานข่าว การเผยแพร่ข่าวผ่านสื่อดั้งเดิมอย่างหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ในกระบวนการนี้ บรรณาธิการ หรือ การตัดสินใจของกองบรรณาธิการในการคัดเลือกข่าวและข้อมูลที่จะนำมาเสนอผลิตรายงานข่าว สกู๊ปข่าว หรือสกู๊ปข่าวออนไลน์ โดยมีคุณค่าของการผลิตที่มากขึ้นและมีความสมบูรณ์ของเนื้อหาตามประเด็นที่ต้องการนำเสนอ

4) Context (เพิ่มเติมข้อมูล) เป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ข้อมูลสนับสนุน ข้อมูลต่อยอดที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น โดยอาศัยธรรมชาติของสื่อออนไลน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาด้วยกันด้วย Hyperlink ซึ่งทำให้การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับข่าวหนึ่งกว้างและครอบคลุมหลายประเด็นมากขึ้นเช่น ข่าวการเสียชีวิตจากอาการป่วย การหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคนั้น ๆ ก็จะเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลของข่าวได้

5) Analysis/ Reflection ขั้นตอนการวิเคราะห์และสะท้อนมุมมองเกี่ยวกับข่าว เป็นการรวบรวมปฏิกริยาตอบรับความเห็นแบบทันทีจากแหล่งต่าง ๆ ในชุมชนบล็อกโดยทั่วไป หรือจากโซเชียลมีเดีย เช่น ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก ของนักข่าว/ สำนักข่าวเอง โดยรวบรวมจากทั้งผู้ที่ได้รับข้อมูล และผู้ที่ได้รับผลกระทบนำไปสู่การอภิปรายมุมมองที่แตกต่าง

6) Interactivity การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ครอบคลุมเรื่องการแลกเปลี่ยนความเห็น การแบ่งปันข้อมูล การสร้างช่องทางความร่วมมือในการร่วมกันรายงานข่าว หรือหาข้อมูลข่าวระหว่างผู้สื่อข่าวและผู้รับสาร

7) Customization การสร้างเครื่องมือให้ผู้รับสารเลือกรับข้อมูลได้ตามต้องการ ทั้งรูปแบบของเนื้อหา วิธีการรับสาร และเวลาในการรับสาร การเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แนะนำเนื้อหาเพื่อให้ค้นคว้าต่อ

นอกจากนี้ Pavlik (1999) ยังระบุถึงเครื่องมือของ New Media และสื่ออินเทอร์เน็ตสร้างความเปลี่ยนแปลงในวงการสื่อมวลชน ดังนี้

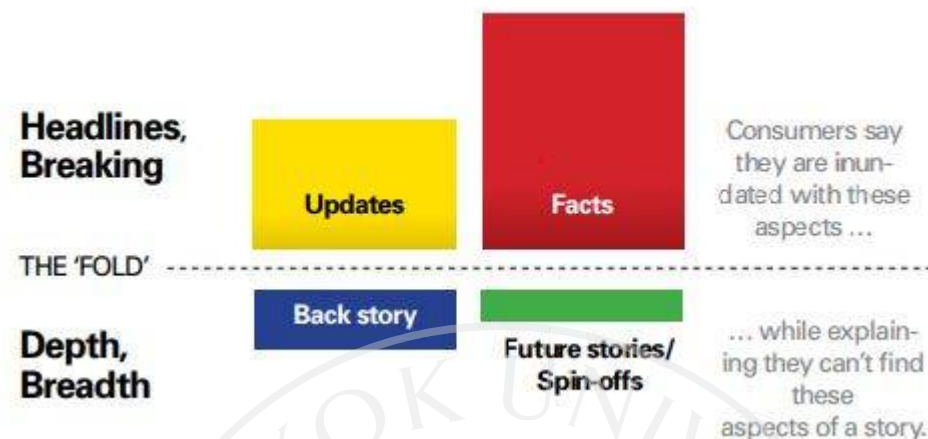
1) การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารทำได้หลายวิธีมากขึ้น ทำให้การรายงานข่าวสำคัญมีเนื้อหาดีขึ้น ถูกต้องยิ่งขึ้น รอบด้านและจากหลายมุมมองมากขึ้น รวมทั้งการตรวจสอบเหตุการณ์นั้นได้อย่างรวดเร็ว

2) ในแง่ของเนื้อหาข่าว (Content) สื่อใหม่ทำให้เนื้อหาข่าวที่มีอยู่ทั่วไป การเลือกรับข่าวสาร การมีปฏิสัมพันธ์ และมัลติมีเดียเป็นเรื่องสำคัญในการผลิตเนื้อหาข่าว ส่งผลให้ข่าวที่น่าสนใจ มีความหลากหลาย มีมุมมอง ความลึก และเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น แต่สิ่งที่ต้องระวังในการใช้สื่อออนไลน์ คือ การตรวจสอบข้อเท็จจริง และปัญหาในเรื่องความเร็วที่อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการรายงานข่าว หรืออาจจะได้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อน

3) การเปลี่ยนแปลงการทำงานของห้องข่าว หรือ กองบรรณาธิการ Online News ที่มาจากองค์กรข่าวที่เริ่มต้นจากการทำข่าวออนไลน์เลยจะมีความยืดหยุ่นในการปรับองค์กรมากกว่าสื่อดั้งเดิม ปรับองค์กรรับสื่อใหม่ ยกตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวในปัจจุบัน ที่มีการตั้งกองบรรณาธิการแยกออกมาจากสื่อดั้งเดิม โดยมุ่งเน้นการทำงานที่รวดเร็วยิ่งขึ้น หากมีเหตุการณ์ปัจจุบันทันด่วนขึ้น ผู้สื่อข่าวในกองบรรณาธิการ สามารถตรวจสอบเหตุเบื้องต้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ลงพื้นที่ ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อน ที่ต้องรอนักข่าวในพื้นที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ่ายภาพ เขียนข่าว และ ส่งข้อมูลเข้ามายังกองบรรณาธิการ ซึ่งผู้สื่อข่าวในกองบรรณาธิการออนไลน์ สามารถข้ามขั้นตอนดังกล่าว พุ่งตรงไปที่แหล่งข่าว โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร รวมไปถึงเครื่องมือโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เข้าถึงแหล่งข่าวได้โดยทันที และจากการเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าว ทำให้การทำงานในกองบรรณาธิการออนไลน์มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ทำให้สามารถรายงานข่าวได้อย่างทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

จากการศึกษา A New Model for News (2008) โดยสำนักข่าว AP (Associated Press) เกี่ยวกับโครงสร้างการบริโภคข่าวของกลุ่มวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของข่าว การบริโภคข่าวในยุคสื่อดิจิทัลได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบ (Model) กระบวนการข่าวและบริโภคข่าว ดังนี้

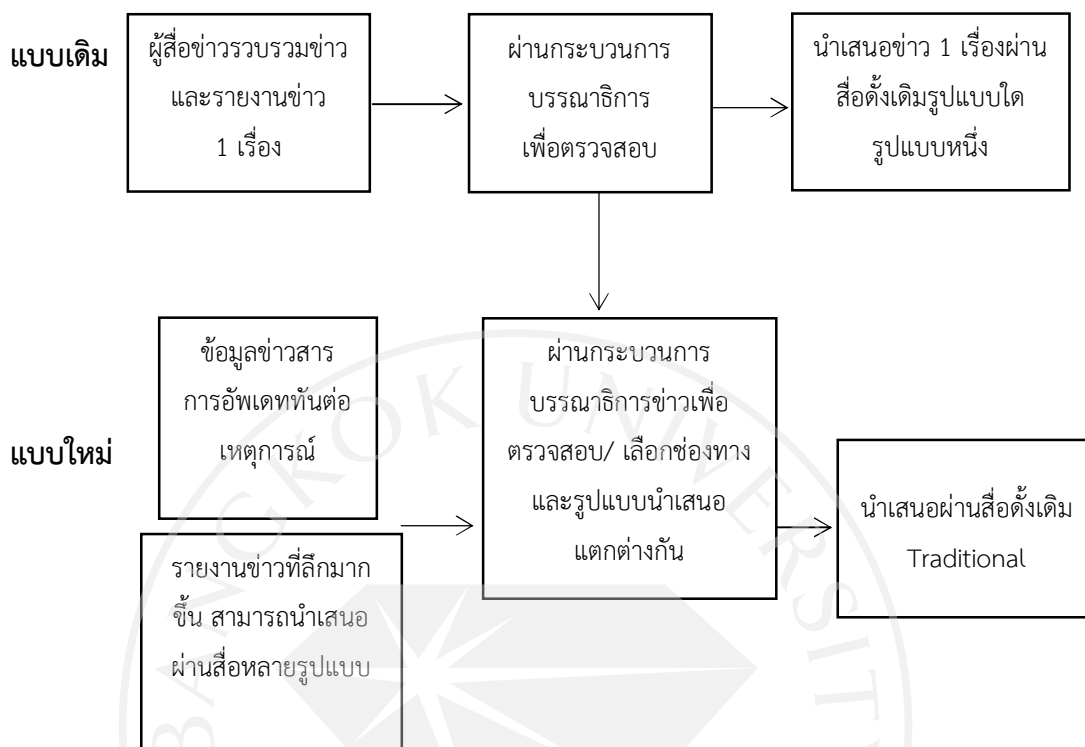
ภาพที่ 2.1: รูปแบบ (Model) การทำข่าว

ที่มา: สกุลศรี ศรีสารคาม. (2554). *สื่อสังคม (Social media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว*. สืบค้นจาก <http://libdoc.dpu.ac.th/research/145134.pdf>.

ช่องทางและแพลตฟอร์มที่ทำให้การสื่อสาร ส่งต่อข้อมูลทำได้อย่างรวดเร็วส่งผลต่อการสร้างรูปแบบ (Model) ของข่าวที่อยู่บนพื้นฐานของความเร็วในการเผยแพร่เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคข่าวส่งผลให้เนื้อข่าวส่วนใหญ่ที่ส่งออกมาเป็นเรื่องของข้อเท็จจริงและการอัปเดตข่าวสาร (Headlines, Breaking) เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคข่าวได้รับจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงส่วนของความลึกของเนื้อหาเช่น ข้อมูลเบื้องหลังข่าว หรือการต่อยอดประเด็น พัฒนาเรื่องของข่าวสู่มุมมองอื่น ๆ ผู้บริโภคข่าวสารกลับบอกว่าได้รับเนื้อหาลักษณะนี้น้อยกว่า สะท้อนให้เห็นว่าความเร็วของเทคโนโลยีทำให้การทำข่าวยิ่งต้องแข่งกันในเรื่องข่าวเร็วแต่ผู้สื่อข่าวและองค์กรข่าวยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการเรื่องของความลึกของเนื้อหาข่าวได้ ทั้งนี้ AP อธิบายว่าการรายงานข่าวในปัจจุบันเป็นเรื่องของการ “รายงานสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น” แต่ไม่ใช่รายงานว่าอะไรเกิดขึ้นไปแล้ว จากแผนภูมินี้สรุปให้เห็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวของสำนักข่าว AP จากเดิมการรายงานข่าวโดยผู้สื่อข่าวเพียง 1 ข่าวผ่านกระบวนการบรรณาธิการข่าวและเผยแพร่สู่ผู้รับสาร 1 รายงาน เปลี่ยนเป็นผู้รับสารได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง มีข่าวที่หลากหลายมากกว่าเพียง 1 เรื่อง 1 มุมมอง โดยเกิดจากการพัฒนาประเด็นและข้อมูลในระหว่างกระบวนการรายงานข่าวตามโมเดลข้างต้น

ภาพที่ 2.2: การเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวของสำนักข่าว AP

ที่มา: สกุลศรี ศรีสารคาม. (2554). *สื่อสังคม (Social media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว*. สืบค้นจาก <http://libdoc.dpu.ac.th/research/145134.pdf>.

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษากระบวนการทำข่าว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะพบวิวัฒนาการการทำข่าวแบ่งออกตามโมเดล ดังนี้

- 1) Traditional Journalism โดยนักข่าวมีบทบาทเป็นนายทวารข่าวสาร (Gatekeeper) คัดกรองข่าวและเป็นผู้รายงานข่าวที่เกิดขึ้น
- 2) Public Journalism การพยายามทำให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการทำข่าวและกระบวนการบริโภคข่าวสารโดยที่ยังมีนักข่าวมีบทบาทเป็นนายทวารข่าวสารและเป็นผู้นำเสนอเรื่องราว
- 3) Interactive Journalism การสื่อสารและการเลือกบริโภคข่าวผ่านทางช่องทางอินเทอร์เน็ตโดยมีเนื้อหาในลักษณะ Interactivity ผู้รับสารเลือกเรื่องที่ต้องการอ่านได้
- 4) Participatory Journalism หรือ Networked Journalism (Jarive, 2006 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554) ให้โอกาสผู้รับสารมีส่วนร่วมแบบ Active ในกระบวนการหาข่าวและช่วยเหลือนักข่าวในการเผยแพร่ข้อมูล

5) Citizen Journalism ข่าวที่เป็นอิสระในองค์กรข่าวโดยผู้ที่ไม่ใช่พนักงานมืออาชีพแต่เป็นบุคคลทั่วไปสามารถสื่อข่าวได้

ทั้งนี้ การที่ประชาชนเป็นอิสระต่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารนั้น Citizen Journalism โดยปราศจากผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper) ผู้รับสารเองจึงจำเป็นต้องมีความรู้เท่าทันสื่อ

โดย Baran (2004) กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อ คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากสื่อและเนื้อหาจากสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

ส่วน Potter (2005) ให้ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อว่าเป็นมุมมองจากการที่บุคคลเปิดรับสื่อและตีความหมายของเนื้อหาสื่อตามที่ได้เปิดรับด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของสื่อและมีสติในการเปิดรับโดยวัตถุประสงค์ของการรู้เท่าทันสื่อ คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจของบุคคลเพื่อให้บุคคลควบคุมสื่อ ไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของสื่อ

นอกจากการรู้เท่าทันสื่อแล้ว สื่อมวลชนเองก็ต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง โดย Lasswell (1948) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันได้กล่าวถึงหน้าที่ของสื่อว่าอยู่ 3 ประการ คือ

1) หน้าที่ในการสังเกตการณ์และรายงานสภาพแวดล้อมทางสังคม (Surveillance of the Environment) คือ การสอดส่องและการติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคนในสังคมมารายงานให้สังคมได้ทราบ

2) หน้าที่ในการประสานสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ให้รวมตัวกันอยู่ได้ (Correlation of the Different parts of Society in Responding to Environment) หมายถึง หน้าที่ในการติดตามศึกษาเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างถี่ถ้วน แล้วนำมาชี้แจงให้กับสังคมได้เข้าใจ ทำให้คนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบเรียบร้อย

3) หน้าที่ในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Transmission of Social Heritage from One Generation to the Next) หมายถึง หน้าที่ในการถ่ายทอดหรือสืบทอดความรู้ ค่านิยม ทักษะ และบรรทัดฐานสังคมจากยุคสมัยหนึ่งไปสู่อีกยุคสมัยหนึ่ง เพื่อให้วิทยาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมนั้น ๆ คงอยู่สืบไป

นอกจากนี้หน้าที่ทั้ง 3 ข้อแล้ว Schramm และ Charles (1975) ได้เพิ่มเติมหน้าที่ของสื่อมวลชนประการที่ 4 เอาไว้ คือ หน้าที่ให้ความบันเทิง ซึ่งหมายถึงการถ่ายทอดทางด้านศิลปดนตรีเพื่อความจรรโลงใจแก่มวลชนด้วย

ซึ่งการรู้เท่าทันสื่อ ก็เปรียบเสมือนหน้าที่ของผู้รับสารที่ต้องระมัดระวังตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของสื่อที่บิดเบือนข้อเท็จจริง ขณะที่การรู้บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนก็เปรียบเสมือนการรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสcoopข่าว

คำว่า สกู๊ปข่าว (Scoop) หมายถึง รูปแบบการนำเสนอข่าวในลักษณะของข่าวที่มีเนื้อหาสาระมากกว่าข่าวทั่วไป มีการเจาะจงเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้ ยังเป็นข่าวกรณีใดกรณีหนึ่งที่มีความขัดแย้ง หรือ การแสดงความคิดเห็นต่อข่าวนั้นหลากหลาย โดยสกู๊ปข่าวจะให้รายละเอียดข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ลึกซึ้ง และรอบด้านมากกว่าการรายงานข่าวธรรมดา (Straight News) ที่ไม่สามารถเสนอแง่มุมและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ชมได้ใช้วิจารณ์วิเคราะห์เหตุการณ์ด้วยทักษะของตนเอง จะไม่มีการชี้แนะในทางให้ประโยชน์หรือโทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งโดยปกติแล้วข่าวที่จำทำเป็นสกู๊ปข่าวนั้นมักเป็นข่าวที่มีความสำคัญในตัวเองและมีเนื้อหาสาระที่อยู่ในความสนใจของผู้ชม (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2542, หน้า 17)

คำว่า สกู๊ป มาจากภาษาอังกฤษว่า Scoop นักวิชาการทางวารสารศาสตร์มักจะนิยามความหมายเหมือนคำว่า Beat และ Exclusive และมักใช้แทนกันได้

ความสำคัญในการทำสกู๊ปข่าว คือ การให้ข้อมูลอย่างละเอียดรอบด้าน ครอบคลุมเนื้อหาทุกแง่มุมสำหรับผู้ชมหรือผู้อ่านเพื่อการตัดสินใจต่อข่าวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ ซึ่งแตกต่างจากข่าวธรรมดาทั่วไป ที่มีการให้ข้อมูลจำกัด ไม่มีมิติของข่าวในแง่ลึก หรือ ไม่มีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นกรณีนั้น ๆ มากพอ ซึ่งผู้ชมจะเข้าใจเฉพาะเบื้องต้นของข่าวที่เห็นเท่านั้น โดยไม่ทราบข้อมูลบางอย่างที่น่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ตัดสินใจข่าวนั้น ๆ จึงต้องแก้ไขความสงสัยด้วยการเสนอสกู๊ปข่าว

Hage (1976) เขียนไว้ในหนังสือ “News Strategies for Public Affairs Reporting Investigation, Interpretation and Research” ถึงสาเหตุของความจำเป็นในการเสนอรายละเอียดข้อเท็จจริง และมีการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เป็นข่าวแต่ละเรื่องว่าเนื่องมาจากสภาพของคนรุ่นใหม่ที่มีความซับซ้อน ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ทำให้การรับรู้ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในข่าวไม่เพียงพออีกต่อไป

Brown (n.d.) ผู้เขียนหนังสือเรื่อง Informing the People ได้เขียนยืนยันถึงความสำคัญของสกู๊ปต่อประชาชนและหน้าที่สื่อมวลชนในการอธิบาย เสนอความคิดเห็น ภูมิหลังของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว และวิเคราะห์ข่าว นอกเหนือจากรายงานข่าวปกติว่าต้องการในเรื่องมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

Lim (2014) ได้นิยามคุณค่าของสกู๊ปข่าวว่า สกู๊ปข่าวจะดีหรือไม่วัดจากตัวคนอ่านที่ต้องการสกู๊ปที่สดและแปลกใหม่

จากข้อความที่อธิบายข้างต้น ทำให้พอสรุปได้ว่า การทำสกู๊ปข่าว มีความจำเป็นต่อประชาชนที่บริโภคข่าวสาร ที่จะได้รับรู้รายละเอียด ข้อเท็จจริง ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเชิงลึก นอกเหนือจากการรายงานข่าวปกติ การทำสกู๊ปเป็นทางเลือกรูปแบบหนึ่งของผู้ผลิตข่าวมานำเสนอ ยิ่งปัจจุบันสื่อออนไลน์ มีมาก ก็ต้องยิ่งหามุมมองใหม่ ๆ รายละเอียดเชิงลึกที่มากขึ้น มากกว่าการนำเสนอข่าวสารธรรมดาทั่วไป ซึ่งสกู๊ปข่าวจะดีหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับความสดและแปลกใหม่ในการนำเสนอ

2.2.1 องค์ประกอบของสก็๊ป

- 1) มิมีตีความเป็นข่าว เสนอข้อเท็จจริงอย่างละเอียด
- 2) ควรนำเสนอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ ไม่เกิน 7 วัน หลังจากเกิดเหตุการณ์
- 3) มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจนจบ ณ วันที่มีการนำเสนอ โดยเฉพาะสก็๊ปข่าวประเภทอธิบายความ
- 4) ควรให้ผู้ชมมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- 5) ภาพมีส่วนสำคัญในการทำสก็๊ปให้น่าสนใจ ควรเป็นภาพเหตุการณ์จริงหรือเป็นภาพที่เสนอเป็นครั้งแรก

2.2.2 ประเภทของสก็๊ปข่าว

2.2.2.1 สก็๊ปข่าวประเภทสืบสวนสอบสวน (Investigative Reporting)

การรายงานข่าวแบบสืบสวน เป็นวิธีการรายงานข่าวที่ไม่เพียงแต่รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตาเท่านั้น ยังเป็นการเปิดโปง เจาะไซ่ ซุดคัย และ สืบสวน จนได้ความจริงที่ถูกปกปิดไว้ อย่างเร้นลับ แล้วนำเสนอให้ผู้อ่านได้ทราบเรื่องที่ซุดคัย มักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไม่ต้องการจะเปิดเผยให้สาธารณชนได้ทราบ การทำข่าวประเภทนี้จึงเท่ากับเป็นความพยายามของผู้สื่อข่าวที่จะต้องเปิดเผยความจริงให้ปรากฏ ข่าวซุดคัยต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ความเสียหายของสาธารณชน ปกติแล้ว เรื่องที่อยู่ช่ายต้องสงสัยพัวพันการทุจริต มักจะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ดังนั้นแหล่งข้อมูลที่ได้ก็มาจะเป็นข้อมูลของรัฐ ซึ่งมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นเอกสารหลักฐานทางราชการ แต่ผู้สื่อข่าวต้องมาวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถี่ถ้วนเป็นพิเศษ เพื่อจะได้ไม่ถูกซักจุงหรือหลงประเด็นไปได้ง่าย เพราะไว้นือเชื่อใจแหล่งข่าวมากเกินไป นอกจากนี้ ยังต้องไม่ละเลยการแสวงหาข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง เพื่อตรวจสอบ สร้างความสมดุลของข้อมูล พร้อมกับศึกษากลับกรอง วิเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นให้กระจ่าง

การรายงานข่าวเชิงสืบสวน ผู้สื่อข่าวจึงต้องล้วงลึกเข้าไปถึงต้นตอของเรื่องกระทั่งผู้ อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ข่าวนั้น โดยผู้รายงานข่าวพยายามซุดคัยข้อเท็จจริงที่ซ่อนเร้นอยู่ในที่ต่าง ๆ ออกมาตีแผ่ให้ผู้อ่านและสังคมได้รับทราบ

ลักษณะของข่าวที่จัดว่าเป็นข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน

- 1) มีความลึก โดยลงไปสัมผัสถึงข้อเท็จจริงในเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ๆ ไม่ใช่เพียงแค่ได้ข่าวมาจากการบอกเล่าเท่านั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการซุดเจาะ สืบค้น จนมีหลักฐานพิสูจน์เรื่องนั้น ๆ ได้
- 2) มีความกว้าง เกี่ยวข้องถึงบุคคล องค์กร มากกว่าข่าวปกติ เป็นข่าวที่คนส่วนใหญ่ในสังคมให้ความสนใจเป็นพิเศษ

3) มีความซับซ้อน มีประเด็น หรือ แง่มุมของข่าวหลายประเด็น หรือ อาจจะเพิ่มความซับซ้อนของประเด็นใหม่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

4) มีความแรง หรือ พลังมากกว่าข่าวปกติ เอาจริงเอาจัง หนักแน่น น่าเชื่อถือ ผลกระทบของข่าวเป็นวงกว้าง ไม่เฉพาะเพียงคนเดียว หรือ 2-3 คน เท่านั้น

5) มีความต่อเนื่อง ในการติดตามและนำเสนอติดต่อกันเป็นเวลานาน ซึ่งไม่จำกัดแน่นอนว่าเป็นระยะเวลาเท่าไร ขึ้นอยู่กับพัฒนาการของข่าวว่ามีประเด็นมากน้อยเพียงใด การติดตามรายงานข่าวต้องเกาะติดอย่างต่อเนื่อง

2.2.2.2 สก๊ิปข่าวประเภทอธิบายความหรือไขความ (Interpretative Reporting)

การรายงานข่าวแบบอธิบายความ คือ การอธิบายข่าวให้กระจ่าง เป็นรายงานที่ได้กระทำกันเป็นเวลานานแล้ว เพราะมีความจำเป็นสำหรับผู้ชมในเรื่องราวที่ไม่กระจ่างชัด โดยจะให้ข้อมูลที่เห็นข้อเท็จจริงที่คิดว่าผู้ชมควรทราบเพิ่มเติมจากข่าวที่เป็นเพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจต้องพยายามตอบคำถามบางข้อ เช่น ทำไมเราไม่เคยเห็นสิ่งเหล่านี้มาก่อน อะไรมันคือต้นเหตุ เหตุการณ์นี้จะมีผลกระทบกับเราหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น สิ่งที่จะเป็นคือ การรักษาความเที่ยงตรงของข้อเท็จจริงไว้ด้วย

ขั้นตอนการรายงานข่าวประเภทอธิบายความ

- 1) การจัดสรรข้อมูลที่เป็นจริงทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 2) ลำดับความสำคัญของการรายงานข่าว
- 3) วิจัยเลือกประเด็นที่ควรอธิบายในข่าว
- 4) นำเสนออย่างถูกต้อง ในรูปแบบที่เหมาะสม

2.2.2.3 สก๊ิปข่าวประเภทสารบันเทิง (Infotainment)

การรายงานข่าวสารประเภทบันเทิง เป็นการผสมผสานระหว่างสาร (Information) และบันเทิง (Entertainment) ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างกลมกลืน มีชีวิตชีวา ซึ่งจะเรียกความสนใจได้มากกว่าการเสนอข่าวปกติที่มีหลักการละคร (Dramatization) ผสมอยู่ด้วย โดยมาจากการร้อยเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันไปตลอด เพื่อชวนให้น่าติดตาม การนำเสนอจะต้องเป็นไปอย่างกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ และจะต้องมีการทำให้เป็นประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม นั้น ๆ ด้วย

กลวิธีในการนำเสนอข่าวประเภทนี้ จะต้องมิเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมานำเสนอ มีเรื่องราวที่ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน หรือล่องเลยไปถึงอนาคตได้ อีกทั้งยังมีองค์ประกอบที่เป็นสภาพแวดล้อมเพื่อประกอบให้เรื่องราวชัดเจนขึ้น อาจมีทั้งสถานที่และบุคคล และในตอนสุดท้าย ต้องมีความรู้ที่อาจเป็นเกร็ดย่อย เกี่ยวกับข่าวที่จะเสนอมาให้ชมด้วย เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์ได้

ชัดเจนขึ้น ซึ่งการจะนำเสนอข่าวในลักษณะนี้ให้บรรลุผลต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้าและวางแผนการนำเสนอ โดยทำเป็นแผนงานว่าน่าจะมีอะไรเกิดขึ้น และได้รับความสนใจบ้าง

โดยสรุปวิธีการเสนอข่าวยุคใหม่แบบผสมผสานระหว่างข่าวสารและบันเทิงได้อย่างกลมกลืนนั้น คือ “4 D Strategies”

- 1) Dimension of News มีความเป็นข่าว
- 2) Dynamic Presentation มีการนำเสนอที่รวดเร็วไม่ยืดขาด
- 3) Dramatization เสนอรูปแบบละคร โดยนำเหตุการณ์ของข่าวมาเรียงตามลำดับต่อเนื่องกัน
- 4) Democratization ทำให้เป็นประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำข่าว คือ ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ผู้สื่อข่าวกำลังเสนอข่าวยุคใหม่

2.2.3 ลักษณะของข่าวยุคใหม่

- 1) แสดงประเด็นข่าวที่นำเสนออย่างชัดเจน ถ้ามีหลายประเด็น ทุกประเด็นจะต้องรวมกันได้อย่างมีเอกภาพ
- 2) มีความงามทางศิลปะในแง่การรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ เชื่อมต่อกัน ตั้งแต่ บท ภาพ การเลือกบุคคลมาสัมภาษณ์
- 3) มีข้อมูลในการนำเสนอมากเพียงพอ เพราะการทำข่าวยุคใหม่ คือ การทำข่าวที่เสนอข้อมูลแนวลึก ดังนั้น ข้อมูลจะต้องสมบูรณ์มากที่สุด เท่าที่เรื่องจะเปิดเผยได้
- 4) ข่าวยุคใหม่ต้องสามารถสื่อความเข้าใจในประเด็นข่าวไปยังผู้ชมได้
- 5) ประเด็นที่นำมาทำเป็นข่าวยุคใหม่ควรจะเป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่มีใครทำ ถ้าเป็นประเด็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าวอยู่ ควรนำเสนอในแง่มุมที่ต่างจากการรายงานข่าวทั่วไป
- 6) เป็นข่าวยุคใหม่ที่ครบถ้วนในแง่คุณค่าข่าว
- 7) การเขียนต้องกระชับ เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน
- 8) เป็นข่าวยุคใหม่ที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ เพราะผลกระทบจากการนำเสนอข่าวยุคใหม่หากนำเสนอข่าวที่ขาดความถูกต้อง อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้

2.3 ความเป็นมาของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

ไทยรัฐ คือหนังสือพิมพ์รายวันที่มีการผลิตมากด้วยจำนวนผลิต 1 ล้านฉบับต่อวัน จำหน่ายทั่วประเทศทั้งในเขตปริมณฑล และพื้นที่ชนบท มียอดจำหน่ายมากที่สุดในประเทศไทย ในราคาฉบับละ 10 บาท ซึ่งก่อตั้งโดย นายกำพล วัชรพล โดยเริ่มดำเนินกิจการเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2493 และจดทะเบียนนิติบุคคลในชื่อบริษัท วัชรพล จำกัด เมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2518 ปัจจุบันมีนางยิ่ง

ลักษณะ วัชรพล เป็นผู้อำนวยการ และนายสรารุช วัชรพล เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ ตั้งอยู่บนถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมทอง เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ต่อมาในวันจันทร์ที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2551 บริษัท วัชรพล จำกัด ได้ก่อตั้งบริษัท เทรนด์ วิจี3 จำกัด ขึ้นเป็นกิจการในเครือ สำหรับดำเนินธุรกิจสื่อประสม ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คือ เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ (www.thairath.co.th), บริการข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่, สื่อดิจิทัลหลายรูปแบบ รวมถึงให้บริการรับส่งข้อมูลภาพและเสียง, บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งในและต่างประเทศ ปัจจุบันบริษัทมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีชื่อเสียงที่รู้จักกันทั่วไปในนาม “ไทยรัฐออนไลน์” ซึ่งมุ่งมั่นที่จะเสนองานข่าวที่มีคุณภาพ แม่นยำ และฉับไว รวมถึงการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Lim (2014) ได้ศึกษาเรื่อง “Redefinition of Online Scoops: Online Journalists' Personal and Institutional Responses Online Scoops” ซึ่งเป็นการศึกษาด้านความรู้สึกของนักข่าวที่ทำสcoopที่มีผลต่อการแข่งขัน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบ In Depth Interview กับนักข่าว 10 คน ต่างหน่วยงานหรือสถาบัน โดยคำตอบที่ได้จากนักข่าวรายหนึ่ง ระบุว่า หากผลงานที่ได้ออกมาไม่ดี สู้คู่แข่งไม่ได้ จะรู้สึกด้อยค่า แต่ในขณะที่นักข่าวอีกรายจะรู้สึกว่าเป็นโอกาสที่จะพัฒนาตัวเอง อีกประเด็นสำคัญคือ กรณีคนข่าวทำสcoopจะแคร่แหล่งข่าว เพราะได้ไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง แต่คนที่เอาไปเผยแพร่จะไม่สนเรื่องนี้ ขณะที่ คนอ่าน หรือคนที่เอาไปใช้ จะไม่สนว่าสcoopได้มาอย่างไร แต่การที่หน่วยงานข่าวทำสcoopเองที่ต้องแข่งกับโลกปัจจุบัน ทำให้ผู้อ่านสามารถพิจารณาได้ว่าสcoopนั้นดีหรือไม่ดี วัดจากตัวคนอ่านที่ต้องการสcoopที่สดและแปลกใหม่

วีรวรรณ โสภณาพิกุล (2556) ได้ศึกษาการสื่อสารสุขภาพผ่านสcoopข่าวในรายการเช้านี้ที่หมอมชิต ทางช่อง 7 พบว่า รายการที่ทำสcoopข่าวเกี่ยวกับสุขภาพจะเป็นรายการที่น่าเชื่อถือ เนื่องจากกระบวนการผลิตมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เป็นการให้ความรู้แก่ประชาชน อีกทั้งผู้ที่มาออกรายการล้วนเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเภสัชกรรม หรือทางการแพทย์ ที่สำคัญกลุ่มตัวอย่างที่ได้ชมรายการนี้ จะรู้สึกว่าคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากหันมาใส่ใจกับสุขภาพมากขึ้นนั่นเอง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการการผลิตสก็๊ปข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษาจากผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) กับบุคคลที่ทำงานในสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ และวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ ผู้สื่อข่าว และอดีตผู้สื่อข่าวทีมงานเฉพาะกิจ เพื่อให้ทราบวิธีถึงการกำหนดนโยบายการทำงาน การกำหนดประเด็น ปัญหาและอุปสรรคในการลงพื้นที่ทำข่าวของนักข่าว

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

สำหรับผู้ให้ข้อมูลหลัก จะแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ประกอบด้วย ระดับบรรณาธิการข่าว และระดับผู้สื่อข่าว รวม 5 คน ตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1) นายปภากร อินทรวงศ์ ตำแหน่งบรรณาธิการบริหาร (บก.บพ.) สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ มีหน้าที่ควบคุมดูแลเนื้อหาในภาพรวมทั้งเว็บไซต์ กำหนดทิศทางการทำงาน เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในสายงานกองบรรณาธิการข่าวไทยรัฐออนไลน์ (24 กรกฎาคม 2560)

2) นายเอกสุภา วงศ์แก้วจันทร์ ตำแหน่งบรรณาธิการสก็๊ปข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ สร้างสรรค์เนื้อหาสก็๊ป กำหนดประเด็นและทิศทางการทำสก็๊ปข่าว ขั้นตอนการผลิตสก็๊ปข่าวจะเป็นผู้ตรวจทานก่อนที่จะเผยแพร่เนื้อหาออกสู่สาธารณะ (15 สิงหาคม 2560)

3) ตำแหน่งผู้สื่อข่าว ประกอบด้วย น.ส.กรภัทร เวชวงศ์ (20 สิงหาคม 2560), น.ส.วิไล นันตะภาพ ผู้สื่อข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ (28 สิงหาคม 2560) และ น.ส.ภัทรมน เสริมศิลป์ อดีตผู้สื่อข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ ที่ทำงานมานาน 2 ปี (28 สิงหาคม 2560) เพื่อศึกษาขั้นตอนการผลิตสก็๊ปข่าวเฉพาะกิจ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อสอบถามถึงกระบวนการทำงานของสำนักข่าวไทยรัฐ และทีมข่าวเฉพาะกิจ เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการทำงาน การคัดสรรประเด็น การลงพื้นที่ทำข่าว วิธีการตั้งคำถามเพื่อที่จะใช้ในการสัมภาษณ์แหล่งข่าว โดยผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) และประเด็นคำถามสัมภาษณ์เชื่อถือได้ (Reliability) หรือไม่ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมมา สตะเวทิน อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เป็นผู้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำถามว่าครอบคลุมหรือไม่ ซึ่งจะมีการกำหนดแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

3.2.1 ประเด็นที่จะศึกษา ได้มีการแบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน ตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามสัมภาษณ์ บรรณาธิการบริหาร และ บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ จะเป็นคำถามเกี่ยวกับนโยบายการทำงานเชิงภาพรวม ประกอบด้วยโครงสร้างการทำงาน การวางแผนการทำงาน ทิศทางการทำงานในอนาคต การกำหนดประเด็นที่จะเจาะลึก รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงในการผลิตข่าวออนไลน์ ประกอบด้วย

1) นโยบายการดำเนินงานจากอดีตถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร ปัจจัยอะไรที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- 2) ข้อมูลทั่วไปของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์
- 3) การกำหนดประเด็นการทำสื่อบุ
- 4) การปรับตัวในการผลิตสื่อบุข่าว
- 5) ขั้นตอนการทำสื่อบุ
- 6) การแก้ปัญหากรณีเกิดข้อพิพาทฟ้องร้อง

ส่วนที่ 2 จะเป็นคำถามเชิงเจาะลึกกระบวนการทำงาน โดยเน้นสัมภาษณ์ไปที่นักข่าว เพื่อให้เข้าถึงกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการผลิตสื่อบุข่าว รวมไปถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเวลาลงพื้นที่ทำข่าว อาทิ

1) กระบวนการการทำข่าว/ สื่อบุข่าว เป็นอย่างไร มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

- 2) การกำหนดและคัดเลือกแหล่งข่าว
- 3) การติดต่อแหล่งข่าวเพื่อที่จะขอสัมภาษณ์
- 4) ปัญหาและอุปสรรคในการลงพื้นที่ทำสื่อบุข่าว
- 5) ข้อเสนอแนะ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) โดยการกำหนดกรอบคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้นัดหมายและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเองทั้งหมด และ การวิจัยเชิงเอกสาร ด้วยการเก็บข้อมูลสื่อบทข่าวของทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ย้อนหลัง 6 เดือน ตั้งวันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2560 เพื่อจำแนกประเภทสื่อบทข่าว

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาจากผู้ให้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก และวิจัยเชิงเอกสาร โดยใช้หลักการพรรณนา โดยแยกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัยคือ

- 1) เพื่อศึกษากระบวนการการผลิตสื่อบทข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์
- 2) เพื่อศึกษาการนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่อบทข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการการผลิตสื่upข่าวของทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” โดยผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลสื่upข่าวเฉพาะกิจ ของ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ เป็นเวลา 6 เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560 โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของการแบ่งประเภทสื่up โดยเริ่มต้นศึกษาจากศึกษาวิธีการแบ่งประเภทของสื่upซึ่งมีด้วยกัน 3 แบบ อันได้แก่ สื่upข่าวประเภทสืบสวนสอบสวน (Investigative Reporting, สื่upข่าวประเภทอธิบายความหรือไขความ (Interpretative Reporting) และสื่upข่าวประเภทสาระบันเทิง (Infotainment) และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) จากบุคคลที่ทำงานในสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ และเคยทำงานในสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ บรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ และผู้สื่อข่าว ถึงกระบวนการทำสื่upข่าวของทีมเฉพาะกิจ โดยมีวิธีการดังนี้

กระบวนการผลิตสื่upข่าวและปัญหาอุปสรรค ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

4.1.1 ก่อนผลิต

4.1.2 ระหว่างผลิต

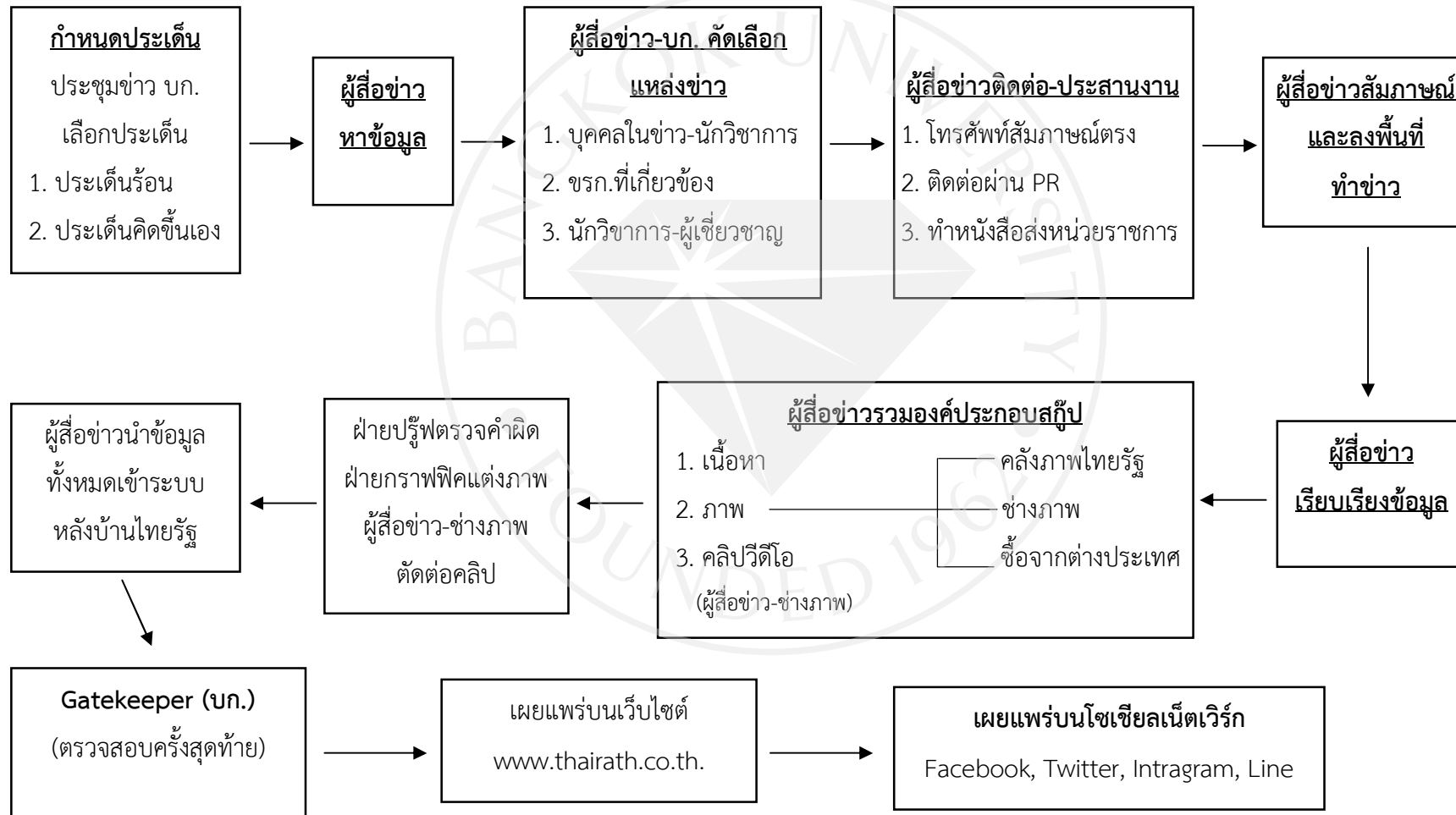
4.1.3 หลังผลิต

4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอสื่upข่าวเฉพาะกิจจากคำสัมภาษณ์ และ ผลงานสื่upข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ เป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560 เพื่อจำแนกประเภทสื่upข่าว

4.1 ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ บรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ และผู้สื่อข่าว ถึงกระบวนการทำสื่upข่าวของทีมเฉพาะกิจ

ขั้นตอนการผลิตสื่upข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์นั้น จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมไปถึงอดีตผู้สื่อข่าวทีมเฉพาะกิจ ได้ให้ข้อมูลตรงกันว่ามีกระบวนการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย ขั้นตอนก่อนผลิตสื่upข่าว ขั้นตอนระหว่างผลิตสื่upข่าว และขั้นตอนหลังการผลิตสื่upข่าว โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังตาราง ดังนี้

ภาพที่ 4.1: กระบวนการทำสื่อกฎีปของทีมข่าวเฉพาะกิจสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

4.1.1 ขั้นตอนก่อนผลิตสื่อบทข่าว

ขั้นตอนก่อนผลิตสื่อบทข่าว คือ ขั้นตอนการกำหนดประเด็นการคัดเลือกแหล่งข่าว และการติดต่อประสานงาน ทั้งนี้การคัดเลือกประเด็นนั้นจะมีผู้ตัดสินใจคัดเลือกคือ บรรณาธิการ (Gatekeeper) ว่าประเด็นใดควรทำ หรือไม่ควรทำ พร้อมให้คำแนะนำในการสัมภาษณ์ และตั้งคำถาม ทั้งนี้สื่อบทข่าวที่ดีต้องเป็นรายงานที่มีเนื้อหาเชิงลึกมากกว่าข่าวทั่วไป มีการเจาะลึกข้อมูลต่าง ๆ จากในอดีตจนถึงปัจจุบัน มาเปรียบเทียบ ไม่ใช่แค่เล่าถึงสถานการณ์ปัจจุบัน แต่ต้องได้ข้อมูลที่ลึกกว่า ด้วยวิธีการสัมภาษณ์หรือค้นข้อมูล การเข้าถึงแหล่งข่าวคนสำคัญ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่จะทำให้สื่อบทข่าวมีเนื้อหาสาระที่เข้มข้น และน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น หากมีการเจาะลึกเนื้อหาสาระที่ไม่มีใครเคยรู้มาก่อนได้ สื่อบทข่าวนั้นจะเป็นสื่อบทข่าวที่ดี

คุณปภากร อินทรวงศ์ บรรณาธิการบริหาร สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2560) ได้กล่าวถึง “สื่อบทข่าว คือ การนำเสนอข้อมูลที่ไม่มีการกำหนดประเด็นหรือเงื่อนไขตายตัวว่าจะต้องออกมาแบบไหน หากเราสังเกตดูก็จะทราบว่า สื่อบทข่าวของไทยรัฐออนไลน์ บางเรื่องก็อิงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่บางเรื่องก็ไม่ได้อิงกับสถานการณ์เลยแม้แต่นิดเดียว สื่อบทข่าวบางเรื่อง เป็นสิ่งที่ไม่มีการนึกถึงเลยด้วยซ้ำ บางเรื่องเป็นเรื่องเก่าที่เคยเกิดขึ้น แต่เราสามารถหยิบประเด็นที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วบอกกับสังคม เพื่อเป็นอุทาหรณ์ก็สามารถทำได้”

ส่วน คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “การทำสื่อบทข่าวเป็นอะไรที่พิเศษกว่าข่าวทั่วไป เพราะองค์ประกอบของสื่อบทข่าวมีเนื้อหาที่ลึกลงในรายละเอียดมาก ดังนั้น คนที่จะทำสื่อบทข่าวได้ต้องรู้จริง การที่สัมภาษณ์บุคคลแล้วเอามาเขียนนั้นไม่เพียงพอ สื่อบทข่าวที่เหนือกว่าสื่อบทข่าวทั่วไป คือ การลงลึกในรายละเอียด การเข้าถึงแหล่งข่าวได้มากน้อยแค่ไหน การนำข้อมูลที่ได้จากแหล่งข่าวเป็นข้อมูลที่ไม่มีใครเคยรู้มาก่อนหรือไม่ ถ้าทำเรื่องนี้ได้คุณจะเป็นนักทำสื่อบทข่าวที่เป็นที่ 1 ในยุคนี้”

ด้าน คุณภัทรภณ เสริมศิลป์ อดีตผู้สื่อข่าว ทีมเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) ที่มีประสบการณ์การทำงานเป็นเวลา 2 ปี ให้ความเห็นว่า “การเลือกประเด็นนั้น อาจจะไม่ใช่สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แต่นอกเหนือจากการรายงานตามข้อเท็จจริงของข่าวแล้ว จะต้องมีการเจาะรายละเอียดเชิงลึก รอบด้าน ทุกมิติ จะต้องไปสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านที่เดือดร้อน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ จนเกิดความเปลี่ยนแปลง”

คุณกรภัทร เวชวงศ์ ผู้สื่อข่าว ทีมเฉพาะกิจ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “การทำงานของทีมเฉพาะกิจนั้นต้องคัดเลือกเรื่องที่มีหลากหลายมุมมองมาประกอบรวมเป็นรายงานพิเศษ มีความลึก กว้าง และละเอียดกว่าข่าว โดยใช้วิธีการเขียนที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับกลวิธีการนำเสนอของแต่ละคน เหมือนกับบทความ แต่มีการสัมภาษณ์ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และอาจ

จะมีการตั้งคำถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยนำข้อมูลมาเสนอ และให้เขาไปคิดเองว่าข้อมูลแบบนี้จะเชื่อใคร ผังไหน เป็นต้น”

คุณวิไล นันตะภาพ ผู้สื่อข่าว ทีมเฉพาะกิจ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “การทำงานสลับของทีมเฉพาะกิจนั้น จะเลือกสรรประเด็นที่มีคุณค่ากับสังคม หรือให้แง่คิด เป็นอุทาหรณ์ โดยเนื้อหาที่จะต้องมามีข้อมูลเชิงลึกไม่ใช่แค่การเขียนรายงานข่าวว่าใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไหร่อย่างไร แต่เจาะลึกโดยย้อนข้อมูลประเด็นของข่าว ๆ นั้นในอดีตขึ้นมาเปรียบเทียบ และมีการ สอบถามพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ เพื่อสอบถามความคิดเห็น หรือการวิเคราะห์หาสาเหตุและ แนวทางป้องกันเพื่อนำมาแก้ปัญหาในประเด็นของสลับที่ทำ ต้องตีแผ่อย่างละเอียด รอบด้านและอ่าน แล้วเข้าใจง่าย”

การกำหนดประเด็นของทีมเฉพาะกิจ จะมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก 2 ส่วน ประกอบด้วย

- 1) ประเด็นร้อนที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา ณ ขณะนั้น
- 2) ประเด็นที่คิดกันขึ้นเอง โดยผ่านการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น บางเรื่องอาจจะดูเป็นเรื่องเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่เมื่อได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือพูดคุยกันในวงประชุม ก็จะทำให้เรื่องดังกล่าวมีการต่อยอดและขยาย ประเด็นออกไป จากนั้นเมื่อนำเสนอข่าวออกไป ก็กลายเป็นประเด็นที่สังคมพูดถึง

ส่วนน้ำหนักการคัดเลือกประเด็นนั้น จะให้ความสำคัญในส่วนที่ 2 มากกว่า เพราะเป็นเรื่องที่ คิดขึ้น ไม่มีใครเลียนแบบเราได้ ทำให้เรามีเวลาในการทำงานได้อย่างเต็มที่ จะทำให้ผลงานที่ออกมาลึก และรอบด้านมากกว่า ประเด็นที่เกิดขึ้นหรือเป็นที่กล่าวถึงสังคม

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) อธิบายถึงการ กำหนดประเด็นคัดเลือกมาทำสลับว่า “ขั้นตอนแรกของการทำสลับ คือ การคิดประเด็นข่าว เริ่มจาก การมอบหมายให้ทุกคนในทีม นำประเด็นมาถกเถียงกันในกลุ่มก่อนว่า มีประเด็นไหนที่น่าสนใจหรือไม่ ประเด็นนั้น ๆ ให้อะไรกับสังคมมากน้อยเพียงไร ประเด็นนี้สามารถพัฒนาต่อยอดได้มากน้อยแค่ไหน การจะสร้างงานสลับ 1 ชิ้น จะต้องมองว่าเราจะไม่สร้างงานที่ไปซ้ำกับคนอื่น ที่สำคัญคือ หากเป็น ประเด็นที่ยังเป็นข้อถกเถียงในสังคม เราจะต้องนำเสนอทั้ง 2 ด้าน เช่น ข้อดีข้อเสีย ได้อะไรเสียอะไร เป็นต้น โดยจะไม่นำเสนอเพื่อชี้นำไปด้านใดด้านหนึ่ง เพราะหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นไม่ได้มีหน้าที่ ตัดสินผิดถูกใคร แต่เรามีหน้าที่นำเสนอข้อมูลเพื่อให้ประชาชนเป็นผู้พิจารณาและตัดสิน”

ขณะที่ บรรณาธิการบริหาร หรือ คุณปภากร อินทรวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2560) อธิบายว่า “หัวหน้าข่าวท่านหนึ่งในอดีต ได้เคยพูดไว้ว่า เรื่องอะไรก็แล้วแต่ที่เกิดขึ้น ถ้าเกิดผลกระทบกับคนส่วนใหญ่ของประเทศ คนส่วนใหญ่ในสังคม เรื่องนั้นจะเป็นเรื่องหลักที่จำเป็น ต้องนำเสนอ เพราะเราทำหน้าที่สื่อมวลชน มีหน้าที่ทำประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ของประเทศก่อน อะไรก็เป็นประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือ การรักษาผลประโยชน์ สื่อไทยรัฐ

ก็เลือกที่จะนำเสนอ แต่ปัจจุบันข่าวที่เป็นแนวตราบาที่มาจากโซเชียลมีเดียมีเยอะมากขึ้นและสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่คนทั่วไปอยากรู้ ฉะนั้น จึงเป็นสิ่งที่เราต้องปรับตัวด้วยการเพิ่มสิ่งเหล่านี้เข้าไปในหน้าข่าว แต่ไทยรัฐจะมีการกระบวนกรสืบค้นข้อมูลข้อเท็จจริงในการนำเสนอก่อนที่จะมีการเผยแพร่ออกไป ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ในประเทศ ก็ยังเป็นเรื่องหลักในการนำเสนอข่าวสารของไทยรัฐออนไลน์ ก่อนหน้านี้คือสิ่งที่เราคำนึงถึงก่อน ก่อนที่เราจะคิดหรือนำเสนออะไรออกไปซึ่งตรงนี้คือนโยบายของไทยรัฐ ที่มอบให้กับสื่อในเครือทั้ง 3 ส่วน คือ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์”

“ฉะนั้น หลักการเลือกประเด็นและหยิบประเด็นมานำเสนอนั้น ก็จะไม่แตกต่างจากการเลือกข่าว คือ ต้องเป็นประโยชน์กับคนอ่าน สามารถให้ความรู้ หรือช่วยเหลือคนอ่านได้ในด้านใดด้านหนึ่ง ส่วนประเด็นที่เป็นเชิงสืบสวน ที่ประชาชนให้ความสนใจนั้น สก๊อปจะมีหน้าที่ให้รายละเอียดที่ลึกกว่าข่าวทั่วไป หรือ ทำให้เกิดการเข้าใจมากกว่าการอ่านข่าว ซึ่งสก๊อปควรจะมีคุณค่าและความหมายต่อคนในสังคม ยกเว้น สก๊อปที่ไม่เน้นสาระ เช่น สก๊อปข่าวบันเทิง” คุณปภากร อินทรวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2560) กล่าว

ด้านคุณภัทรมน เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) ระบุว่า “การเลือกประเด็น นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่ง เพราะหากมีการคัดเลือกประเด็นผิด หรือนำประเด็นที่ไม่น่าสนใจมาทำ จะทำให้คุณค่าของสก๊อปชิ้นนั้น ๆ หดไปทันที”

ขั้นตอนการหาข้อมูลนั้น เป็นการเตรียมตัวก่อนที่จะไปสัมภาษณ์แหล่งข่าว โดยผู้สื่อข่าวต้องทำงานเตรียมข้อมูลอย่างรอบด้านเพื่อที่จะไปซักถามแหล่งข่าว หากทำการบ้านไม่เพียงพอ ก็จะได้ข้อมูลสำคัญ ที่สำคัญคือ อาจจะถูกแหล่งข่าวให้ข้อมูลที่ผิดเพี้ยนได้ ดังนั้น ผู้สื่อข่าวที่จะออกไปสัมภาษณ์จำเป็นต้องรอบรู้ในประเด็นนั้น ๆ อย่างรอบด้านเสียก่อน

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “การหาข้อมูลก่อนสัมภาษณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะหากเราไม่มีข้อมูลเพียงพอเราจะไม่สามารถซักถามแหล่งข่าวได้ และบางครั้งก็อาจจะถูกแหล่งข่าวหลอกได้ นักข่าวจำเป็นต้องได้ข้อมูลมากที่สุดเพื่อมาเขียนเป็นสก๊อป จึงจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ อย่างมาก เพื่อต้องซักถามให้ได้คำตอบในเชิงลึก หากแหล่งข่าวให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงก็ต้องต้องไล่ถามอย่างรอบด้าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอกับประชาชน และประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินว่าข้อมูลนี้มีความน่าเชื่อถือเพียงไร”

คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) บอกว่า “สิ่งแรกที่ต้องทำหลังการได้ประเด็น คือ การหาข้อมูล เพราะการหาข้อมูลประเด็นนั้น ๆ อย่างรอบด้าน คือ การทำการบ้านที่ดี และเป็นขั้นตอนที่สำคัญรองลงมาจากคัดเลือกประเด็น เพราะหากเราไม่มีข้อมูลในประเด็นที่เราจะทำ เราจะไม่สามารถพูดคุย สอบถามแหล่งข่าวได้ ที่สำคัญ เราอาจจะถูกแหล่งข่าวหลอกได้ ดังนั้น เราจึงต้องมีข้อมูลก่อนที่จะไปสัมภาษณ์แหล่งข่าว เพื่อจะได้สอบถามแหล่งข่าวเพื่อให้

ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ซึ่งการอ่านข้อมูลดังกล่าว จะทำให้เราตอบได้ว่า เราจะสัมภาษณ์แหล่งข่าวคนใดบ้าง และแต่ละคนจะถามในประเด็นอะไรบ้าง”

ส่วนการคัดเลือกแหล่งข่าวของทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดตอบในทิศทางเดียวกันว่า จะคัดเลือกจากแหล่งข่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และสามารถตัดสินใจเรื่องราวนั้น ๆ ได้ เช่น บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ เช่น อธิบดี กระทรวง ทบวง กรม เจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ตำรวจ ทหาร จากนั้น ก็จะให้ผู้สื่อข่าวไปติดต่อ สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน

“แหล่งข่าวที่คัดเลือก จะต้องคัดจากความเชี่ยวชาญ อำนาจหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง แหล่งข่าวคนนี้เคยพูดเรื่องราวเหล่านี้มาก่อนหรือไม่ มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนี้หรือไม่” คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) กล่าว

ด้านคุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “แหล่งข่าวที่คัดเลือกมาตอบหรือให้ข้อมูลนั้น จะเป็นแหล่งข่าวที่มีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องเกี่ยวกับประเด็นที่จะทำสื่อบุคคลระดับนายกรัฐมนตรีนะ รัฐบาล อธิบดี กระทรวง ทบวง กรม หรือจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ตำรวจ ทหาร ฝ่ายความมั่นคง เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดทั้งหมดนั้น จะต้องมาตอบคำถามต่าง ๆ ที่ประชาชนเคลือบแคลงสงสัยได้ เนื่องจากอยู่ในอำนาจหน้าที่ หรือจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นต้น”

ขั้นตอนต่อมา คือ การติดต่อประสานงานเพื่อขอสัมภาษณ์แหล่งข่าว ขั้นตอนนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนบอกเหมือนกันว่า จะมีทั้งหมด 3 วิธี ได้แก่ การโทรศัพท์เบอร์ตรง ติดต่อผ่านฝ่ายประชาสัมพันธ์ และหากเป็นหน่วยงานราชการ ที่จำเป็นต้องส่งหนังสือ ก็จะร่างหนังสือส่งตามขั้นตอน อย่างไรก็ตาม วิธีการที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นการติดต่อสัมภาษณ์โดยตรง เพราะความสะดวกรวดเร็วในการนำเสนอ เนื่องจากการทำสื่อบุคคลนำเสนอในระบบออนไลน์นั้นจะต้องนำเสนออย่างรวดเร็วไม่แตกต่างจากข่าวออนไลน์ ดังนั้น การติดต่อประสานงานจึงคืออุปสรรคใหญ่ในการทำงาน เพราะหากติดต่อประสานงานกับแหล่งข่าวไม่ได้ งานชิ้นนั้นก็อาจจะลุล่วงไม่ได้ หรืออาจจะไม่ได้นำเสนอออกสู่สาธารณชน

คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “ปัญหาใหญ่ในการประสานงาน คือ การติดต่อสัมภาษณ์แหล่งข่าวไม่สำเร็จ เนื่องจากแหล่งข่าวบางคนมีหน้าที่ที่รับผิดชอบ และเป็นผู้เดียวที่จะตอบคำถามกับสังคมได้ หากเราไม่สามารถติดต่อได้ หรือแหล่งข่าวเลือกที่จะไม่ให้สัมภาษณ์ งานชิ้นนั้นก็อาจจะลุล่วงได้ แต่ถ้ามีแหล่งข่าวคนอื่นรองลงมา หรือเสนอทางเลือกด้วยการขอไม่เปิดเผยชื่อ ก็จะเป็นทางออกจากอุปสรรคดังกล่าวได้”

คุณวิไล นันตะภาพ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) บอกว่า “การทำงานข่าวออนไลน์ หรือสื่อบุคคลออนไลน์นั้น ปัญหาอุปสรรคคือเรื่องการแข่งขันในการทำงาน เพราะมีเวลาจำกัด ดังนั้น อุปสรรคใหญ่ในการทำงานคือการติดต่อประสานงาน ถึงแม้ว่า ไทยรัฐ จะมีข้อได้เปรียบในเรื่อง

ของแบรนด์ ที่เป็นสื่อใหญ่และเป็นที่รู้จัก แต่การติดต่อประสานงาน ขอสัมภาษณ์นั้น จำเป็นต้องใช้ เวลา นอกจากนี้ การขอสัมภาษณ์ในบางเรื่อง แหล่งข่าวอาจจะไม่ยินดี ที่จะให้คำตอบ บางครั้งต้องทำ หนังสือส่งไปตามช่องทางหน่วยงาน ผ่านเลขาส่วนตัว ทำให้กระบวนการทุกอย่างล่าช้าไปหมด ซึ่งทุกอย่างจะส่งผลต่อสื่อบริษัททั้งหมด”

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสอบถามกับผู้สื่อข่าวทั้ง 3 คน ถึงแนวทางการแก้ปัญหา กรณีมีการประสานงาน ไปแล้วแหล่งข่าวเลือกที่จะไม่ตอบคำถาม ซึ่งทั้ง 3 คน ตอบในทำนองเดียวกันว่า จะมีการเสนอ ทางออกให้ 2 ทาง ประกอบด้วย

1) ขออนุญาตขอข้อมูลโดยที่ไม่เปิดเผยชื่อแหล่งข่าว (ป้องกันผลกระทบกับแหล่งข่าว ถูกลงโทษทางวินัย)

2) เสนอให้คนอื่นสัมภาษณ์แทน เช่น ผู้ที่มีอำนาจใหญ่ขึ้น หรือ มอบหมายให้ใครมาตอบ ซึ่งที่ผ่านมา เมื่อมีการพยายามเสนอทางแก้ปัญหาทั้ง 2 ข้อดังกล่าว แหล่งข่าวก็จะยอมตอบ คำถาม เนื่องจาก เห็นว่าสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ถือว่าเป็น สื่อใหญ่ แห่งหนึ่งของประเทศไทย แหล่งข่าวก็มักจะเกรงใจและให้คำตอบกับสิ่งที่ผู้สื่อข่าวถาม

4.1.2 ขั้นตอนระหว่างการผลิตสื่อบริษัท

ขั้นตอนนี้ประกอบไปด้วยขั้นตอน การสัมภาษณ์ หรือลงพื้นที่ทำข่าว จากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงข้อมูล โดยพิจารณาจากรายละเอียดเนื้อหา ภาพ และคลิปวิดีโอ โดยนำข้อมูลทั้งหมด มาเรียบเรียงให้ได้เนื้อหาที่อ่านง่าย มีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน หากสื่อบริษัทใดมีคลิปวิดีโอ ก็จะต้องใช้เครื่องมือตัดต่อ ให้เรียบร้อยโดยผู้สื่อข่าวหรือช่างภาพที่ไปทำข่าว จากนั้นได้มีการตรวจสอบ คำผิด (ปรู๊ฟ) และนำข้อมูลทั้งหมดใส่เข้าระบบ ที่เป็นฐานข้อมูลของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ โดยขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นหน้าที่บรรณาธิการ (Gatekeeper) ตรวจสอบข้อมูลสุดท้ายก่อนเผยแพร่

ในขั้นตอนการสัมภาษณ์นั้น จะเป็นการพิสูจน์ว่า นักข่าวแต่ละคนทำการบ้านมาอย่างน้อย ขนาดไหนเพราะการสัมภาษณ์ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการพูดคุย การจะได้ข้อมูลลึกหรือไม่ลึกนั้น ต้องอยู่ที่การตั้งคำถาม หากมีการเตรียมตัวมาอย่างดีผู้สื่อข่าวจะสามารถตั้งคำถามที่ประชาชนอยากรู้ คำตอบ บางคำถามเป็นคำถามเชิงลบ แต่นักข่าวต้องการคำตอบ ก็จำเป็นต้องใช้วาจาศิลป์ในการพูดคุย ที่สำคัญคือ ความใกล้ชิดกับแหล่งข่าว หากนักข่าวคนนั้นมีความใกล้ชิดกับแหล่งข่าว ก็จะทำให้ผู้ให้ ข้อมูลกล้าให้ข้อมูลที่ไม่มีใครเคยรู้มาก่อน ที่สำคัญคือ นักข่าวต้องเท่าทันแหล่งข่าว อย่าให้แหล่งข่าว ล่อลวงนำเรื่องไม่จริง หรือใช้นักข่าวเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ได้

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “การทำ สื่อบางประเด็น จำเป็นต้องไปหาแหล่งข่าว หรือนัดพบ จะได้ข้อมูลในเชิงลึกกว่า เพราะการทำสื่อบริษัท เป็นอะไรที่พิเศษกว่าข่าวทั่วไป เนื่องจากองค์ประกอบของสื่อบริษัทมีเนื้อหาที่ลึกลงในรายละเอียดมาก ดังนั้น คนที่จะทำสื่อบริษัทได้ต้องรู้อะไรจริงๆต้องทำการบ้านอย่างหนักก่อนที่จะออกไปสัมภาษณ์ เพราะการได้

สัมภาษณ์บุคคลแล้วเอามาเขียนนั้นไม่เพียงพอ สก๊อบที่เหนือกว่าสก๊อบทั่วไป คือ การลงลึกในรายละเอียด การเข้าถึงแหล่งข่าวได้มากน้อยแค่ไหน การนำข้อมูลที่ได้จากแหล่งข่าวเป็นข้อมูลที่ไม่ใครเคยรู้มาก่อนหรือไม่ ถ้าทำเรื่องนี้ได้คุณจะเป็นนักทำสก๊อบที่เป็นที่ 1 ในยุคนี้ เพราะยุคนี้นักข่าวทุกคนวิ่งเข้าหาแหล่งข่าวได้เหมือนกันหมด แต่แหล่งข่าวที่คุณเข้าหา “กล้า” ที่จะบอกสิ่งที่เขาไม่ได้บอกใครหรือไม่ ถ้าคุณทำได้ คุณจะเป็นนักข่าวที่ทำสก๊อบเก่ง ซึ่งคุณสมบัติคือ ดังนี้

1) ความใกล้ชิดกับแหล่งข่าว

2) ความเท่าทัน เนื่องจากข้อมูลบางอย่างที่แหล่งข่าวบอกมาอาจจะไม่ใช่เรื่องจริงร้อยเปอร์เซ็นต์ ดังนั้นเราจึงต้องตรวจสอบข้อมูลกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น เอกสาร ทั้งของทางราชการหรือเอกชน แหล่งข่าวคนอื่น หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรายอื่น หากนักข่าวไม่ตรวจสอบข้อมูลให้ถี่ ก็อาจตกเป็นเหยื่อกลายเป็นกระบอกเสียงของเขาไม่รู้ตัว”

ทั้งนี้ คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) ยังได้อธิบายถึงความใกล้ชิดแหล่งข่าวด้วยว่า “สก๊อบบางเรื่อง ก็จำเป็นต้องไปพูดคุย โดยเฉพาะแหล่งข่าวที่เป็นหน่วยงานราชการ หรือแหล่งข่าวที่ต้องใช้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ กับสัมภาษณ์ด้วยการนัดพบแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เพราะการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เขาไม่เห็นหน้าเรา รู้แต่ชื่อเรา การไม่ได้เห็นหน้าเขาก็อาจจะบอกแต่ข้อมูลทั่วไปโดยไม่มีความสนิทสนม แต่หากเราออกไปพบแหล่งข่าว เขาเห็นหน้าเรา เขาก็จะคุยด้วยความสนิทสนมมากกว่า และเราอาจจะได้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชิงลึกมากกว่า เมื่อสัมภาษณ์เสร็จเรียบร้อย เรายังสามารถชวนแหล่งข่าวคุยเรื่องอื่น ๆ ได้ เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพกับแหล่งข่าว ทำให้เราสนิทกับแหล่งข่าวมากขึ้น เมื่อจำเป็นต้องติดต่อพูดคุยกันอีกครั้งก็สามารถติดต่อได้ง่ายขึ้น หลังจากนั้นไม่ว่าเราจะคุยโทรศัพท์ หรือมานัดพบแหล่งข่าว ก็จะไม่แตกต่างกัน เพราะสามารถพูดคุยเล่นกันได้”

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว การทำสก๊อบข่าวของทีมเฉพาะกิจจะต้องลงพื้นที่ทำสก๊อบข่าวอื่น ๆ ด้วย ซึ่งบางครั้งจะมีการลงพื้นที่ทำข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน ซึ่งในบางประเด็นนักข่าวจำเป็นต้องแฝงตัวเพื่อเข้าไปหาข้อมูล ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายกับตัวนักข่าวได้ ซึ่งสก๊อบลักษณะดังกล่าวจะประกอบไปด้วย เรื่องราวที่ถูกปกปิดซ่อนเร้น เช่น เรื่องฉ้อฉล ผิดกฎหมาย หรือ การทุจริต

คุณภัทรมน เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) บอกว่า “เคยมีประสบการณ์อำพรางตัวทำการล่อซื้อ “ตุ๊กตาลูกเทพ” โดยระหว่างที่กำลังทำการล่อซื้อนั้นจะพยายามถามข้อมูลต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุด โดยที่ไม่ให้เจ้าของร้านหรือผู้ขายผิวดังเกต โดยมีการเดินทางไปยังห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งเพื่อทำการซื้อ จากนั้นคนขายได้แนะนำให้ไปทำพิธีทางไสยศาสตร์ที่วัดแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้ผู้คน”

“การทำพิธีไสยศาสตร์นั้น เลิกไปทำที่กุฏิพระที่วัดแห่งหนึ่ง ค่อนข้างน่ากลัว ระหว่างทาง ได้เดินทางไปลำปาง แต่มีการติดต่อกับทีมงานอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทางบรรณาธิการได้กำชับว่าหาก สถานการณ์ไม่ดี ก็ให้รีบถอนตัว ซึ่งตรงนี้ปัญหาที่เราต้องเจอ คือ การเอาตัวรอดในสถานการณ์คับขัน ด้วยการใช้ไหวพริบ และการประเมินสถานการณ์” คุณภัทรมน เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) กล่าว

คุณภัทรมน เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) กล่าวอีกว่า “ประเด็นนี้ ถือเป็นกระแสของสังคมช่วงหนึ่ง และมีความนิยมถึงขั้นมกมาย การเอาความจริงมาเปิดเผยต่อ สาธารณชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือสังคมได้”

ขณะที่ คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) ได้เสริมในประเด็น การลงพื้นที่ทำข่าว ว่า “การลงพื้นที่ทำข่าวนั้น จะยากหรือง่าย หรืออันตรายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าไป ทำข่าวเรื่องใด หากไปข่าวที่เป็นการพูดคุยกับชาวบ้านทั่วไป แบบนี้เราสามารถเปิดตัวได้เลยว่าเราเป็นผู้สื่อข่าวจากไทยรัฐ จะมาสอบถามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ถ้าการลงทำข่าวสืบสวน ต้องแฝงตัว เช่น ทำข่าวมาเพื่อโบกรถที่สวนสราญรมณ์ เราก็ต้องทำตัวกลมกลืนกับชาวบ้านมากที่สุด เช่น มาออก กำลังกาย เขาจะไปจอตลอดตรงไหน แต่งตัวอย่างไร ไม่ให้ดูเป็นเป้าสายตา ถ้าอยากได้ข้อมูลอะไร ก็ต้องแกล้งเข้าไปคุย ถาม เช่น ชาวบ้านในพื้นที่ หรือแกล้งพูดคุยกับมาเฟีย ซึ่งตรงนี้ค่อนข้างอันตราย เป็นได้ก็ควรเตรียมทางหนีที่ไล่ไว้ เช่น ประสานเจ้าหน้าที่ไว้ก่อน หรือเป็นการสืบข้อมูลการเปิดขาย หลักสูตรทางการศึกษาที่ไม่สามารถใช้ได้จริง เราก็ต้องแกล้งไปเป็นผู้สมัครสนใจที่จะลงเรียนหลักสูตร ดังกล่าว เรื่องนี้ต้องทำการบ้านก่อน ว่าใครจะเรียนบ้าง เรียนไปเพื่ออะไร เราจะแฝงตัวเข้าไปเป็น อะไร เป็นต้น”

หลังจากได้ข้อมูลทั้งหมดมา ก็จะนำมาเรียบเรียงเป็นสื่อบุคคล โดยมีส่วนประกอบ คือ เนื้อหา (ข้อเขียน) ภาพ และคลิปวิดีโอ ซึ่งปัจจุบันการนำเสนอสื่อบุคคลมีการหลอมรวมสื่อทุกประเภทเพื่อนำเสนอไปยังประชาชน ซึ่งในส่วนนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด ได้อธิบายคล้ายกัน ดังนี้

- 1) ภาพและคลิปในส่วนคลังภาพ จากเครือข่ายของไทยรัฐทั้ง 3 ส่วน ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐทีวี และไทยรัฐออนไลน์ โดยจะมีระบบการเก็บภาพที่สามารถใช้ร่วมกันได้
- 2) ภาพจากช่างภาพ หรือผู้สื่อข่าว สังกัดกองบรรณาธิการไทยรัฐออนไลน์ ที่เดินทางไปทำข่าวนอกสถานที่
- 3) การใช้ภาพจากเว็บไซต์ต่างประเทศ ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นการซื้อและมีโควตาจำกัด เดือนละ 200 ภาพ

เมื่อได้ทุกอย่างครบแล้ว ทั้งเนื้อหาและภาพข่าว หรือคลิปวิดีโอ ก็จะมีการนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาใส่ระบบที่อินเทอร์เน็ต โดยผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคำผิด ขั้นตอนการตกแต่งภาพ ตัดต่อคลิปวิดีโอ และขั้นตอนสุดท้าย คือการนำข้อมูล เนื้อหา รูปภาพ หรือคลิปวิดีโอ นำใส่ระบบซึ่งในส่วน

นี่ถือเป็นชั้นความลับบริษัท ทั้งนี้ ก่อนที่ข่าวจะเผยแพร่ จะต้องผ่าน Gatekeeper หรือ นายประตู่ ข่าวสาร โดยจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะนำสื่อบุคคลขึ้นเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนหรือไม่

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ และคุณปภากร อินทรวงศ์ ตอบคำถามในส่วน Gatekeeper มีความสำคัญต่อกระบวนการผลิตข่าว หรือสื่อบุคคลของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์เป็นอย่างมาก เนื่องจาก ข่าวสารในแต่ละวันมีมากมาย ถึงแม้ปัจจุบันจะมีนักข่าวพลเมือง หรือข่าวที่มาจากโซเชียลมีเดีย แต่ใน ข่าวสารที่เผยแพร่ นั้น จำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง การมีผู้สื่อข่าว โดยเฉพาะบรรณาธิการ ข่าวเป็น Gatekeeper ก็เพื่อป้องกันข้อมูลที่เบี่ยงเบน สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ หรือข้อมูลที่ทำร้ายสังคม ออกสู่สาธารณชน นอกจากนี้ยังสามารถป้องกันการฟ้องร้องที่เป็นข้อหาด้วย

คุณปภากร อินทรวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2560) ระบุว่า “สิ่งที่สื่อ ออนไลน์ทุกแห่งต้องระมัดระวังเป็นพิเศษคือการละเมิดกฎหมาย โดยเฉพาะ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ที่มีบทลงโทษค่อนข้างรุนแรง การละเมิดลิขสิทธิ์ในด้านภาพ เนื้อหา เพราะมีการฟ้องร้องกันอย่าง หนักหน่วง มีการเรียกค่าเสียหายค่อนข้างสูงมาก ดังนั้น จึงได้มีการกำชับไปยังผู้สื่อข่าวทุกคนให้ ระมัดระวังเรื่องนี้ ซึ่งบางกรณี มีเหตุการณ์ขึ้น มีภาพปรากฏบนโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค แต่เราไม่สามารถ เล่นภาพข่าวภาพนั้นได้เนื่องจากเจ้าของภาพไม่อนุญาต ซึ่งเราก็ต้องเคารพสิทธิที่ทางกฎหมายให้ไว้ จนสุดท้ายทำให้ข่าวดังกล่าวจะผลิตออกมาไม่มีน้ำหนัก หรือต้องยกเลิกการนำเสนอประเด็นดังกล่าว ก็มี นี่คือปัญหาส่วนหนึ่งสำหรับการผลิตข่าวออนไลน์

อีกเรื่องที่สำคัญคือ การหมิ่นประมาทบุคคล ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการกำชับในการเขียนข่าวอย่าง เป็นกลาง จะไม่เขียนข่าวกล่าวหาใครโดยที่เขาผู้นั้นไม่ได้โอกาสชี้แจง เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะ หากเขียนข่าวหรือสื่อบุคคลหากันแต่เพียงฝ่ายเดียวก็จะทำให้ไทยรัฐมีปัญหาถูกฟ้องร้อง”

เมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้น สิ่งแรกที่จะทำ คือ การเจรจาต่อรอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเราไม่ได้มี เจตนาให้ร้ายบุคคลโดยที่ไม่คำนึงถึงจริยธรรมคุณธรรม เราต้องแสดงให้เห็นว่าถึงเจตนาว่าที่ทำ สื่อบุคคลหรือข่าวนั้น ไม่ได้มีเจตนาจ้องทำลาย หรือขโมยงานที่เป็นลิขสิทธิ์ของเขาแต่ประการใด อย่างไรก็ตาม ก็ดี ในช่วงหลังมานี้พบว่า สถิติการถูกฟ้องร้องลดลงมาก หรือแทบจะไม่มีสาเหตุเพราะเราได้มี มาตรการป้องกันอย่างเข้มข้น

4.1.3 ขั้นตอนหลังผลิตข่าว

ในส่วนนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด เปิดเผยเป็นทิศทางเดียวกันว่า หลังจากผลิตข่าวเสร็จสิ้นแล้ว ก็คือนำเผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ประกอบด้วย ช่องทางหลัก คือ เว็บไซต์ไทยรัฐ www.thairath.co.th ทั้งนี้ ทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ จะมีเนื้อที่ประจำคือ ช่องทางที่ เเด่นที่สุด ซึ่งถูกเรียกว่า “พานอรามา” ที่หน้าเว็บไซต์ โดยจะมีการล็อกช่องสุดท้าย คือ ช่องที่ 6 เป็น พื้นที่ของทีมเฉพาะกิจ

หลังจากเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์หลักแล้ว จะมีการส่งต่อข้อมูลไปยังโซเชียลเน็ตเวิร์ค ประกอบด้วย Facebook Twitter Line และอื่น ๆ อีกหลายช่องทาง ซึ่งช่องทางหลักส่วนใหญ่ที่หยิบใช้นั้น ก็คือช่องทาง “Facebook” เพราะมีคนติดตามจำนวนมาก ปัจจุบันอยู่ที่ 8,657,434 ไลค์ (ก.ย. 2007)

ผู้สัมภาษณ์ได้สอบถาม ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ ว่า ส่วนใดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการผลิตสื่อบุคคล 1 เรื่อง คำตอบที่ได้ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การคัดเลือกประเด็นพร้อมอธิบายในทำนองเดียวกันว่า หากมีการคัดเลือกประเด็นที่ดีจะทำให้ผู้ชมให้ความสนใจ ยิ่งชุดข้อมูลก็มากเท่าใด คุณค่าของข่าวจะยิ่งเพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่มีเพียงคุณวิไล เพียงคนเดียว ที่ให้ความเห็นว่าการพาดหัวข่าว สำคัญที่สุด เนื่องจากปัจจุบันการนำเสนอข่าวผ่านช่องทางออนไลน์นั้น มีการตอบสนอง 2 ด้าน คือ ทั้งผู้ส่งและผู้รับ สามารถให้ความเห็นได้ หากมีการพาดหัวที่ดี จะทำให้คนอ่านสนใจและเข้ามาอ่านข่าวนั้น ๆ

4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอสื่อบุคคล และ ผลงานสื่อบุคคลข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์เป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560 เพื่อจำแนกประเภทสื่อบุคคลข่าว

การนำเสนอสื่อบุคคลข่าว ของทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ จะต้องรับนโยบายการทำงานมาจากผู้บริหาร เนื่องจาก “ไทยรัฐ” มี 3 หน่วยงานหลัก ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ไทยรัฐออนไลน์ และ ไทยรัฐทีวี รวมเป็น “ไทยรัฐกรุ๊ป” ดังนั้น ไม่ว่าจะทำงานในส่วนใดจะต้องทำงานในทิศทางเดียวกัน ทั้ง 3 หน่วยงานจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามในทิศทางเดียวกัน เดินหน้าไปพร้อมกัน นอกจากนี้ยังมีการแบ่งปันทรัพยากรคน ข้อมูลข่าวสาร เรียกว่าเป็นการหลอมรวมทุกสื่อของไทยรัฐเข้าด้วยกัน ถึงแม้จะมีเส้นแบ่งระหว่างสายวิชาชีพที่แตกต่าง เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือออนไลน์ที่มีวิธีการทำงานแตกต่างกัน แต่สามารถหลอมรวมเข้าหากันได้ด้วยช่องทางของเทคโนโลยี เช่น การส่งข้อมูลข่าวสารผ่านถึงข่าวที่มีการส่งข้อมูลภาพ มัลติมีเดีย ได้มาโดยนำมา รวมกันเป็น “ฐานข้อมูล” จากนั้นในแต่ละหน่วยงานก็สามารถหยิบข้อมูลข่าวนั้น ๆ มานำเสนอในแพลตฟอร์มของตนเอง โดยมีการปรับรูปแบบ การเขียน รูปภาพ รวมถึงวิธีการนำเสนอในสไตล์ของตนเองออกมาสู่สาธารณชน ซึ่งทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ก็ใช้คลังข้อมูลเดียวกัน

ปัจจุบัน นักข่าวทุกคนต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ต้องทำงานได้อย่างรวดเร็ว ยิ่งขึ้น เนื่องจากโซเชียลมีเดียมีการพัฒนาไปมาก ด้วยเหตุนี้ จึงมี “หลอมรวมสื่อ” หนังสือพิมพ์ ทีวี และออนไลน์ มานำเสนอ ผ่านสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

ภาพที่ 4.2: ตัวอย่างไทยรัฐฉบับพิเศษ ใช้ข้อมูลจากทั้ง 3 สื่อ

บันทึกประวัติศาสตร์ชาติ เทิดพระเกียรติรัชกาลที่ 9 นสพ.แสงสีเสียง-ทูตได้

“ไทยรัฐ กรุ๊ป” สร้างประวัติศาสตร์ จัดทำหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับพิเศษ เนื่องในวาระ 100 วันแห่งความอาลัย 20 มกราคม 2560 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสวรรคต ครบ 100 วัน โดยผู้บริหารไทยรัฐ กรุ๊ป นำคณะทำงานมอบหนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษ ให้สำนักพระราชวังและหน่วยงานต่างๆ เพื่อแจกให้ประชาชนได้เก็บ เป็นความทรงจำอันล้ำค่า ขณะเดียวกันประชาชนหลังไหลเข้าสักการะพระบรมศพจนแน่นพระบรมมหาราชวัง

เนื่องในวาระพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสวรรคต ครบ 100 วัน พสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศ น้อมถวายความอาลัย

หน่วยงานเจ้าภาพาาาาาาา

ที่มา: ไทยรัฐกรุ๊ป 100 วัน น้อมอาลัย ฉบับพิเศษ. (2560). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/839897>.

“แม้การทำงานของสื่อทั้ง 3 อย่างของไทยรัฐ จะมีลักษณะการทำงานที่แตกต่างกัน แต่ผมเชื่อว่าผู้สื่อข่าวทุกคน ทุกสื่อสามารถปรับตัวเข้าหากันได้ ยกตัวอย่างง่าย ๆ คือ คนที่ไม่เคยใช้สมาร์ทโฟนมาก่อนเลย แต่เมื่อโลกมีวิวัฒนาการ เกิดความเปลี่ยนแปลง คนที่ไม่เคยใช้ก็จำเป็นต้องมีการปรับ ปัจจุบันคนเฒ่าคนแก่ก็สามารถใช้สมาร์ทโฟนเหมือนกับคนยุคใหม่ได้ ฉะนั้น การทำข่าวในเชิงหนังสือพิมพ์ จึงไม่ใช่เรื่องยากในการปรับตัวเพื่อมาทำข่าวออนไลน์ ถึงแม้ว่าการทำงานจะแตกต่างกันก็ตาม” คุณปภากร อินทรวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2560) กล่าว

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “สิ่งสำคัญในการทำสื่อบุคคล หรือเสนอข่าวนั้น คือ ความถูกต้อง ดังนั้นก่อนที่จะเราจะเผยแพร่ข่าวใดออกไป เราจะมีการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะข่าวบุคคลสำคัญเสียชีวิต หรือเหตุการณ์ใหญ่ที่เกิดขึ้น เราต้องสัมภาษณ์หรือหาแหล่งข่าวมายืนยันข้อเท็จจริงให้ได้ก่อนที่จะมีการเผยแพร่ เพราะ “ความน่าเชื่อถือ” เป็นสิ่งที่ทางไทยรัฐสร้างสมมาจนกลายเป็นสถาบันสื่อ”

ส่วนการนำเสนอสื่อบนรูปแบบของงานออนไลน์นั้น มีสิ่งที่ต้องปรับตัว คือ ตัวนักข่าวในยุคนี้ ต้องมีความตื่นตัวตลอดเวลา และต้องพร้อมเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ เนื่องจากยุคนี้เป็นยุค “หลอมลวงสื่อ” คือ ทั้งภาพ เสียง เนื้อหา คลิปวิดีโอ ทุกสิ่งทุกอย่างสามารถนำเสนอได้ผ่านสื่อออนไลน์ ดังนั้นการหยุดเรียนรู้เท่ากับมีโอกาที่จะก้าวไม่ทันสื่ออื่น ๆ นอกจากนั้น ยังต้องวัดกันที่ความลึกของเนื้อหา และการเข้าถึงแหล่งข่าว หากนักข่าวคนใดเข้าถึงแหล่งข่าวคนสำคัญได้มากกว่าก็จะได้เปรียบในธุรกิจสื่อที่สำคัญที่สุด คือ การทำงานต้องมีกรอบจริยธรรม หรือจรรยาบรรณ เพราะสื่อมีความใกล้ชิดกับประชาชนมาก หากนำเสนอเรื่องราวที่เป็นผลร้ายต่อสังคม ก็จะส่งผลกระทบต่อตามมามากมาย

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) อธิบายว่า “การทำงานของสื่อแตกต่างจากสมัยก่อน ไม่เหมือนที่ได้ร่ำเรียนมา อย่างเช่น สมัยก่อนทำข่าวทีวี เมื่อผู้สื่อข่าวทำข่าวไปทำข่าวนอกสถานที่ จากนั้นก็ต้องกลับมาตัดต่อก่อนออกอากาศ หรือวิทยุ ก็แค่รายงานผ่านโทรศัพท์ แต่ตอนนี้ไม่ใช่แล้ว เทคโนโลยีออนไลน์ ทำให้การทำงานเปลี่ยนไป สื่อมีการรายงานอย่างรวดเร็วขึ้น เช่น สื่อทีวี ก็อาจจะรายงานสดผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต 3จี 4จี เป็นต้น ทำให้ข่าวสดใหม่แล้วเข้าถึงสถานการณ์อย่างรวดเร็วกว่าสมัยก่อนมาก ที่สำคัญคือ ทุกวันนี้ ทุกคนสามารถเป็นนักข่าวได้ เนื่องจากมีโซเชียลมีเดีย หากสังเกตดูจะเห็นเพจเฟซบุ๊กต่าง ๆ หรือ แม้จะเป็นยูทูบเบอร์ ได้ผันตัวเองมาเป็นนักข่าว ด้วยการใช่วิธีการเดียวกับนักข่าวสมัยดั้งเดิมทำ คือ การรายงานข่าว หรือ เหตุการณ์สถานการณ์เบื้องต้น อย่างเพจ “อีจัน” โดยลงพื้นที่รายงานข่าวลูทีน (ข่าวประจำวัน) ด้วยเหตุนี้ เราจึงเห็นได้ว่าประชาชนทั่วไปก็สามารถเป็นนักข่าวได้ ดังนั้นหากต้องการจะเป็นสื่อกระแสหลักในปัจจุบันนี้ได้ นักข่าวจำเป็นต้องสร้าง Content ที่มีความหลากหลายในเชิงรูปแบบและเนื้อหา โดยเฉพาะงานสื่อบุคคลจำเป็นต้องมีรูปแบบ เนื้อหา และความลึกที่มากกว่าข่าวทั่วไป”

“สื่อจำเป็นต้องปรับตัว แต่การปรับตัวครั้งนี้ควรอยู่ในกรอบของจริยธรรมสื่อ หากไม่มีเรื่องเหล่านี้ ก็ถือว่าไม่ใช่สื่อจริง ๆ ส่วนเรื่องการพัฒนา Content นั้น จะพัฒนาในแง่ใดแง่หนึ่ง นักข่าวสื่อกระแสหลักก็ไม่ควรหยุดนิ่งที่ข่าวทั่วไปควรจะต้องพัฒนาเนื้อหาให้เป็นข่าวที่คุณได้มาที่เดียวโดยที่ไม่มีใครสามารถทำได้แบบเรา ซึ่งนี่ก็คือการพัฒนา Content ที่เหนือกว่าข่าวทั่วไปที่ประชาชนทั่วไปไม่สามารถทำได้ นี่แหละก็คือสื่อที่แท้จริง หากมีใครมาทำเหมือนเราก็แสดงว่าสื่ออื่นนั้นก็อป้อของเรา ซึ่งเชื่อว่า หากเราทำงานในลักษณะนี้จะทำให้คุณยังคงสถานะความเป็นสื่อได้” คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) กล่าว

คุณภัทรมน เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) อดีตผู้สื่อข่าวทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ กล่าวว่า “ยุคนี้เป็นยุคของการหลอมรวมสื่อ มันแยกไม่ได้แล้วว่าแต่ละสื่อแตกต่างกันยังไง เพราะไม่ว่าคุณจะเป็นผู้สื่อข่าวช่องทางไหน เชื่อว่าอันดับแรกทีนี่ไม่พ้นคือออนไลน์ แบบเรียลไทม์ ไม่ว่าใครก็เลี้ยงไม่ได้ที่จะรายงานสถานการณ์นั้น ๆ แบบฉับไวผ่านช่องทาง

โซเซียลมีเดีย อาทิ Twitter Facebook ทุกคนพร้อมที่จะรายงานข่าวได้ตลอดเวลา เพราะด้วยโซเซียลมีเดียมันเร็วไปหมด ทำให้ทุกคนกลัวการตกข่าวไปแล้ว”

ขณะที่คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) ระบุว่า “การทำงานสื่อออนไลน์ต้องปรับตัวเรื่องการทำงานให้สำเร็จอย่างรวดเร็ว เพราะสื่อสมัยนี้มีการแข่งขันสูง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องปรับตัว ความรู้ด้านข่าวและประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญ หากเราทำงานข่าวมากขึ้น เราก็จะรู้จักผู้คนมากขึ้น เมื่อเราเจอเหตุการณ์ เราจะสามารถปรับตัว หรือการต่อยอดประเด็นในการทำงาน ที่สำคัญหากเรามีเบอร์แหล่งข่าวในมือมาก ก็จะเป็นข้อได้เปรียบของตัวนักข่าว เพราะสมัยนี้สื่อโซเซียลมีเดียมีเยอะ เราไม่รู้ว่าข่าวที่นำเสนอออกมาเป็นข้อเท็จจริงร้อยเปอร์เซ็นต์หรือไม่ ฉะนั้นหน้าที่หลักของการเป็นนักข่าว คือ การตรวจสอบข้อเท็จจริง นำเสนอข้อเท็จจริงให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนซึ่งเรื่องบางเรื่องแม้จะมองเป็นเรื่องเล็ก เรื่องของบุคคลแต่เรื่องเล็ก ๆ เหล่านี้อาจจะกระทบต่อคนวงกว้างได้ ฉะนั้น การนำเสนอข่าวจึงเป็นช่องทางหนึ่งในการรักษาผลประโยชน์ให้กับประชาชน”

คุณวิไล นันตะภาพ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) มองว่า “ปัจจุบันการการข่าวมีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น นักข่าวจำเป็นต้องปรับตัว ให้ทำงานได้อย่างรวดเร็ว อย่างเช่น หากต้องไปทำข่าวสถานการณ์ปัจจุบันทันด่วน ก็จำเป็นต้องหลอมรวมสื่อ โซเซียลมีเดียเป็นเครื่องมือด้วยการถ่ายทอดสด เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงทันที นอกจากนี้ หากเป็นการนำเสนอเนื้อหาด้วยการเขียน การเสนอข่าวออนไลน์ ก็ไม่จำเป็นต้องมียึดยาว แต่ให้เจาะลงไปประเด็นที่จะนำเสนอเลย เพราะคนรุ่นใหม่ไม่นิยมอ่านหนังสือยาว ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องมีการปรับรูปแบบการนำเสนอด้วย”

“การเขียนเนื้อหาเราต้องดูบุคคลที่จะอ่านด้วย ผู้สื่อข่าวก็ต้องคิดว่าเรากำลังเขียนให้ใครอ่าน เพราะสื่อออนไลน์เป็นสื่อที่สามารถสื่อสารได้ 2 ทาง และสามารถใช้เทคโนโลยีด้านมัลติมีเดีย เช่น วีดีโอ เข้าร่วมด้วย ดังนั้น การสื่อสารผ่านข่าวออนไลน์นั้นจึงกลายเป็นเรื่องที่ไร้ขอบเขต หากเปรียบเทียบกับสื่อบางประเภท ก็จะมีข้อจำกัดของตัวเอง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หรือจะหนังสือพิมพ์ สื่อเก่าทั้งหมดเหล่านี้ล้วนมีข้อจำกัด แต่เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อออนไลน์เราก็จะเห็นว่ามันไร้ขอบเขต ดังนั้นในยุคนี้สื่อออนไลน์ถือว่าได้เปรียบที่สุด จึงสามารถรังสรรค์ Content ทุกอย่างเพื่อนำเสนอได้อย่างไร้ขอบเขต แต่มันก็ขึ้นอยู่กับตัวผู้สื่อข่าวคนนั้นทำสิ่งเหล่านั้นเป็นหรือไม่” (คุณวิไล นันตะภาพ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560)

ส่วนสื่อบทที่ตี ต้องเป็นสื่อบทที่มีคุณค่ากับประชาชน เป็นการช่วยเหลือประชาชน ดีแม่ หรือช่วยเหลือสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ว่าต้องมีเนื้อหาและประเด็นครบถ้วนรอบด้าน ได้รับคำตอบถึงแนวทางการแก้ปัญหา และมีการนำเสนอที่กระชับ เข้าใจง่าย มีการพาดหัวที่น่าสนใจ เขียนเนื้อหาอ่านง่าย

คุณวิไล นันตะภาพ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “พาดหัวน่าสนใจ เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย ไม่เยิ่นเย้อ และได้ความรู้ครบครัน” คุณกรภัทร เวชวงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) กล่าวว่า “หัวใจของการทำงานข่าวของทีมเฉพาะกิจ จนออกมาเป็นสื่ूपที่ดีนั้น คือ การทุ่มเทการทำงานอย่างเต็มที่ ศึกษาข้อมูลให้เพียงพอ สอบถามและเท่าทันแหล่งข่าว และนำเสนอออกมาอย่างครอบคลุมทำให้งานชิ้นหนึ่ง สมบูรณ์ ครบถ้วนในทุกประเด็นที่ผู้คนอยากรู้”

ส่วน คุณภัทรমন เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) ระบุว่า “ต้องมีเนื้อหาและประเด็นครบถ้วนรอบด้าน มีเรื่องราวคำตอบจากแหล่งข่าวทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ ครบถ้วน รวมถึงหน่วยงานที่ดูแลรองรับ ในการเข้าช่วยเหลือ แก้ปัญหา และใช้มาตรการดูแล เพื่อนำไปสู่ทางออกที่ถูกต้อง”

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 สิงหาคม 2560) บอกว่า “สื่ूपที่ดีนั้น ต้องดูว่าสื่ूपดังกล่าวประชาชนได้อะไร มีประโยชน์กับประชาชนมากน้อยแค่ไหน มีส่วนช่วยเหลือประชาชนส่วนมากได้หรือไม่ หรือมีผลกระทบกับสังคมทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้หรือไม่ หากเรานำเสนอเรื่องที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี สื่ूपชิ้นนั้น นับเป็นสื่ूपที่ดีและมีคุณค่า ส่วนตัวคิดว่าทีมเฉพาะกิจต้องปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกมาก โดยเฉพาะตัวนักข่าว จำเป็นต้องมีทักษะในการทำงานเพิ่มมากขึ้น นักข่าวทุกคนต้องมีไหวพริบ สามารถคัดกรองข้อมูล ทักษะการเอาตัวรอด หากมีทักษะเหล่านี้จะทำให้เราสามารถเข้าถึงสื่ूपเชิงสืบสวนสอบสวนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในความเห็นของตน สื่ूपเชิงสืบสวนสอบสวน คือ งานที่ยากและเสี่ยงที่สุด และคิดว่าเป็นสื่ूपที่นักข่าวที่ทุกคนอยากทำ”

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษากระบวนการทั้งหมด ทำให้ทราบว่า ทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐ มีกระบวนการทำงานหลายขั้นตอน แต่ส่วนที่เป็นอัตลักษณ์นั้น คือ การนำเสนอสื่ूपแบบซีรีส์ คือ ใน 1 เรื่องจะมีหลายตอน โดยจะแบ่งตอนด้วยวิธีการคัดเลือกประเด็น นำเสนอตั้งแต่ที่มาที่ไป สาเหตุและปัญหาอุปสรรค และจบด้วยการนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา การนำเสนอในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นการพัฒนาคือ รูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างจากสำนักข่าวอื่นอย่างชัดเจน

คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ และคุณกรภัทร เวชวงศ์ ตอบคำถามนี้คล้ายกันว่า อัตลักษณ์ของการนำเสนอสื่ूपข่าวเฉพาะกิจ นั้นคือ รูปแบบการนำเสนอ คือ การพัฒนา Content ที่แปลกไม่เหมือนใคร เช่น ทำสื่ूपออกเป็นตอน เช่น 1 เรื่อง จะถูกแบ่งออกเป็น 3-4 ตอน เพื่อให้เข้ากับคนยุคนี้ที่ไม่ต้องการอ่านเนื้อหาที่ยาวเกินไป โดยเราพยายามย่อเนื้อหาเรื่องยาก ๆ หรือยาว ๆ เหล่านั้นให้สั้นลง โดยใช้ “ประเด็น” การนำเสนอเป็นตัวแบ่งตอน นอกจากนี้ สิ่งที่พยายามทำ ก็คือ การทำคลิปวิดีโอให้มากขึ้น เพราะยุคสมัยนี้การใช้คลิปเพื่อประกอบข่าวนั้นมีความสำคัญ จะใช้แต่การเขียนอย่างเดียวในการนำเสนอข่าวหรือสื่ूपออนไลน์นั้นไม่เพียงพอ ที่มีคลิปก็จะช่วยดึงดูดคนได้มากขึ้น

“สก็๊ปของทีอื่นส่วนใหญ่จะจบในตอนเดียว แต่ของทีมีเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ มีการนำเสนอเป็นซีรีส์หลายตอน โดยมีการเล่าเรื่องตั้งแต่ต้น ว่าปฐมบท ของเรื่องนี้มีที่มาที่ไปอย่างไร ตอนที่ 2 มีอะไรมาเกี่ยวข้องบ้าง ตอนที่ 3 หรือ บทสรุป ของเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจุดเด่นของสก็๊ปเฉพาะกิจไทยรัฐ มองว่าเป็นการเล่าเรื่องแบบซีรีส์ โดยจะใช้ชื่อหัวตอนในชื่อเดียวกัน เช่น บาบบริสุทธิ EP.1, EP.2 หรือ EP.3 เป็นต้น” คุณกรภัทร เวชวงค์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 สิงหาคม 2560) กล่าว

ขณะที่ คุณภัทรমন เสริมศิลป์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) บอกว่า “ด้วยประสบการณ์การทำงานข่าวที่มีไม่มากนัก เพียง 2 ปี และเป็นการเริ่มต้นทำงานด้านข่าวกับทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ เป็นที่แรก จึงยากจะเปรียบเทียบกับสก็๊ปกับทีอื่น ๆ แต่เท่าที่เห็น สก็๊ปของทีมีเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์นั้น เน้นเรื่องความน่าเชื่อถือ ทุกข้อมูลที่ได้มาจะต้องมีแหล่งข่าวยืนยันในข้อมูล”

ส่วน คุณวิไล นันตะภาพ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 สิงหาคม 2560) ยอมรับว่า “เพิ่งจะเข้ามาเริ่มงานกับทีมเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ ได้ไม่นานมาก แต่จากประสบการณ์ทำงานด้านนิเทศสารมาหลายสิบปี มองว่า งานสก็๊ปของทีมีเฉพาะกิจ นั้น มีการนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมาจากการมองวิสัยทัศน์ของทีมงานทุกคนที่ร่วมกันคิดแตกประเด็น ทำให้งานที่ได้ออกมานั้นมีความรู้สึก เนื้อหา รวมไปถึงภาพประกอบที่มีความแตกต่าง”

ภาพที่ 4.3: ตัวอย่างสื่อบุคคลโซเชียลมีเดียเกี่ยวกับคดีเสียชีวิตของ น.ส.วีรศรา กสิณจัย

เสียชีวิตจากกรณีเสียชีวิตของ น.ส.วีรศรา กสิณจัย หรือ น้องแอม ชาว อ.สวนหลวง จ.ขอนแก่น ส่วนตัวมีความเชื่อว่า ฆาตกรไม่ใช่มีอาชญากรรม แต่เป็นผู้ที่ลืมนึกถึง ต้องมีมากกว่า 1 คนแน่นอน" นพ.สุรณรงค์ ศรีสุวรรณ ผู้อำนวยการกองนิติวิทยาศาสตร์บริการ ผู้เชี่ยวชาญการสืบจากศพ เริ่มต้นการสนทนากับทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ ไร่อย่างน่าสนใจ

โดย ไทยรัฐออนไลน์ 2 มิ.ย. 2560 18:45

“จากเท่าที่ได้เห็นรูปสภาพศพของ น.ส.วีรศรา กสิณจัย หรือ น้องแอม ชาว อ.สวนหลวง จ.ขอนแก่น ส่วนตัวมีความเชื่อว่า ฆาตกรไม่ใช่มีอาชญากรรม แต่เป็นผู้ที่ลืมนึกถึง ต้องมีมากกว่า 1 คนแน่นอน” นพ.สุรณรงค์ ศรีสุวรรณ ผู้อำนวยการกองนิติวิทยาศาสตร์บริการ ผู้เชี่ยวชาญการสืบจากศพ เริ่มต้นการสนทนากับทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ ไร่อย่างน่าสนใจ

งวดเข้าไปทุกทีสำหรับอีกหนึ่งคดีที่สะเทือนความรู้สึกชาวไทยทั่วประเทศ เหตุฆ่าทิ้งศพที่เขาสวนหลวง จากนำมือของกลุ่มผู้ต้องสงสัยที่ใจคอโหดเหี้ยมเกินบรรยาย ที่ได้กระทำต่อหญิงสาวคนหนึ่ง

160 160

ที่มา: เพ็รียวฆาตกรสวายนศพ EP.1 ต้องมีมากกว่าหนึ่ง ฆ่าสยองจำไม่เลือน. (2560). ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/960778>.

ภาพที่ 4.4: ตัวอย่างสื่อบุคคลโซเชียลมีเดียเกี่ยวกับคดีเสียชีวิตของ น.ส.วีรศรา กสิณจัย

เสียชีวิตจากกรณีเสียชีวิตของ น.ส.วีรศรา กสิณจัย หรือ น้องแอม ชาว อ.สวนหลวง จ.ขอนแก่น ส่วนตัวมีความเชื่อว่า ฆาตกรไม่ใช่มีอาชญากรรม แต่เป็นผู้ที่ลืมนึกถึง ต้องมีมากกว่า 1 คนแน่นอน" นพ.สุรณรงค์ ศรีสุวรรณ ผู้อำนวยการกองนิติวิทยาศาสตร์บริการ ผู้เชี่ยวชาญการสืบจากศพ เริ่มต้นการสนทนากับทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ ไร่อย่างน่าสนใจ

โดย ไทยรัฐออนไลน์ 3 มิ.ย. 2560 09:30

ทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์ ติดตามความคืบหน้าของคดี "เสียชีวิตฆาตกรสวายนศพ" อย่างใกล้ชิด ซึ่งเราไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า ประเด็นที่ผู้ต้องสงสัยก่อเหตุความสยองใจ และพร้อมใจกันตั้งคำถามมากที่สุดคือ "แอมฆ่าตัวป่วนคดีฆาตกรสวายนศพ EP.1 ต้องมีมากกว่าหนึ่ง ฆ่าสยองจำไม่เลือน"

จากกรณีฆาตกร น.ส.วีรศรา กสิณจัย หรือ น้องแอม นั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามให้นำพยานหลักฐานในคดีครั้งนี้ว่าเป็นความแค้นส่วนตัวของ น.ส.ปริยาชญา โจนวินัย หรือเป็รียว ที่ติดต่อ น.ส.วีรศรา เนื่องจาก น.ส.วีรศรา เป็นผู้แจ้งเบาะแสให้จับตัวของเธอ จนสามีของเธอต้องติดคุก...

ล่าสุด จากกรณงานการสืบค้นข้อมูลของทีมข่าว พบว่า พี่ตูน สามีของเป็รียวที่เคยแต่งงานด้วยกันนั้น มีชื่อจริง คือนายวงศกร วรรณม ซึ่งในวันที่ 17 พฤษภาคม 2557 นายวงศกร เคยถูกจับด้วยข้อหาครอบครองยาเสพติดในปริมาณมาก นายวงศกร ได้ถูกปล่อยตัวออกมา และถูกจับกุมอีกครั้ง ในวันที่ 12 ม.ค.2559 เวลา 13.00 น. ในข้อหาครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย โดยมี พ.ต.ต.สุพิทพัฒน์ นภากาศ สก.เมืองขอนแก่น เป็นพนักงาน

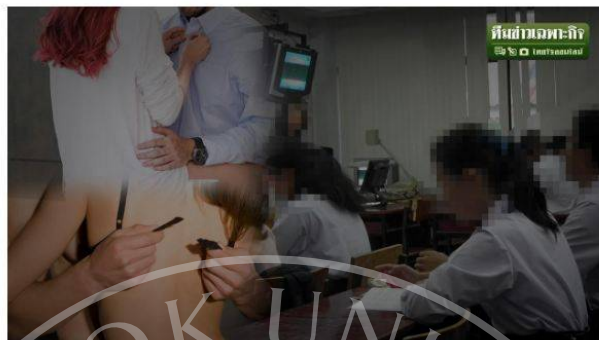

ที่มา: เพ็รียวฆาตกรสวายนศพ EP.2 รื้อคดีพี่รื้อน ผัวเก่าเป็รียว คลายปมไฉนอาฆาตฆ่าต้องหัน?. (2560). ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/960817>.

ภาพที่ 4.5: ตัวอย่างสื่อบุคคลโซเชียลมีเดียเชิงสร้างสรรค์ EP.1

เช็ทซ์แลกรด EP.1 ย้อนตำนานควาโลกีย์ ครูที่นบงคัษยอับแลกรคคะแนน

โดย ไทยรัฐออนไลน์ 15 พ.ค. 2560 05:30

ครุมีบุญคุณจะต้องเทอดมนเอาไว้เนือกลัว
ห่านลิ่งสอนเรอ อบรมไว้เรอในเว้น
ห่านลุดีศ ไมคดลิ่งควมยากเย็น
สอนไว้รู้จัดเจน เฝื่อนะ เฝื่อนั้น มิได้อพราง

ข้อความข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งจากเนื้อเพลงพระคุณที่สาม ซึ่งเน่าให้ลูกศิษย์ที่เคยคิดเอาไวเสมอว่า "ครุเป็นบุญมีพระคุณที่ต้องเทอดมนเอาไว้เนือกลัว เพราะห่านเฝ้าลุดีศชีวิตสอนลิ่งไว้เรอแยกแยะคิอชอบช่าดี" แต่ห่านกาลเวลาเปลือยนคั้น คั้นและวันเปลือยนไป ครุผู้มีพระคุณบางห่านกลับกลายเป็น "ครุจอมหนี" ที่เห็นลุดีศยเป็นเพียงเครื่องสงคิอหาเท่านั้น...

ที่มา: เช็ทซ์แลกรด EP.1 ย้อนตำนานควาโลกีย์ ครูที่นบงคัษยอับแลกรคคะแนน. (2560).

ไทยรัฐออนไลน์. สืบคั้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/935242>.

ภาพที่ 4.6: ตัวอย่างสื่อบุคคลโซเชียลมีเดียเชิงสร้างสรรค์ EP.2

เช็ทซ์แลกรด EP.2 แนะทวงรอดครุที่น คณดง เตือนแรง อย่าเอาสรีระไปท่าชัว!

โดย ไทยรัฐออนไลน์ 16 พ.ค. 2560 05:30

กระชากหน้ากอก ผศ.นบ ขอธบ นศ.สาวแลกรค!
อาชารยที่นลวงนบคิศึกษาเข่านมรดก นวรับแลกรค
ครุหวังู เช็ทซ์ในชวคิยสาวเด้นเสียวแลกรค!
หาลหวังวสเทือนอารมณี่ สเทือนควมเป็นไปของลิ่งคม

ชวควาควาโลกีย์ที่บรากลุณห่น่าลิ่งลางๆ ข้างคั้น คิอว่าเป็นเรอรรวที่ลุดนในลิ่งคมรับรูว่า มีเหตุการณี่เช่นนี้เกิดขึ้นแต่คุดคิเดบั้งหรือไม่วา เหตุการณี่ที่ครุใช้เช็ทซ์บงคัษยอับเพื่อแลกรคกับครุคั้นน อาจะเกิดขึ้นมกนหลายครั้งโดยที่คุดนไม่รู (อ่าน เช็ทซ์แลกรด EP.1 : เช็ทซ์แลกรด EP.1 ย้อนตำนานควาโลกีย์ ครูที่นบงคัษยอับแลกรคคะแนน)

ที่มา: เช็ทซ์แลกรด EP.2 แนะทวงรอดครุที่น คณดง เตือนแรง อย่าเอาสรีระไปท่าชัว!. (2560).

ไทยรัฐออนไลน์. สืบคั้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/939205>.

ทั้งนี้ จากข้อมูล 6 เดือน จากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ www.thairath.co.th พบว่า ทีมข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ทำสื่อบุคคลเผยแพร่บนเว็บไซต์รวมทั้งสิ้น 176 ตอน ซึ่งแบ่งเป็นสื่อบุคคลข่าวประเภทอธิบายความหรือไขความ (Interpretative Reporting) จำนวน 120 ตอน สื่อบุคคลแนวสืบสวนสอบสวน จำนวน 35 ตอน และสื่อบุคคลแนวสาระบันเทิง จำนวน 21 ตอน

นอกจากนี้ ทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ จะมีการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง คือ การนำเสนอสื่อบุคคลซีรีส์ โดยในรอบ 6 เดือน มีการนำเสนอสื่อบุคคลซีรีส์รวม 18 ซีรีส์ โดยมีประเด็นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนแรก คือ ประเด็นที่คิดขึ้นเอง อาทิ สื่อบุคคลซีรีส์ในหัวข้อ “รีคอน นักรบเหนือมนุษย์” ซึ่งรวมกันถึง 5 ตอน ส่วนที่สอง คือ ประเด็นที่อยู่ในกระแสที่เป็นข่าวประเด็นร้อน เช่น ข่าวคดีหญิงสาวฆ่าหั่น ในชื่อเรื่องสื่อบุคคลซีรีส์ “เปรี้ยวฆาตกรสวยหั่นศพ”

ทั้งนี้ สื่อบุคคลซีรีส์ส่วนใหญ่จะเป็นแนวสืบสวนสอบสวน ซึ่งสอดคล้องกับที่ คุณเอกสุภา วงษ์แก้วจันทร์ บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ ได้อธิบายไว้ว่า การทำสื่อบุคคลซีรีส์ จะมีการแบ่งตอนออกเป็นประเด็น และสื่อบุคคลที่อยากที่สุด คือ สื่อบุคคลเชิงสืบสวนสอบสวน เพราะต้องอาศัยความสามารถของนักข่าวอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ผลิตเนื้อหาในเชิงสืบสวนสอบสวนออกมาได้ไม่มาก เมื่อเทียบกับสื่อบุคคลในเชิงอธิบายความ

ตารางที่ 4.1: รายชื่อและประเภทสื่อบุคคลทีมเฉพาะกิจ เดือนมกราคม

วันที่	รายชื่อสื่อบุคคล	ประเภทประเภทสื่อบุคคล		
		อธิบายความ	สาระบันเทิง	สืบสวนสอบสวน
1 ม.ค. 60	10 ที่สุดข่าววิทยาศาสตร์ ปี 2559	✓		
2 ม.ค. 60	หล่อแซ่บ สุดเจ๋ง สร้างแรงบันดาลใจ! 5 คนดังแจ่มเกิดจาก 'ทีมข่าวเฉพาะกิจ'		✓	
3 ม.ค. 60	เด่น ดัง โดน รวมคดีคนมีชื่อเสียง ดิดคูก-ต้องค์คำพิพากษา ปี 2559	✓		
4 ม.ค. 60	ว้าวหายที่ไร้คอก! (เพราะจับไม่จริง) อีกรักศพต้องสังเวจรตุ้มรณะ?	✓		
5 ม.ค. 60	อหังการย่องเบาศาล แค่ฉกทรัพย์ หรือ หวังเป้าอื่น?	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทประพันธ์ที่เผยแพร่ทางวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ เดือนมกราคม

วันที่	รายชื่อสื่อบทประพันธ์	ประเภทสื่อบทประพันธ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
6 ม.ค. 60	รถไฟฟ้ามาหาชะเที! อัปเดตคืบหน้ารถไฟฟ้าทั่วกรุง ผ่านบ้านคุณเมื่อไหร่ได้ใช้?	✓		
7 ม.ค. 60	"...ไม่ชัดเจนก็ไม่ตาย!" ทะลวงด้านมืด ใต้ด้อม โจรฆ่า ปาดคอชิงไอโฟน	✓		
8 ม.ค. 60	คุณเคยเจอไหม? 10 เรื่องปวดตับ ปัญหาผู้บริโภคร้องเรียนมากที่สุด	✓		
9 ม.ค. 60	องอาจ ธรรมนิทา IN PARIS พระธัมชโย WHERE ARE YOU...?	✓		
10 ม.ค. 60	เบื้องหลังคลิปซึ่งน้ำตาไหล! จะเป็นอย่างไร เมื่อคนตายส่งข้อความให้คนอยู่? (ชมคลิป)	✓		
11 ม.ค. 60	ตามรอยพระบาท ร.10 EP.1 จากสนามรบสู่ความสงบสุข ณ พิษณุโลกสองแคว (ชมคลิป)	✓		
12 ม.ค. 60	ตามรอยพระบาท ร.10 EP.2 ยุทธภูมิสยบคอมมิวนิสต์ พระเจ้าอยู่หัวรบเคียงบ่าทหารกล้า	✓		
13 ม.ค. 60	หน่วยกำราบแอสแกเกอร์! เปิดใจขุนพลไซเบอร์แห่งทัพไทย กับศึกใหญ่ที่มองไม่เห็นศัตรู	✓		
14 ม.ค. 60	ไขประเด็นคาใจ 'บุหรี่ปั๊พ' กับสิ่งที่ทุกคนอยากรู้ (ตอน 1)	✓		
15 ม.ค. 60	"เขารักกันมาก..." สุดเศร้า นักบินกริฟเพนเพิ่งแต่งงาน 3 ปี รักเมียสุดหัวใจ!		✓	
16 ม.ค. 60	ตะลึง พ.ต.อ.ดุขฎิ เผย แก๊งดอกเบี๊ยโตทวีชัย มีนักการเมืองหญิงชื่อดังอยู่เบื้องหลัง			✓
17 ม.ค. 60	หวานหอม อันตรายน้อย! จับได้มายาคติบุหรี่ปั๊พ ควันไซมิงซ่อนพิช (ตอน 2)	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทประพันธ์ที่เผยแพร่ทางสื่อมวลชน เดือนมกราคม

วันที่	รายชื่อสื่อบทประพันธ์	ประเภทสื่อบทประพันธ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
18 ม.ค. 60	เล่นเดิมพันเสี่ยง! โดนต์ด์ทรัมป์ จะพา America กลายเป็น The ugly America again	✓		
22 ม.ค. 60	แหวกแนวสอนกฎหมาย เกมสุดแจ่มยช. เล่นแล้วไม่ถูกโกง ดึงสติใช้ชีวิต (ชมคลิป)	✓		
23 ม.ค. 60	เศรษฐกิจในคราบยาจากเตรียมหนาว สรรพากรลุยฟันนักชื้อปแบรนต์ตั้ง ระวังกระอักภาษี!	✓		
24 ม.ค. 60	จากฮั่วจัดเทศกาลหนัง สู่อินบอร์ลส์-รอยซ์ ไยปราบโกงต้องยืมมือฝรั่ง			✓
25 ม.ค. 60	โจรแจกหนัง EP.1 แฉเบื้องหลังเว็บดูหนังฟรี ไล่สูบผลงานชาวบ้าน สร้างรายได้อู้ฟู่!			✓
26 ม.ค. 60	โจรแจกหนัง EP.2 จับผู้ร้ายไร้ตัวตน หวังพึ่ง พ.ร.บ. คอมฯ ใหม่ บล็อกเว็บพันใจ			✓
27 ม.ค. 60	เปิดใจลูกหลานหญิงชราสุดแกร่ง พิพิธภัณฑ์จะเป็นอย่างไร ในวันที่ไร้ อ.วราพร?		✓	
28 ม.ค. 60	โจรแจกหนัง EP.3 ลูกถูกพราก เจ้าของลิขสิทธิ์ลาจาก แบบนี้หรือสังคมแบ่งปัน!		✓	
29 ม.ค. 60	หึง หยาม ชักดาบ!? เจาะปมฆ่าสาวทอม ทำไมต้องเหยียบฝั่งเปลือย			✓
30 ม.ค. 60	'ก้าวคนละก้าว' ถึง 'รพ.บางสะพาน' สะท้อนจุดบอด สธ.ไทย	✓		
31 ม.ค. 60	วิกฤติขาดหมอชนบท-เครื่องมือแพทย์ ปัญหาเรื้อรังระบบสาธารณสุขไทย	✓		
	รวม	19	4	5

ตารางที่ 4.2: รายชื่อและประเภทสื่อบทประพันธ์เดือนกุมภาพันธ์

วันที่	รายชื่อสื่อบทประพันธ์	ประเภทสื่อบทประพันธ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
1 ก.พ. 60	ขโมยภาพวาด ไม่จบแค่ลาออก ก.พ. ลั่น มีสิทธิ์ฟันเพิ่ม	✓		
2 ก.พ. 60	ซ้ารอยไม่รู้จบ! ใครคือไอ้โม่งลึกลับ รื้อกระเป๋ากะจุก ฉกทรัพย์ไหลตได้เครื่องบิน?			✓
3 ก.พ. 60	ย้อนคดีลักทรัพย์ในตำนาน หนุม 16 ฉกซาลาเปาลูกเดียวเพื่อน้อง	✓		
4 ก.พ. 60	สะเดาะขบวนการ ปั่น ไฮโซเส้นเงิน รับฝากทรัพย์ เจ้าพ่อยาเสพติด (ตัวจริง)			✓
5 ก.พ. 60	จับตาทุกฝีก้าว! ส่อง 'กำไลไฮเทค' คมจำเลยนอกห้องขัง แทนเงินประกัน	✓		
6 ก.พ. 60	เหนือมนุษย์ เคนตาย! สัมผัสหัวใจนักกรบริคอน ไฉนยอมเสี่ยงชีวิตแลกปีกที่ไร้เงิน? (ชมคลิป)	✓		
7 ก.พ. 60	"...ไม่ขีดขึ้นก็ไม่ตาย!" ทะลวงด้านมืด ไอ้ด้อม โจรฆ่าปาดคอชิงไอโฟน	✓		
8 ก.พ. 60	คุณเคยเจอไหม? 10 เรื่องปวดตับ ปัญหาผู้บริโภคร้องเรียนมากที่สุด	✓		
9 ก.พ. 60	องอาจ ธรรมนิทา IN PARIS พระธัมชโย WHERE ARE YOU...?			✓
10 ก.พ. 60	เบื้องหลังคลิปซึ่งน้ำตาไหล! จะเป็นอย่างไร เมื่อคนตายส่งข้อความให้คนอยู่? (ชมคลิป)			✓
11 ก.พ. 60	ตามรอยพระบาท ร.10 EP.1 จากสนามรบสู่ความสงบสุข ณ พิชณโลกสองแคว (ชมคลิป)	✓		
12 ก.พ. 60	ตามรอยพระบาท ร.10 EP.2 ยุทธภูมิสงบคอมมิวนิสต์ พระเจ้าอยู่หัวรบเคียงบ่าทหารกล้า	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทวิเคราะห์พิเศษ เดือนกุมภาพันธ์

วันที่	รายชื่อสื่อบทวิเคราะห์พิเศษ	ประเภทประเภทสื่อบทวิเคราะห์พิเศษ		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
13 ก.พ. 60	หน่วยกำราบแฮกเกอร์! เปิดใจขุนพลไซเบอร์แห่งทัพไทย กับศึกใหญ่ที่มองไม่เห็นศัตรู	✓		
14 ก.พ. 60	ไขประเด็นคาใจ 'บุหรี่ปั๊พ' กับสิ่งที่ทุกคนอยากรู้ (ตอน 1)	✓		
15 ก.พ. 60	"เขารักกันมาก..." สุดเศร้า นักบินกริฟเพนเพิ่งแต่งงาน 3 ปี รักเมียสุดหัวใจ!		✓	
16 ก.พ. 60	ตะลึง พ.ต.อ.ดุขฎิ เผย แก๊งดอกเบี๊ยโตทวีชัย มีนักการเมืองหญิงชื่อดังอยู่เบื้องหลัง			✓
17 ก.พ. 60	หวานหอม อันตรายน้อย! จับได้มายาคติบุหรี่ปั๊พ ควันโขมงซ่อนพิช (ตอน 2)	✓		
18 ก.พ. 60	เล่นเต็มพินเสียง! โดนัลด์ทรัมป์ จะพา America กลายเป็น The ugly America again	✓		
19 ก.พ. 60	แหวกแนวสอนกฎหมาย เกมสุดแจ่มยธ. เล่นแล้วไม่ถูกโกง ดึงสติใช้ชีวิต (ชมคลิป)	✓		
20 ก.พ. 60	เศรษฐกิจในคราบยาจกเตรียมหนาว สรรพากรลุยฟันนักช้อปแบรนดัดัง ระวังกระอักภาษี!	✓		
21 ก.พ. 60	จากฮั้วจัดเทศกาลหนัง สู่นินบอร์ลส์-รอยซ์ ไยปราบโกงต้องยืมมือฝรั่ง	✓		
22 ก.พ. 60	โจรแจกหนัง EP.1 แฉเบื้องหลังเว็บดูหนังฟรี ไล่สูบผลงานชาวบ้าน สร้างรายได้อู้ฟู!			✓
23 ก.พ. 60	โจรแจกหนัง EP.2 จับผู้ร้ายไร้ตัวตน หวังพิง พ.ร.บ. คอมฯ ใหม่ บล็อกเว็บพันใจ			✓
24 ก.พ. 60	เปิดใจลูกหลานหญิงชราสุดแกร่ง พิพิธภัณฑ์จะเป็นอย่างไร ในวันที่ไร้ อ.วราพร?	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทเฉพาะกิจ เดือนกุมภาพันธ์

วันที่	รายชื่อสื่อบท	ประเภทประเภทสื่อบท		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
25 ก.พ. 60	โจรแจกหนัง EP.3 ลูกถูกพราก เจ้าของลิขสิทธิ์ลา จาก แบบนี้หรือสังคมแบ่งปัน!	✓		
26 ก.พ. 60	หึง หยาม ชักดาบ!? เจาะปมฆ่าสาวทอม ทำไมต้อง เหยียดฝั่งเปลือย			✓
27 ก.พ. 60	'ก้าวคนละก้าว' ถึง 'รพ.บางสะพาน' สะท้อนจุดบอด สธ.ไทย		✓	
28 ก.พ. 60	วิกฤติขาดหมอชนบท-เครื่องมือแพทย์ ปัญหาเรื้อรัง ระบบสาธารณสุขไทย	✓		
	รวม	18	2	8

ตารางที่ 4.3: รายชื่อและประเภทสื่อบทเฉพาะกิจ เดือนมีนาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบท	ประเภทประเภทสื่อบท		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
1 มี.ค. 60	เปิดใจเจ้าของตึกร้างระฟ้า 'สาธรรยูนีค' อนุสรณ์ 20 ปี วิกฤติต้มยำกุ้ง	✓		
2 มี.ค. 60	เปิดใจป่าชาวสวนผู้มีรายได้ 3 พันต่อเดือน ไฉนยอม บริจาคที่ดิน 6 ไร่ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา?	✓		
3 มี.ค. 60	สำรวจความสุข เงินเดือน 1 ล้าน ของจริง หรือ แค่ PR โรงพยาบาล	✓		
4 มี.ค. 60	ส่งสัตว์คืนป่า หมัดก ฮ. ดิงโหม่งโลก 1 ชีวิตแลก 1 บทเรียน	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทเรียนเฉพาะกิจ เดือนมีนาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบทเรียน	ประเภทสื่อบทเรียน		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
5 มี.ค. 60	จับตาทุกฝีก้าว! ส่อง 'กาลีไฮเทค' คุ่มจำเลยนอกห้องขัง แทนเงินประกัน	✓		
6 มี.ค. 60	สำรวจจักรวาลใหม่ เทียบโลกกับ 7 ดาว Trappist-1 ความหวังลึ้นเจอเอเลี่ยน	✓		
7 มี.ค. 60	รีคอน นักรบเหนือนมนุษย์ EP.1 เหนื่อย หิว ง่วง ฝ่าภารกิจโหด 72 ชม. สุดท่าย	✓		
8 มี.ค. 60	รีคอน นักรบเหนือนมนุษย์ EP.2 ปลุกความกล้า ทำความกล้า! บททดสอบใจโค้งสุดท่าย	✓		
9 มี.ค. 60	รีคอน นักรบเหนือนมนุษย์ EP.3 น้ำตาลูกผู้ชาย! มิตรภาพ พระคุณครูฯ	✓		
10 มี.ค. 60	จอมล่าปิก เสียสละ กำยำ ผู้นำ ขวัญใจครู! 5 ที่สุดแห่งนักรบรีคอนรุ่น 47	✓		
11 มี.ค. 60	รำลึก เจ็ยส์สไตล์ ถามตรงถามแรง เกียรติภูมิแห่งสื่อมวลชน	✓		
12 มี.ค. 60	ตลก ฮา น้ำตาขี้ม! เก็บตกความทรงจำแสนหฤโหดกว่าจะเป็นนักรบรีคอน (ชมคลิป)		✓	
13 มี.ค. 60	รื้อทไวเลอร์หมาล่า (ฆ่า) ย้อนคดีขย้ำโหด เรียนรู้วิธีเอาตัวรอด	✓		
14 มี.ค. 60	ไขควงแทงหัวปอนด์ ฆาตกรรมในห้องมืด เปิดกลวิธีแกะรอยล่า ฆาตกร			✓
15 มี.ค. 60	ฟังจากปาก ผู้ผ่านนรกบนดิน 6 ปีไฟสงครามซีเรีย เด็ก 2 ล้านกำลังจะอดตาย	✓		
16 มี.ค. 60	ไขปริศนาหลักสูตร วปอ. EP.1 ม.เกษตรฯ แจงทุกมุมถูกแอบอ้างใช้ตราสัญลักษณ์ (คลิป)			✓

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทเรียนเฉพาะกิจ เดือนมีนาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบทเรียน	ประเภทสื่อบทเรียน		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
17 มี.ค. 60	ไขปริศนาหลักสูตร วปอ. EP.2 พิรุณอื้อ! โฆษณาชวนเชื่อ ค่าเรียนหลักแสน ไฉนไร้วุฒิ			✓
18 มี.ค. 60	ดูแลต้นไม้ไร้ความรู้ หันเหี้ยนตัดโกรน ฆ่าให้ตาย-สายไฟยิงพัวพัน	✓		
19 มี.ค. 60	รวมวีรกรรม บิ๊กกร่าง โข่วพาว จนชาวบ้านต้องจดจำฝังใจ	✓		
21 มี.ค. 60	ลูกชายถูกขู่ ลูกสาวไร้ที่พึ่ง พ่อฝรั่งทำผิดติดแบล็กลิสต์ ใช้ชีวิตเร่ร่อน	✓		
22 มี.ค. 60	ส่งกลับบ้านเกิด! เปิดเกณฑ์เนอร์เทศต่างชาติ ไฉนวิธีปลดแบล็กลิสต์เข้าไทย	✓		
23 มี.ค. 60	เปิดใจศรีสะเกษ ยอมชดน้ำมามาให้แฟนอิม พิสูจน์รักแท้แชมป์มวยโลก		✓	
24 มี.ค. 60	เรตติ้งครอบงำสื่อ ปีบรายการซ้ำซาก แข่งร้องเพลงเกลื่อนจอ		✓	
25 มี.ค. 60	สำรวจถนนรังสิต นครนายก EP.1 เจาะจุดเสี่ยง ยูเทิร์นมรณะ คนพื้นที่รู้ดี! (ชมคลิป)	✓		
26 มี.ค. 60	สำรวจถนนรังสิต นครนายก EP.2 คนประมาท หรือเส้นทางอันตราย?	✓		
27 มี.ค. 60	พิษกระเป๋าดังค์ออนไลน์ EP.1 ลูบคมศิลปินดัง! มือดีแฮกเฟซ หลอกต้มโหนดังค์ผ่านแอป			✓
28 มี.ค. 60	พิษกระเป๋าดังค์ออนไลน์ EP.2 เจาะจุดอ่อนหลอกโหนดังค์ผ่านแอป ไฉนหาตัวคนร้ายไม่ได้?			✓
29 มี.ค. 60	พิษกระเป๋าดังค์ออนไลน์ EP.3 ยักษ์ใหญ่เคลียร์ข้อคาใจ บทสรุปมหากาพย์โหนดังค์ผ่านแอป!			✓

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทเฉพาะกิจ เดือนมีนาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบท	ประเภทประเภทสื่อบท		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
30 มี.ค. 60	ขอตาน AEC EP.1 เขมรถึงพญา ไล่ล่านายหน้าค้ามนุษย์ ทารก1ด.ยังถูกใช้หาเงิน (ชมคลิป)			✓
31 มี.ค. 60	ขอตาน AEC EP.2 เปิดรายได้ ส่องทำเลทอง วงจรอุบาทว์ ป้มลูกขอเศษเงิน			✓
	รวม	19	3	8

ตารางที่ 4.4: รายชื่อและประเภทสื่อบทเฉพาะกิจ เดือนเมษายน

วันที่	รายชื่อสื่อบท	ประเภทประเภทสื่อบท		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
1 เม.ย. 60	พินตำนานรักแท้ที่เกาหลี มรสุมชีวิตรุ่ม ลูกเป็นมะเร็ง แฟนโรคหัวใจกำเริบ		✓	
2 เม.ย. 60	5 เดือนระทมทุกข์ สาวหือปาแก้วปากเบี้ยว กับชีวิตใหม่ไม่ต้องเร้นกายหลบตาใคร		✓	
3 เม.ย. 60	เรื่องลับๆ คนเป็นหมอ งานหนัก เสี่ยงคุก ซุกก๊ก ผิดจรรยาบรรณ	✓		
4 เม.ย. 60	แค่จะกลับบ้านยังมีเรื่อง! แท็กซี่ VS อุเบอร์ ถึงเวลาสาบหรือยัง?	✓		
5 เม.ย. 60	5 ปี 'บอส' กระทิงแดงชนตร.ตาย ดึงเซงหวังคนลี้ม หรือ ใครบกพร่อง!?			✓
5 เม.ย. 60	โปรดฟังอีกครั้งหนึ่ง ทำไมห้ามนั่งแค็บหวังดี ช่วยยาก โอกาสรอดศูนย์	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทประพันธ์พิเศษ เดือนเมษายน

วันที่	รายชื่อสื่อบทประพันธ์	ประเภทประเภทสื่อบทประพันธ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
6 เม.ย. 60	เลือกทางไหน!? หนูน-ตัน นิ่งกระบะแค็บ ชนตาย เฉลี่ย 4 ศพ หรือ ก.ม.รังแกคนจน	✓		
7 เม.ย. 60	เจ็บทั้งประเทศ! กระบะแค็บนั่ง2คน ดิลเลอร์บอก 'ไม่หมด คนซื้อประยุกต์ใช้เอง?	✓		
8 เม.ย. 60	'แค็บกว้าง นิ่งสบาย' วลีเด็ดเชลล์กระบะ โฆษณา เกินจริงหรือลูกค้าเข้าใจผิด?	✓		
9 เม.ย. 60	ปังเปรี้ยว The Mask Singer ขบถคอนเทนต์ โคลัมبسแห่งโทรทัศน์ยุคดิจิทัล		✓	
10 เม.ย. 60	รวมวิถีหลบเกณฑ์ทหาร เรียนนอก หอบหืด กะเทย วันเดียว แบบนี้ก็ได้หรือ?	✓		
11 เม.ย. 60	คิดเที่ยว เมืองดูไบ ต้องรู้! เคลียร์ชัดๆ กฎหมาย ห้ามคนแปลงเพศเข้าประเทศ	✓		
12 เม.ย. 60	เหยื่อมาแล้วฉบับ EP1 : ตีหมั่นก มาแล้วฉบับ ระวัง เป็นฆาตกรในเทศกาลสงกรานต์	✓		
13 เม.ย. 60	เหยื่อมาแล้วฉบับ EP 2 : วอน 'บิกตู' ใช้ ม.44 หนูนมาแล้วฉบับ จับขังคุก 7 วันทันที	✓		
14 เม.ย. 60	ข้อควรรู้ ก่อนคิดเล่นน้ำสงกรานต์ ฟังระวังภัยซ่อนเร้น รูดแหวน - แก้วหุทะเล	✓		
15 เม.ย. 60	ข้อควรรู้ ก่อนคิดเล่นน้ำสงกรานต์ ฟังระวังภัยซ่อนเร้น รูดแหวน - แก้วหุทะเล	✓		
16 เม.ย. 60	โอยเย็นเจี๊ยบ! สาดน้ำเย็น ราดน้ำแข็ง คนโดนเสียงตาย พวกพิเรนทร์เสียงขึ้นโรงพัก	✓		
17 เม.ย. 60	เกร็ดวันสงกรานต์ วัฒนธรรมไทยผิดแผกจากเดิม หรือ?	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบันเทิงเฉพาะกิจ เดือนเมษายน

วันที่	รายชื่อสื่อบันเทิง	ประเภทสื่อบันเทิง		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
18 เม.ย. 60	นั่งนิ่งวิ่ง 90 รถตู้ปั่นระงมหัวนหลับใน ผู้โดยสารอึ้ง ใจแต่ถึงช้า	✓		
19 เม.ย. 60	คนเดินทางต้องรู้! ไขข้อข้องใจ ‘มินิบัส’ พระเอก ใหม่แทน ‘รถตู้’ ปลอดภัยกว่าจริงไหม?	✓		
20 เม.ย. 60	ชุดชีวิตทอมโฮกุน สุ่มหาคาพย์คดีโกงประชาชน 50 ล้าน ทำไมถึงมีวันนี้?			✓
21 เม.ย. 60	ถอดรหัส ยุทธการ Trump's Attack ชนวน สงครามโลกครั้งที่ 3 หรือ แค่ล็กไก่	✓		
22 เม.ย. 60	ยุคโซเซียลบูม! โฉนศิลป์ไทยรุ่นใหม่ยัง (กล้า) ก๊อบเพลงต่างชาติ?		✓	
23 เม.ย. 60	เปิดเล่มที่ท้าววิรุฎ (หลอก) ระวังเจอเท! ได้แค่ชะโงก ท้าวให้เจ็บใจ	✓		
24 เม.ย. 60	ไซรส์สืบระห่ำEP.1 เจาะชีวิตนักสืบ หักเหลี่ยม อิทธิพลเถื่อน VS แผนหญิงงาม	✓		
25 เม.ย. 60	ไซรส์สืบระห่ำEP.2 เครียด เสี่ยง อำพรางล้อซื้อ ยา ชีวิตนักสืบปิดทองฐานพระ	✓		
26 เม.ย. 60	เปิดดินแดนลึกลับ เกาหลีเหนือ ผ่านมุมเมืองน่าเที่ยว ยามเฉียดสงครามนิวเคลียร์	✓		
27 เม.ย. 60	คุณตกเป็นเหยื่ออยู่หรือไม่? รู้ทันไวรัสการตลาดโซ เชียล ปั่นกระแสหัวใจ	✓		
28 เม.ย. 60	หมากลับฝ่าดงศัตรู! เรือดำน้ำอาวุธพิฆาตสหรัฐฯ แผนสยบอหังการเกาหลีเหนือ	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทเฉพาะกิจ เดือนเมษายน

วันที่	รายชื่อสื่อบท	ประเภทประเภทสื่อบท		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
29 เม.ย. 60	ขนส่งเกียรติ R สอบใบขับขี่ผ่าน ร.ร.เอกชน อบรม 15 ชม. สร้างจิตสำนึกได้จริงหรือ?	✓		
30 เม.ย. 60	โพล้อีก! เทื่อโซคร้ายถูกแอกเฟซ ลวงโอนตั้งค้ผ่าน แอป คนร้ายส้ขาหลอกจับตัวยาก	✓		
	รวม	25	4	2

ตารางที่ 4.5: รายชื่อและประเภทสื่อบทเฉพาะกิจ เดือนพฤษภาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบท	ประเภทประเภทสื่อบท		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
1 พ.ค. 60	สวยสุดในไทย! ทุ้มสืบล้นบรรจงแต่งสถานีสนาม ไชย จำลองกำแพงวังใส่ใต้ดิน	✓		
2 พ.ค. 60	บาปบริสุทธิ์มินิแดง EP.1 สาวสวยวิ่งตามฝัน แอร์โฮสเตส หนุ่มซึ่งมินิชนย์บดบอนาคตวูบ	✓		
3 พ.ค. 60	บาปบริสุทธิ์มินิแดง EP.2 มีใบขับขี่ 4 ด. ควบปอร์ เซ่ชนซ้่า 10 วันยังไม่ตั้งข้อหา			✓
4 พ.ค. 60	บาปบริสุทธิ์มินิแดง EP.3 ซึ้งใจ! สภานายยื่นมือบ้ ยิตทรัพย์ กยศ. จ่อพักหนี้ (ชมคลิป)	✓		
5 พ.ค. 60	บาปบริสุทธิ์มินิแดง EP.4 โอละพ่อ! ไชปริศนาปอร์ เซ่ 1 คั่น ไฉน 2 ทะเบียน?			✓
6 พ.ค. 60	บาปบริสุทธิ์มินิแดง EP.5 ชลวิทย์ช่วย 2 หน้ ประกันจ่ายแสน เทื่อปอร์เซ่ชีวิตเปลี้ยน	✓		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทประพันธ์พิเศษ เดือนพฤษภาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบทประพันธ์	ประเภทประเภทสื่อบทประพันธ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
7 พ.ค. 60	จัดเต็ม! ผนึกกำลัง 4 เหล่าทัพ ขนยุทธโศภนกรณียิงสนั่นกลางอ่าวไทย	✓		
8 พ.ค. 60	ไขปริศนา สก๊วชชี ฟองน้ำตะมุตะมิ ของเล่นสุดฮิต ไขจนราคาแพง เด็กเสี่ยงพัฒนาการช้า	✓		
9 พ.ค. 60	หลบตั้งหลัก? ยุงปลุกปั่น? ไขทุกข้อครหา โฆษกศิษย์ฯ ธรรมกาย (ชมคลิป)		✓	
10 พ.ค. 60	สายเลือดทหาร ผื่นขับบินไอพ่น จีรภพ ภูริเดช มือตีกองปราบฯ ขึ้นเทพสืบสวน		✓	
11 พ.ค. 60	อดอยาก ไล่ฆ่า ช่มชืด นับล้านหนี้รูดชูดานใต้ เปิดใจนางฟ้าไทยรูดช่วยเหลือ (ชมคลิป)	✓		
12 พ.ค. 60	ค้ำกามแม่ฮ้องสอน ย้อนวลี 'ตกเขี้ยว' ส่งเด็กบ้ำเรอ นาย ไม่หายจากสังคม?	✓		
13 พ.ค. 60	เปิดใจ รปภ. ภัยพิการ แต่ใจเทวดา ถูกวัยรุ่น 8 คนรุมสกรัม แต่ให้อภัย (ชมคลิป)	✓		
14 พ.ค. 60	เปิดใจพ่อผู้ขายทุกอย่างช่วยลูก สถิติชี้หมอบใหม่ งานหนัก เสี่ยงอุบัติเหตุ	✓		
15 พ.ค. 60	เช็ทซ์แลกเกรด EP.1 ย้อนตำนานดาวโลกีย์ ครูหื่น บังคับศิษย์อึบแลกคะแนน	✓		
16 พ.ค. 60	เช็ทซ์แลกเกรด EP.2 แนะนำทางรอดครูหื่น คนดังเตือนแรง อย่าเอาสรีระไปทำชั่ว!	✓		
17 พ.ค. 60	2 ปี คลอด ก.ม.อุ้มบุญ ไร่เงาทำในไทย ย้ายฐานปั๊มลูกประเทศเพื่อนบ้าน	✓		
18 พ.ค. 60	โฆษณา ราคา ดาราเล่นใหญ่! เจาะทุกจุดอ่อน กระทั่ง คุณได้อะไรจากดรามานี้?		✓	

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทเรียนเฉพาะกิจ เดือนพฤษภาคม

วันที่	รายชื่อสื่อบทเรียน	ประเภทประเภทสื่อบทเรียน		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
19 พ.ค. 60	วงการทันตแพทย์ร้อนฉ่า! ก.ม. ควบคุม เครื่อง X-ray ประโยชน์ตกอยู่ที่ใคร?	✓		
20 พ.ค. 60	ใช้ที่ไหนอย่างล้างมือ นี่เครื่องนับเหรียญ ฟังคน ออกแบบ แจงทุกมุมดีไซน์	✓		
21 พ.ค. 60	เปิดประวัติเฮียน คู่มเจ้าหลวงเมืองแพร่ กับที่มา 168 วิญญาณขอปลดปล่อย	✓		
22 พ.ค. 60	750ครั้งต่อปี! บินยุโรปต้องรู้ หลุมอากาศวันฟ้าใส ภัยเงียบต้องระวัง (ชมคลิป)	✓		
23 พ.ค. 60	รอดหรือร่วง! สามภรรยา ป.โททิ้งเงินเดือน 2 แสน มาเป็นชานาทั้งที่ปลูกข้าวไม่เป็น	✓		
24 พ.ค. 60	140 ชนิด! ลาวปลูกกล้วยซุ่มสารเคมี ทุนจีนรุกคืบ เสี่ยงรายผวาตรวจเลือดชาวสวน	✓		
25 พ.ค. 60	แสบ มัน ฮา สารพัดวิธีโกงสอบ ยุคโบราณที่รู้แล้ว ต้องอึ้ง...ทำไปได้!	✓		
26 พ.ค. 60	แฉกลเม็ดโกงข้อสอบ ใช้เพจเจอร์ มีจิงหะ ชุกซ่อน ยันของสงวน	✓		
29 พ.ค. 60	เชื่อมั่นความยุติธรรม 7 ปีสู้คดีแพะซ้อนแพะ 15 ปี รอคอยได้อยู่ร่วมกัน		✓	
30 พ.ค. 60	มหากาพย์แชนด์ดูโง EP.1 ทุกข์แทบขาดใจ! เปิด เรื่องราวเหยื่อผูกคอตาย			✓
31 พ.ค. 60	มหากาพย์แชนด์ดูโง EP.2 สุดปวดใจ ชายที่ดินแลก หนี้! เผยคืบหน้าล่าสุดจากปาก DSI			✓
	รวม	21	4	4

ตารางที่ 4.6: รายชื่อและประเภทสื่อบทสัมภาษณ์พิเศษ เดือนมิถุนายน

วันที่	รายชื่อสื่อบทสัมภาษณ์	ประเภทประเภทสื่อบทสัมภาษณ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
1 มิ.ย. 60	เลือดสาดกระเซ็น! รวม 2 คดีสยองขวัญ ข่าห์นศพ ในตำนาน อ้ามฮิตเล่าขานไม่รู้ลืม	✓		
2 มิ.ย. 60	เปรี้ยวฆาตกรสวยหั่นศพ EP.1 ต้องมีมากกว่าหนึ่ง ฆ่าสยองจำไม่เลือน			✓
3 มิ.ย. 60	เปรี้ยวฆาตกรสวยหั่นศพ EP.2 รื้อคดีพร้อม ผัวเก่า เปรี้ยว คลายปมโศกอาฆาตฆ่าต้องหั่น?			✓
4 มิ.ย. 60	เปรี้ยวฆาตกรสวยหั่นศพ EP.3 รู้จัก'พันโท'เซ'เจ้า พ่อทรงอิทธิพลแหล่งคุ้มหัวสาวฆ่าหั่นศพ	✓		
5 มิ.ย. 60	มหากาพย์รถหรู EP.1 แฉแก๊งค์คาร์ลเถื่อนหมื่นล้าน โยงปีกเนม อติตรมต. 108 ชรก.			✓
6 มิ.ย. 60	มหากาพย์รถหรู EP.2 แฉชั้นตอนแก๊งงาบหมื่นล้าน คนตั้งหนาวแจงไม่ซัดโดนด้วย!			✓
7 มิ.ย. 60	ขาใหญ่ มะเข็ยาว มิจริง? นักโทษหญิง เปิดทุก ซอกมุมชีวิตหลังลูกกรง	✓		
8 มิ.ย. 60	คดีฆ่าโปกบุนสามเณรปลื้ม สื่อเขย่าวงการสงฆ์ เงิน บุญผีไปตย้อแย้ง	✓		
9 มิ.ย. 60	ถูกหยามตั่งตั่งเจอสอยร่วง! น้องโรส นักมวยระยะ ขอ 3 ปีเก็บตั่งค้อพ้อม (ชมคลิป)		✓	
10 มิ.ย. 60	ชำแหละอนาคต Brexitหลังซัยชนะบนความพ่าย แพ้ พันธงไม่เกิน1ปี เลือกตั่งใหม่	✓		
11 มิ.ย. 60	พี่สาวเผยชีวิตหลังคุก เปรี้ยวมือฆ่าหั่นศพ พร้อมคลี ปมทำไมน้องตั่งโหดร้าย	✓		
12 มิ.ย. 60	ได้แค่เสาคาน ใช้ 2 ล้าน สานฝันสร้างบ้านใหม่ ยาย 89 เครียด หนีเพิ่ม-ขอเงินคืน		✓	

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทสัมภาษณ์เฉพาะกิจ เดือนมิถุนายน

วันที่	รายชื่อสื่อบทสัมภาษณ์	ประเภทประเภทสื่อบทสัมภาษณ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
13 มิ.ย. 60	จำได้ไหม? หนัวร์แพร์ที่เคยดั่งกระฉ่อน ไม่ช่วย น้องสาวพิศกระซิบ ชาวบ้านมโนจริงหรือ	✓		
14 มิ.ย. 60	เสียว สยอง ระทึก! บทเรียนอุบัติเหตุสร้างรถไฟฟ้า ใครรับผิดชอบ?	✓		
15 มิ.ย. 60	แท็กซี่ไม่ตัดน้ำไฟ! ราชการชกดาบหลายพันล้าน อ้างงบประมาณพอ กระทรวงคุณครูอันดับ 1	✓		
16 มิ.ย. 60	ขงกลาง 5 แสนชิม! แก๊งเงินรับจ้างกดไลค์ ไขข้อ สงสัยพวกเขาทำอะไรกัน?	✓		
17 มิ.ย. 60	นี่หรือตักอับ? เปิดบ้านลุงเอี่ยม ขอทานเงินล้าน ชีวิตใหม่ ไม่เชื่อก็คือต้องเชื่อ!		✓	
18 มิ.ย. 60	นินจา เนื้อเมฆ ส้มตก เจาะลึกปม ชื้อชาย ตำแหน่งตำรวจ มีจริงหรือ!?			✓
19 มิ.ย. 60	เปิดอกคุย อภิสัทธี ถูกระงับเขียน THE STANDARD เมื่อคนรัก ปชต.ปิดกั้นพื้นที่	✓		
20 มิ.ย. 60	เจาะชีวิตอาชีพโบกรถ แท้จริงเพื่อสิ่งใด ไฉนต้องอยู่ ประจำตามคอนโด	✓		
21 มิ.ย. 60	เพศฆาตตกงาน โทษประหารมีไว้ชู้!? มองย้อน 8 ปี นาที่ประหารนักโทษคนสุดท้าย	✓		
22 มิ.ย. 60	750ครั้งต่อปี! บินยุโรปต้องรู้ หลุมอากาศวันฟ้าใส ภัยเงียบต้องระวัง (ชมคลิป)	✓		
23 มิ.ย. 60	โคมา จิตหลุด พบพระพุทธเจ้า? ปาฏิหาริย์ หนุ่ม ป่วยเฉียดตายใช้ชีวิตประมาท	✓		
24 มิ.ย. 60	เจาะอาชีพรับหัวของ EP.1 ริงช้อปซิงของ Sale รายได้ผู้ฟู่หลักแสนต่อเดือน			✓

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ): รายชื่อและประเภทสื่อบทประพันธ์พิเศษ เดือนมิถุนายน

วันที่	รายชื่อสื่อบทประพันธ์	ประเภทประเภทสื่อบทประพันธ์		
		อธิบาย ความ	สาระ บันเทิง	สืบสวน สอบสวน
25 มิ.ย. 60	เจาะอาชีพรับหัวของ EP.2 ไชยผลกระทบลูกโซ่ ใคร ได้ใครเสีย แฟร์ใหม่ซื้อขายแบบนี้?			✓
26 มิ.ย. 60	ลูกจ้างฝากเงิน 8 หมื่น เข้า 4 หมื่น ตร.แจ้งลัก ทรัพย์ แบงก์ยังไม่พบทุจริต?			✓
27 มิ.ย. 60	ไม่เคยมีเรื่องเสียใจ! เปิดใจพี่น้องจุนนศ.ทำงาน รพภ. เผยวิธีเลี้ยงลูกอย่างไรให้ได้ดี		✓	
28 มิ.ย. 60	สุดอึ้ง! วิกฤตขยะทะเลไทย กินสัตว์ทะเลเหมือนกิน พลาสติก อันตรายกับชีวิตอย่างไร?	✓		
29 มิ.ย. 60	สุดจำทน! "รู้มั๊ย ครูต้องเจออะไรบ้าง" เปิดใจครูช่าง กล ตามเชิดวีรกรรมลูกศิษย์นอกกรีตล่าสุดจากปาก DSI	✓		
30 มิ.ย. 60	เสียสละ เสียงตาย จำเลยสังคม! ฟังอีกมุม รพท. แจงโอทีหลักแสน เปิดฐานเงินเดือน	✓		
	รวม	18	4	8

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการการผลิตสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษาจากผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) กับบุคคลที่ทำงานในสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ และวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการจำแนกประเภทสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ www.thairath.co.th ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2560 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาการผลิตสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ และ เพื่อศึกษานำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ โดยสามารถสรุปประเด็นการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนตามคำถามวิจัยที่ตั้งไว้ คือ กระบวนการการผลิตสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์เป็นอย่างไร และการนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า กระบวนการผลิตสื่upข้าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ได้มีการแบ่งกระบวนการผลิตออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ประกอบด้วย ขั้นตอนก่อนผลิต ขั้นตอนระหว่างผลิต และขั้นตอนหลังผลิต

สำหรับขั้นตอนก่อนการผลิต จะเริ่มต้นด้วยการ กำหนดประเด็นการคัดเลือกแหล่งข่าว และการติดต่อประสานงานสำหรับการคัดเลือกประเด็นข่าวนั้น มีวิธีการคัดเลือก 2 วิธี คือ เลือกลงจากประเด็นที่เป็นกระแสข่าวอยู่ในขณะนั้น และ ประเด็นที่คิดขึ้นเอง ซึ่งทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ จะให้ความสำคัญกับประเด็นที่คิดขึ้นเองเป็นพิเศษ เนื่องจากจะเป็นสื่upเดี่ยว ที่ไม่มีใครเคยนำเสนอมาก่อน จึงมีเวลาในการทำงานทุกขั้นตอนได้อย่างเต็มที่ และที่ผ่านมาสื่upที่คิดขึ้นเองมักจะเลือกมานำเสนอในรูปแบบสื่upซีรีส์ จำนวน 2-5 ตอน ซึ่งแต่ละตอนจะคัดแยกด้วยประเด็นที่นำเสนอ คือ ที่มาที่ไปของประเด็นปัญหา หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ปัญหาอุปสรรค หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น และการนำเสนอแนวทางการแก้ไข หรือทางออกของปัญหา ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ผู้ที่ตัดสินใจเลือกประเด็นต่างๆ มานำเสนอนั้นคือ บรรณาธิการข่าวเฉพาะกิจ หรือ Gatekeeper ยกเว้นกรณี ที่มีประเด็นร้อนที่สังคมกำลังให้ความสนใจ ทีมงานเฉพาะกิจ ก็มีความจำเป็นต้องเข้ามาผลิตสื่upในประเด็นนั้น ๆ ด้วย อาทิ กรณีข่าว “เปรี้ยวสวยหั่นศพ” ซึ่งสื่upของทีมงานเฉพาะกิจประเด็นนี้มีการนำเสนอต่อเนื่องกันถึง 5 ตอน

ส่วนการคัดเลือกแหล่งข่าว จะมีเกณฑ์การคัดเลือกจาก แหล่งข่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสามารถตัดสินเรื่องราวนั้น ๆ ได้ เช่น บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ อาทิ อธิบดี กระทรวง ทบวง กรม เจ้าหน้าที่รัฐ เป็นต้น ส่วนการติดต่อประสานงานจะมีการติดต่อใน 3 รูปแบบ คือ ติดต่อโดยตรงผ่านโทรศัพท์มือถือ ติดต่อผ่านประชาสัมพันธ์ และติดต่อด้วยการทำหนังสือส่งไปที่หน่วยงาน สำหรับขั้นตอนนี้ จะเป็นขั้นตอนที่พบอุปสรรคมากที่สุด เนื่องจากการทำสื่อบุคคลของทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ นั้นมีเงื่อนไขเรื่องเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ แหล่งข่าวบางรายก็เลือกที่จะตัดขาดการติดต่อสื่อสารหรือปฏิเสธที่จะให้ข้อมูล เนื่องจากมีประเด็นที่เป็นแง่ลบต่อตัวเองและองค์กร อย่างไรก็ตาม นักข่าวจะใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยการการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องคนอื่น ในระดับรองลงมา หรือสูงขึ้นไป หรือเสนอทางออกด้วยการปกปิดชื่อผู้ให้ข่าวเพื่อลดแรงกดดันจากองค์กรของแหล่งข่าว

ขั้นตอนระหว่างผลิต จะประกอบไปด้วย การสัมภาษณ์ หรือการลงพื้นที่ทำข่าว ซึ่งหากเป็นข่าวสืบสวนสอบสวน บางครั้งทีมข่าวเฉพาะกิจ จะเลือกใช้วิธีการอำพรางตัวเข้าหาข้อมูล โดยไม่แสดงตนเป็นนักข่าว เนื่องจากต้องระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน แต่หากเป็นการนัดสัมภาษณ์บุคคล ก็จะเปิดเผยตัว จากนั้นเมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ก็จะนำข้อมูลทั้งหมด ซึ่งประกอบไปด้วยภาพถ่าย คลิปวิดีโอ และเนื้อหา มาเรียบเรียงตามความเหมาะสม โดยสิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวัง คือ การฟ้องร้องหมิ่นประมาท หากเป็นสื่อบุคคลที่เป็นเรื่องของคุณขัดแย้ง นักข่าวต้องสัมภาษณ์แหล่งข่าวทั้งสองด้าน เพื่อป้องกันการฟ้องร้อง ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง นอกจากนี้ ทางสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ยังให้ความสำคัญกับเรื่อง “ลิขสิทธิ์” ที่มาของภาพ คลิป วิดีโอ โดยมีการแบ่งระบบการเลือกงานใช้ภาพหรือคลิปออกเป็น 3 แหล่งที่มา ประกอบด้วย 1) ภาพจากคลังภาพไทยรัฐ 2) จากตัวนักข่าวหรือช่างภาพ ที่ออกไปทำข่าว และ 3) ซึ่ภาพจากต่างประเทศ นอกจากนี้ ไทยรัฐยังมีระบบฐานข้อมูลที่สามารถใช้งานคลังข้อมูลจากสื่อทั้ง 3 หน่วยงาน คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ไทยรัฐทีวี และสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ ซึ่งหลอมรวมสื่อเป็น “ไทยรัฐกรุ๊ป” ได้ด้วย ซึ่งการหลอมรวมสื่อของไทยรัฐนั้น นอกจากรูปภาพ คลิปวิดีโอแล้ว ยังสามารถแบ่งปันเนื้อหาข้อมูลข่าวได้อีกด้วย ซึ่งการหลอมรวมดังกล่าว สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ นั้น นับว่าได้ประโยชน์อย่างมาก เนื่องจากสามารถนำข้อมูลภาพนิ่ง ของหนังสือพิมพ์ คลิปวิดีโอ จากไทยรัฐทีวี มานำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ได้ นอกจากนี้ หน่วยงานไทยรัฐ ยังให้ความสำคัญกับการตรวจคำผิด โดยมีปฎิบัติด้วย ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เนื่องจากไทยรัฐเป็นสื่อใหญ่ระดับประเทศ หากมีคำผิดที่ให้ความหมายผิดเพี้ยนออกสู่สาธารณชน จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ในฐานะผู้นำด้านสื่อสารมวลชน

ขั้นตอนหลังการผลิต สื่อบุคคลของทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ จะนำเสนอทุกวัน วันละ 1 เรื่อง หากเป็นสื่อบุคคล ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า จะมีการนำเสนอต่อเนื่อง เฉลี่ยอยู่ที่ 2 -3 ตอน ซึ่งมากที่สุด มีทั้งหมด 5 ตอน โดยหลังจากการเผยแพร่ไปแล้ว ก็จะนำข่าวไปเผยแพร่ต่อยังโซเชียล

เน็ตเวิร์ค ประกอบด้วย Facebook และ Twitter และ Instagram เพื่อให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะในเฟซบุ๊กของไทยรัฐ ปัจจุบันมีผู้กดไลค์และติดตาม มากกว่า 8 ล้านคน

ส่วนคำถามวิจัยที่ว่า การนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่อบริษัทข่าวของทีเอ็มเอพี กิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไรนั้น จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนยอมรับว่า การทำงานเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อนมาก โดยมีเงื่อนไขเรื่องเวลาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังต้องเพิ่มพูนความรู้ และเปิดรับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ หากมีประเด็นอะไรที่เป็นกระแสสังคม ก็จำเป็นต้องรับนำเสนอข้อมูลในประเด็นนั้น ๆ อย่างทันที่ ด้วยการหลอมรวมข้อมูลจากสื่อในเครือไทยรัฐกรุ๊ป มาใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ แต่ในภาพรวมของทีเอ็มเอพี กิจ นั้น ยังคงยึดหลักการของ “ความน่าเชื่อถือ” ถึงแม้ในปัจจุบัน จะมีประเด็นที่เกิดขึ้นจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค แต่ทีเอ็มเอพี กิจ จะมีการตรวจสอบข้อมูลจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค นั้น ๆ แล้วนำมาพิจารณา อาทิ สื่อบริษัท เรื่อง “สองประเด็นร้อน! 'แตงนิสิตนอกเวลาเรียน' เหมาะสมหรือไม่?” ถึงแม้จะเป็นประเด็นจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค แต่ก็ได้มีการตรวจสอบข้อมูล มีการสัมภาษณ์ มีแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้

อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาจากภาพรวมสื่อบริษัททั้งหมดในรอบ 6 เดือนของทีเอ็มเอพี กิจ พบว่า มีสื่อบริษัทสืบสวนสอบสวน ไม่มากนัก รวม 34 ชิ้น แต่ในส่วนสื่อบริษัทประเภทอธิบายความหรือไขความ (Interpretative Reporting) มีมากถึง 119 ชิ้น สาเหตุ มาจากสื่อบริษัทอธิบายความหรือไขความ มีขั้นตอนการทำงานไม่ยากเท่าสื่อบริษัทสืบสวนสอบสวน นอกจากนี้การทำสื่อบริษัทในลักษณะสืบสวนสอบสวน ยังมีหลายสาเหตุให้กังวล เช่น ผู้สื่อข่าวต้องเสี่ยงอันตรายในการอำพรางตัวหาข่าว ความเสี่ยงที่จะเกิดข้อพิพาทในการฟ้องร้อง จึงหาวิธีการป้องกันด้วยการสัมภาษณ์แหล่งข่าว 2 ด้าน ส่งผลให้ต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงาน หรือทำหนังสือขอสัมภาษณ์กับหน่วยงานราชการ

5.2 การอภิปรายผล

การทำงานในสื่อออนไลน์ ของทีเอ็มเอพี กิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ นั้น สอดคล้องกับแนวคิด เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกระบวนการสื่อข่าวจากการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเทคโนโลยี ส่งผลให้รูปแบบในการทำงานเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยที่เห็นเด่นชัด คือ 2 ส่วน คือ วิธีการทำงาน และการคัดเลือกประเด็น

สำหรับกระบวนการทำงานของทีเอ็มเอพี กิจ จะมีส่วนผสม Traditional Journalism คือ ผู้ที่กำหนดวาระข่าวสาร แต่กองบรรณาธิการ และการนำเสนอผลงาน สอดคล้องกับแนวคิด “หลอมรวม” (Convergence) กับสื่อเดิม ซึ่งเป็นแนวทางการปรับตัวขององค์กรข่าวในยุคการสื่อสารดิจิทัล (Deuze, 2001; Harper, 1998 และ Pavlik, 1999) คือ การปฏิวัติของงานวารสารศาสตร์ (Revolution in Journalism) ที่มีการหลอมรวม (Convergence) กับสื่อเดิม คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี เข้ากับสื่อใหม่ อย่างข่าวออนไลน์ โซเชียลมีเดีย เช่น Facebook

Twitter Instagram หรือ Line ที่เป็นผลมาจากเทคโนโลยีสื่อออนไลน์ มีความเชื่อมต่อข้อมูลมีปฏิสัมพันธ์ การผลิตสื่อมีมิติเดียวเป็นการสื่อสารสองทางร่วมกับผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าว และผู้รับสาร โดยมีประเด็นสำคัญ คือ กระบวนการสื่อข่าวแบบหุ้นส่วน (Partnership)

ส่วนการคัดเลือกประเด็นนั้น ทีมเฉพาะกิจจะมีการคัดเลือกแบ่งเป็น 2 มิติ ตามแนวคิดกระบวนการทำข่าวแบบใหม่ (Skoler, 2009 และ Bradshaw, 2007) โดยให้ความสำคัญใน 2 มิติ คือ เร็ว และลึก โดยใช้วิธีการรายงานข่าว (Article/ Package) ระหว่างการทำหน้าที่ในมิติเร็ว และลึกของสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นการตัดสินใจของกองบรรณาธิการในการคัดเลือกข่าวและข้อมูลที่จะนำมาเสนอผลิตเป็นสื่อบูชา หรือสื่อบูชาออนไลน์ โดยมีคุณค่าของการผลิตที่มากขึ้น โดยมีความสมบูรณ์ของเนื้อหาตามประเด็นที่ต้องการนำเสนอ โดยหากประเด็นนั้นเป็นประเด็นสาธารณะที่ประชาชนให้ความสนใจ ก็จะมีการนำเสนอสื่อบูชาในเรื่องนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง ตามความต้องการของผู้ชม (Audience) แต่ในขณะเดียวกัน หากเป็นประเด็นที่คิดขึ้นเอง ทีมเฉพาะกิจจะนำเสนอสื่อบูชาเป็นซีรีส์ สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการนำเสนอในเชิงลึก โดยอาศัยแนวคิดเรื่อง คุณภาพของข่าว (Quality of News) เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วย มีความถูกต้อง มีความสมดุลเป็นธรรมชาติ กระชับตรงประเด็น เป็นกลาง มีที่มาที่ไป และมีการใช้ภาษาที่ดี

จะเห็นว่า สำนักข่าวไทยรัฐ ยังคงให้ความสำคัญกับผู้ชม ถึงแม้ทีมเฉพาะกิจ จะมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Lasswell (1948) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันก็ได้ ที่ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสื่อว่าอยู่ 3 ประการ คือ 1) หน้าที่ในการสังเกตการณ์และรายงานสภาพแวดล้อมทางสังคม (Surveillance of the Environment) 2) หน้าที่ในการประสานสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ให้รวมตัวกันอยู่ได้ (Correlation of the Different Parts of Society in Responding to Environment) และ 3) หน้าที่ในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Transmission of Social Heritage from One Generation to the Next)

ส่วนข้อสังเกต จากคำอธิบายขั้นตอนการทำงานทีมเฉพาะกิจนั้น จะเห็นได้ว่าการให้น้ำหนักกับเรื่องความถูกต้อง และความแม่นยำของข้อมูลที่ต้องลึกและรอบด้าน แต่เมื่อสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวทีมเฉพาะกิจ กลับพบปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าถึงแหล่งข่าว หรือการติดต่อประสานงานส่งผลให้การทำงานเกิดความล่าช้า หรือได้ประเด็นสำคัญไม่ครบถ้วน ซึ่งถือเป็นข้อผิดพลาดอย่างหนึ่งที่ทีมเฉพาะกิจสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ไม่ได้บอกไว้

นอกจากนี้การที่บรรณาธิการข่าวให้สัมภาษณ์ ยอมรับว่า ผู้สื่อข่าวในทีมเฉพาะกิจหลายคนมีปัญหารื่องประสพการณ์ ก็อาจจะส่งผลให้การได้มาของข้อมูลนั้นไม่ลึกและรอบด้านเพียงพอ ผู้วิจัยเห็นว่า การทำสื่อบูชาแต่ละชิ้น หากจะต้องการให้ลึกและรอบด้าน จำเป็นต้องใช้เวลาในการผลิตมากกว่าการนำเสนอสื่อบูชาทุกวัน ซึ่งถือเป็นข้อจำกัด ในการทำงานอย่างหนึ่ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) การศึกษาวิจัย “กระบวนการการผลิตสื่upข้าวของทีมงานเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์” เป็นเพียงการศึกษาจากสัมภาษณ์ บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวจากสื่อที่เดียว อาจจะทำให้ได้ข้อมูลถึงกระบวนการที่ไม่ครบถ้วน และไม่เป็นมาตรฐานของสื่ออื่นดั่งนั้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงกระบวนการทำสื่upของสำนักข่าวอื่น ๆ เพื่อจะได้มาตรฐานการทำงานของสื่อได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2) ผลวิจัยครั้งนี้ได้รับคำตอบถึงกระบวนการผลิตสื่upข้าว ของทีมเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์เท่านั้น แต่ยังไม่ลงลึกถึงรายละเอียด วิธีการเขียนสื่up การพาดหัวข่าว ดั่งนั้นควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าว

3) สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ถึงมือประชาชน หลังจากนั้นควรที่จะศึกษาพฤติกรรมของประชาชนเกี่ยวกับการอ่านข่าวหรือสื่upบนสื่อสังคมออนไลน์

4) การนำเสนอสื่upด้วยการหลอมรวมสื่อ คือ นำภาพ เนื้อหา และคลิปวิดีโอมาประกอบในสื่upถือว่าเป็นเพียงพอหรือไม่ การนำเสนอสื่upควรมีเครื่องมือใหม่ ๆ มากไปกว่านี้หรือไม่ และควรมีกลวิธีในการนำเสนออย่างไรให้เหมาะสมกับสื่upข่าวออนไลน์

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2545). *สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศาเลาแดง.
- กาญจนา มีศิลป์วิกัย. (2553). *ความรู้เบื้องต้นและทฤษฎีการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กิตติมา สุรสุนธิ. (2548 ก). *ความรู้เรื่องการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- กิตติมา สุรสุนธิ. (2548 ข). *การวางแผนการสื่อสาร: แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ไขข้อสงสัยคดีเกาะเต่า ตอน 1 แรงจูงใจ-อาวุธ ไม่แปลกคนตัวเล็กฆ่าคนตัวใหญ่กว่าได้. (2557). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/455250>.
- เช็ทซ์แลกเกรต EP.1 ย้อนตำนานควาโลก็๋ ครูที่นั้งคับศิษย์อ๊ิบแลกคะแนน. (2560). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/935242>.
- เช็ทซ์แลกเกรต EP.2 แนะนำรอดครูที่น คนตัง เตือนแรง อย่าเอาสรีระไปทำชั่ว!. (2560). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/939205>.
- ณัฐชดา วัฒนาชัยผล. (2560). สื่อใหม่กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(1), 63-71. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/npj/article/viewFile/78785/67617>.
- ไทยรัฐกรุ๊ป 100 วัน น้อมอาลัย ฉบับพิเศษ. (2560). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/839897>.
- ดรุณี หิรัญรักษ์. (2542). *การสื่อสารมวลชนโลก*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บทความ ไทยรัฐออนไลน์ ได้ 5 รางวัล. (2558). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/527891>.
- ประชัน วัลลิโก. (2532). *ข่าว* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ปิยะนุช เนตรสมบัติผล. (2549). *กระบวนการผลิตสื่อบุข่าว ศึกษากรณีเฉพาะรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์*. สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เปรี้ยวขาดรสหวานศพ EP.1 ต้องมีมากกว่าหนึ่ง ฆ่าสยองจำไม่เลือน. (2560). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/960778>.
- เปรี้ยวขาดรสหวานศพ EP.2 รื้อคดีพร้อม ผัวเก่าเปรี้ยว คลายปมโศกอาฆาตฆ่าต้องหัน?. (2560). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/960817>.
- พสุ เดชะรินทร์. (2559). Digital Transformation จะเปลี่ยนหรือยอมล่าหลัง?. *กรุงเทพธุรกิจ*. สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/638143>.

- พิศิษฐ์ ขวาลาธวัช. (2549). *การรายงานข่าวชั้นสูง* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *ข่าว*. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.
- วัชชีรานนท์ ทองเทพ. (2560). *สื่อไทยยุค 4.0 (1): สิ่งพิมพ์ยังซบเซา นักข่าวเสี่ยงตกงานเพิ่ม*. สืบค้นจาก <http://www.bbc.com/thai/thailand-39176803>.
- วิศิษฐ์ ขวนพิพัฒนพงศ์. (2555). *การศึกษาเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมระหว่างหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วีรวรรณ โสภณาพิกุล. (2556). *การสื่อสารสุขภาพผ่านสื่อบอร์ดข่าวในรายการเข้าถึงที่หมอมชิต ทางสถานี กองทัพบกช่อง 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สกุลศรี ศรีสารคาม. (2554). *สื่อสังคม (Social media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว*. สืบค้นจาก <http://libdoc.dpu.ac.th/research/145134.pdf>.
- สมาคมโฆษณาดิจิทัล. (2559). *DAAT เผยข้อมูลผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของไทย ไตรมาส 1 ประจำปี 2559*. สืบค้นจาก <http://www.daat.in.th/index.php/daat-internet/>.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2545). *การสื่อข่าว หลักการและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- Burnett, R., & Marshall, D. P. (2003). *Web theory*. London: Routledge.
- Hage, G. S. (1976). *News strategies for public affairs reporting: Investigation, interpretation and research*. Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hall.
- Lim, J. (2014). *Redefinition of online scoops: Online Journalists' personal and institutional responses to online scoops*. Retrieved from <http://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/view/4839/3806#author>.
- McQuail, D. (1994). *McQuail's mass communication theory: An introduction*. London: Sage.
- Pavlik, J. (1999). *Journalism and media*. New York: Colombia University Press.
- Studying the deep structure of young-adult news consumption*. (2008). Retrieved from <http://manuscritdepot.com/edition/documents-pdf/newmodel.pdf>.
- Wardrip-Fruin, N., & Montfort, N. (2003). *The new media reader*. Cambridge: MIT Press.
- Williams, J. L. (1899). *The stolen story and other newspaper stories*. New York: C. Scribner's Sons.

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ - นามสกุล** จรุงญ ขจรกิตตินที
- อีเมล** jarunetah@gmail.com
- ประวัติการศึกษา** การศึกษาระดับปริญญาตรี นิเทศศาสตร์ สาขาวารสารศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- ประสบการณ์การทำงาน**
- ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ
  - รีไรท์เตอร์ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์
  - หัวหน้าข่าวเฉพาะกิจ สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 6 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) จิรัฐ ขวรงค์ดิษฐ์ อยู่บ้านเลขที่ 26
ชอย นาจ 1 ถนน รัชโยธิน ตำบล/แขวง บึงกุ่ม
อำเภอ/เขต พระนคร จังหวัด กทม. รหัสไปรษณีย์ 10200
เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7530301153

ระดับปริญญา ตรี โท เอก

หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ คณะ นิเทศศาสตร์

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/
วิทยานิพนธ์หัวข้อ ระบบงานการนัดส่งพัสดุเฉพาะกิจ สำนักงานไทยรีดเดอร์

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
(ต่อไปนี้เรียกว่า “สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์”)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มี
กำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่
ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนาอื่น ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้
สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการ
กระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับ
บุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่น ๆ
เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณา
ได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหาย
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้โดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ..........ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(จรณ ขจรภักดิ์)

ลงชื่อ..........ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(อาจารย์อภิญญา จุลพิสิฐ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ..........พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤติกา ลีมลาลัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ..........พยาน
(ดร.ปฐมา สตะเวทิน)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

